Päewaleht

Tänast lehte 8 lehekülge

HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA
KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud ärip. kl. 9—18 ja pühap. kl. 6—7 p. l. (kl. 18—19). Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. **Aadress:** „Päevaleht“ Tallinn postkast 433.

Kodukeskjaam nr. 428-83.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7 se
Ilmub 7 korda nädala
TELLIMISHINNAD:

1 kuu postiga	1 kroon 80 senti.	1 kuu postita	1 k	
2 kuud „	3 „ 60 „	2 kuud „	3	
3 kuud „	5 „ — „	3 kuud „	4	
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s.		Üle 3 kuu korraga järgneva kuu eest		
Välismaale 4—5 kr. kuus.		Aadressi muutm		

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 senti, tek ja teksti sees 17 senti mm veeru laiuses. Kobaotsimis kuni Kr. 3.— poole hinnaga. Kuulutuste koha valikut Kuulutusi võetakse vastu äripäevadel kl. 9—18 ja kl. 6—7 p. l. (kl. 18—19)

Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need saadetak vastav postmark on lisandatud

Nr. 253 — Esmaspäeval, 18. septembril 1939 — XXXIV aa

Nõukogude Liidu wäed läkſid üle Poola p

Pühapäeva, 17. septembri, hommikul anti punaarmeele käsk marssimiseks kogu Vene-Poola piiri pikkusel. – Kõik Poolaga vare lepingud kaotasid maksvuse. – N. Vene võtab oma kaitse alla Lääne-Ukraina ja Lääne-Valge-Vene elanikkonna elu ja varanduse. riikidega jatkab Nõukogude Liit erapooletuse poliitikat

Moskva ütleb, et Poola riik ja tema valitsus on tegelikult lakanud olemas

MOSKVA, 17. 9. (ETA) (Reuter) Moskva ringhääling teatas, et Nõukogude väed on läinud üle Poola piiri.

MOSKVA, 17. 9. (ETA) (DNB) Ööl vastu pühapäeva esitati Poola suursaadikule Moskvas Grzybowskile Nõukogude Vene valitsuse noot, milles teatatakse, et **Nõukogude valitsus on sunnitud oma huvide säilitamiseks ja valge-vene ja ukraina vähemusrahvuste kaitseks Ida-Poolas andma oma vägedele käsu ületada pühapäeval kell 6 Moskva aja järele (kell 4 Kesk-Euroopa aja järele) Vene-Poola piir.** Nõukogude armee edasimarss teostub üheaegselt kogu piiril, nimelt Polotskist kuni Kamenets-Podolskini. Samal ajal, kui teostub Nõukogude armee edasimarss Ida-Poolas, Nõukogude Liit säilitab täielikku neutraliteeti praeguses konfliktis. **Kuna Poola riiki ei saa praegu pidada enam eksisteerivaks, siis langevad Nõukogude valitsuse arvates ära Poolaga varem sõlmitud lepingud.**

Nõukogude noot, mille ametlikku teksti ei ole veel saadud, tehakse teatavaks kõigile Moskvas akrediteeritud saadikuile ja levitatakse siis ringhäälingu ja ajakirjanduse kaudu. Nõukogude valitsus toonitab, et niiviisi talitades **ta tahab Poola idaosas uuesti rahu ja korda jalule seada, mida ei suudeta enam tagada senise Poola riigikuju lagunemise ja valitsuse põgenemise tagajärjel.** Samuti tahab Nõukogude valitsus teostada Ida-Poolas asuvate valge-vene ja Ukraina vähemusrahvuste loomulikku kaitset.

Poola väed panevad vastu

N. Vene väed juba möödunud Baranowicist

Stokholm, 17. 9. (ETA) (Havas) Rootsi allikast teatatakse, et **Poola väed võitlevad kõikjal N. Vene vägede vastu.**

*

London, 17. 9. (ETA) (Reuter) Poola Londoni saatkond sai Riiast teate, et Poola väed avaldasid täna hommikul **vastupanu N. Vene vägede sissetungile Molodetšno piirkonnas.**

*

Riia, 17. 9. (ETA) (Reuter) Siin teatatakse, et N. Vene väed, tungides edasi kogu frondil, on **möödunud Baranowicist** (umbes 34 miili piirist). Siia saabunud sõnumite järele N. Vene väeosi arvatakse kohtuvat Saksa vägedega Brest-Litowskis esmaspäeva hommikul.

Nõukogude Liidu valitsuse juht V. MOLOTOV.

N. Vene austab teiste riikide erapooletust

MOSKVA, 17. 9. (ETA) (TASS) Täna hommikul anti N. Vene valitsuse poolt nende riikide suursaadikuile ja saadikuile, kelledel N. Venega diplomaatlikud suhted, üle järgnev noot: Härra suursaadik, Teile teatades Nõuk. Vene valitsuse juurelisatud noodi 17. septembrist k. a. Poola Moskva suursaadiku nimele, on mul au oma valitsuse korraldusel teile seletada, et **N. Vene järgib oma vahekorras Teie maaga erapooletut poliitikat.** Võtke vastu, härra suursaadik, minu täiusliku lugupidamise avaldus. Nõuk. Vene välisasjade rahvakomissar Molotov.

See tekst adresseeriti Saksa, Itaalia, Iraani, Hiina, Jaapani, Suur-Britannia, Prantsuse, Afganistani, USA, Türgi, Soome, Bulgaaria, Läti, Mongoolia rahvavabariigi, Daani, EESTI, Rootsi, Greeka, Belgia, Rumeenia, Tuva rahvavabariigi, Leedu, Norra ja Ungari diplomaatlikele esindajaile.

Moskva, 17. 9. (ETA) (TASS) Moskvas Poola suursaadikule üle antud noodi sisu on järgmine: Härra suursaadik, Poola-Saksa sõda on tõestanud Poola riigi sisemist nõrkust. Kümme päeva kestnud operatsioonide järele on Poola kaotanud kõik oma tööstuspiirkonnad ja kultuurkeskused. Varssavi ei ole enam Poola pealinnaks. Poola valitsus on koost laiali valgunud ega anna enesest enam elumärki. See tähendab, et

Poola riik ja tema valitsus on lakanud tegelikult olemast.

Seega on ka lepingud, mis on sõlmitud N. Vene ja Poola vahel, lakanud kehtimast. Jäetud enese hooleks ja ilma juhtimiseta, on Poola muutunud soodsaks pinnaks igatseltsi juhustele ja üllatusile, mis võivad tekitada ohu N. Venele. **Järelikult ei või N. Vene, kes seni oli jäänud erapooletuks, enam kauem säilitada erapooletust**, arvestades neid tõsiasju.

Ei saa N. Vene suhtuda ükskõikselt ka tõsiasjasse, et vennad ukrainlased ja valgevenelased, kes elavad Poola territooriumil, on jäetud saatuse tujude kätte, on jäetud kaitseta. Arvestades seda olukorda, N. Vene valitsus on punaarmee ülemjuhatusele teinud korralduse anda **väeosadele käsk minna üle piiri ja võtta oma kaitse alla Lääne-Ukraina ja Lääne elanikkonna elu j**

Samal ajal N. Vene valits võtta tarvitusele kõik abi vabastada Poola rahvas kuhu ta lükati oma meelet ja anda talle võimalus ala Võtke vastu, härra suursaa lugupidamise avaldus. N. komissar Molotov.

Bern, 17. 9. (ETA) (Pat'i kommünikee teatab, asjade rahvakomissari ab sus kell kolm hommikul Grzybowski enda juure j oma valitsuse noodi, millel nud väliskomissar Molotov et N. Vene valitsus andis käsu minna üle Poola piir Noodis avaldatud põhjuse iseloomuga, et Poola su nooti vastu võtmast ja pr liselt selle sisu vastu.

Pariis, 17. 9. (ETA suursaatkonnast Pariisis Poola suursaadik Moskvas keeldunud vastu võtmast mille talle esitas Molotov. kinnitatakse samuti, et läksid täna hommikul M üle Poola piiri ja põrkasid hesele vastupanule.

Nõukogude Liidu kaitsekomissar marssal K. VOROŠILOV.

Poola kulda Alel

Bern, 17. 9. (ETA) (DNB takse: Constanza sadamasse „Cogene“, et võtta oma pardal kullast, mis toodi üle piiri aurik tuli Constanzasse neljapäe tati suures saladuses laevale kella 4 vahel. Reede koidu aj tanzast Alexandria suunas.

Maeti langenud

Saarbrücken, 17. 9. (E kule surnuaiale maeti sõjav Saksa maa-alal allatulistatud kapten Jacques Rosignol ja lei viisiülema poolt asetas kirstul maist ohvitseridest, öeldes, et vahvalt ja on seega austusav Selle järele kostis haua kohal

BI-BA-BO

Seanssidc alg.
5 7 9
Pühapäeval
2 4 6
8 10

Esietenduseks romantiline muusikarikas **suurfilm!**
Suur värviküllane luksuslik jääkarneval!

JOAN GRAWFORD

võluvam kui kunagi varem! Ta üllatab teid oma uues osas! James Stewart, Lewis Stone, Lew Ayres — kõik koos suurlinastuses

„Karneval“

N.M.K.Ü. TALLINNA N. M. K Ü.

Võimlemise klassid
meestele.

Algus 19. sept. 1939,
lõpp 10. mail 1940.

Registreerimine ja lähemaid teateid saab NMKÜ büroost Lai t. 1, telef. 437-15 äripäeviti kella 9 homm. kuni 7 õhtul.

Külastage meie
mööblilaadu
Valik eriti suur ja mitmekesine.
Tellimised täidetakse täpselt.
Tallinna
Puutöömeistrite
Mööblimüügi
Majandusühisus,
Tallinn,
Pikk 25, telefon 469-29.

Tantsukursused
H. Küttim
Vene t. 20, tel. 448-96.

Olen välismaalt tagasi jõudnud ja alustanud õppetööga.
Kavas **swing-fox** ja SELTSKONDLIKUD RAHVATANTSUD ning uued sammud teistes moodsates tantsudes. Kursused alg. **algajaile:** esmasp. kell. 8 ja keskn. kl. 9. **Edasijõudn.:** neljap. kell 8.
Nõudmisel dipl. tantsuõp. saatmine maakohtadesse.
Eratunnid – Vastuvõtt ja õppeaeg kogu päev

„Laste Rõõm“
on laste parim sõber.

Õhtuse
vene keele
algajaile, edasijõudnuile, sõjavä ettevalmistamine e
KARU T. 16, gümnaa
Õppetöö toimub
5- ja 10-liikmeliste
Kursused algavad 21. sept. Kursuste endised õpilased, kes guid jatkata, on kohustatud e sooviavaldus
Lähemaid teateid ja regist (sissek. õuest, I korral), äripä

Lisarühma
saksa ja ve
odavahinnalistele õhtust
(14 senti
algajaile ja edasijõudnuile võe gümn. ruumes (Vene t. 15) või tel. 429-16 kella 10-
Ühe kursuse hind ühes rii

ILMUS
NÄDAL PILDIS

Sisus: Fotomontaaže: President Tartumaale ja Tartu. Lenini k 1907. aastal. Nii valmib olümpiat ja muud huvitavat.

Müügil kõikjal.

Nõuk. Wene aktſioon

Ööl vastu pühapäeva on Nõuk. Vene poolt esitatud Poola Moskva suursaadikule noot, milles teatatakse, et Nõuk. Vene väed astuvad samal hommikul välja Poola vastu ja ületavad Nõuk. Vene-Poola piiri kogu selle ulatuses, s. o. Polotskist kuni Kamenets-Podolskini. Nõuk. Vene noot ei kannud seniste andmete järele ultimatiivset iseloomu ega olnud seotud mingisuguste teadete vastuvõtmisega ega tähtajaga. Ta konstateeris teatavat olukorda ja tegi sellest otsekohe järeldused kiireltjärgnenud aktsiooniga.

Selle aktsiooni põhjenduseks tuuakse Nõuk. Vene poolt kaht motiivi: 1. oma huvide säilitamine, ja 2. Valge-Vene ja Ukraina vähemusrahvaste kaitse. Nõuk. Vene leiab, et Poola riik ja tema valitsus on tegelikult lakanud olemast. Sellega olevat Poola muutunud soodsaks pinnaks igasugustele juhustele ja üllatustele, mis võivat luua ohu Nõuk. Venele. Samuti ei võivat Nõuk. Vene valitsus jääda ükskõikseks ka selles, et tema veresugulased ukrainlased ja valge-venelased, kes elavad Poola territooriumil, jäävad kaitseta. Kõige selle tagajärjel arvabki Nõuk. Vene, et tema ja Poola vahel sõlmitud mittekallaletungileping, kallaletungi määratlemise konventsioon jne. on kaotanud oma kehtivuse ja Nõuk. Vene on vabanenud oma erapooletuse kohustusest Poola suhtes.

Kõigile, kes sündmusi on pidanud teravalt silmas, ei tulnud Nõuk. Vene väljaastumine üllatavana. Löödud vägede, eriti suurearvuliste vägede, lähenemine erapooletu riigi piiridele tähendab iseenesest hädaohtu, mille pareerimisele peab mõtlema. Üldiselt kalduti aga arvama, et Nõuk. Vene võtab seisukoha veidi hiljem, Poola taganevate vägede otsesemal lähenemisel tema piiridele, Varssavi langemise või isegi Poola valitsuse asumise järele võõra riigi territooriumile. See on nüüd sündinud siiski varem, momendil, kus võitlused alles käivad, kuigi nende tulemust ei ole enam raske aimata. Siin tuleb anda suurt tähtsust aktsiooni põhjendamise teisele motiivile — sugulusrahvaste kaitsmisele Poolas. Teisel pool piiri, Nõuk. Vene oma territooriumil, elab samuti valge-venelasi ja ukrainlasi. Mõlema rahva suhtes on olnud mitmesuguseid kaalutlusi ja nende kallal on tehtud ka mitmesugust kihutustööd. Ukrainlaste võitlus Poolas autonoomia või koguni iseseisvuse heaks tekitas seal kestvalt pineva olukorra Varssavi valitsusega. Mõlema rahvusliku liikumise saamine oma kontrolli alla on üheks suureks saavutuseks, mida mittekallaletungi- ja konsultatsiooni-pakt Saksamaaga osutab Nõuk. Venele.

Pakti konsultatiivne osa on viimasel ajal Nõuk. Vene ja Saksamaa huvide ühtlustamisel etendanud väga silmapaistvat osa. Nõukogude Vene ja Saksa vägede kokkupuutumine Poola territooriumil peaks olema lähemate päevade küsimus. Ükski tunnusmärk ei luba oletada, et niisugusest kokkupuutumisest oleks oodata mingisuguseid arusaamatusi. Palju enam on põhjust arvata, et paktiosaliste vahel on lepitud kokku selles, kui kaugele tungib välja kumbki pool ja kuhu jääb demarkatsiooni-joon. Mõningate arvamiste järele läheb see läbi Brest-Litovski. Nõuk. Vene noot selgitab aga ühtlasi, et Nõuk. Vene väljaastumine ei sihi mitte ainult ukrainlaste ja valge-venelaste olukorra korraldamisele, vaid ka Poola rahva olukorra korraldamisele, nii et see võiks alata rahulikku elu. Kuna praegused võitlused on tekkinud Varssavi valitsuse vastupanust Saksa territoriaalsetele nõudmistele, tundub usutavana, et Nõuk. Vene — Saksa konsultatiivsetel nõupidamistel on saavutatud täielik selgus ka selle kohta, kuidas peaks nägema välja tulevane Poola, et tema rahva rahulik elu saaks kesta. Nõuk. Vene ja Saksamaa üksmeel Poola suhtes on mittekallaletungi- ja konsultatiiv-pakti teiseks väljapaistvaks tulemuseks.

Meele on tuletada aga sel puhul väliskomissar Molotovi sõnu pakti ratifitseerimisel, et see pakt ei tähenda mitte ainult murrangut Euroopa ajaloos, vaid enamatki. Neis sõnades oli ka juba vihjet Saksamaa ja Nõuk. Vene ühistele vaenlastele, kes on püüdnud neid üksteise vastu mängida välja. Sellega oleks põhjust arvata, et praegu Poola lahinguväljadel tekkiv relvavendlus võib teenida märksa suurema ulatusega eesmärke, kui seda on Poola saatus. Poolast ei olene Euroopa ega maailma ajalugu. Huvitav on jääda ootama nüüd just Nõuk. Vene-Saksa huvide kajastusi ülemaailmses maastaabis.

Eeskätt koondub tähelepanu Inglise ja Prantsuse valitsuste reageerimisele Nõuk. Vene väljaastumisele. Üllatusena see neile ei saanud tulla, sest Nõuk. Vene sõjaväe koosseisu suurendamine pakti ratifitseerimise päeval, osaline mobilisatsioon Poola naabruses ja „Pravda“ tähendusrikas juhtkiri ukrainlaste ja valge-venelaste olukorra kohta Poolas valmistasid ette pinda praeguseks sammuks. Kuid mõistetav on siiski Reuteri avaldus, et uut olukorda tuleb väga tõsiselt kaaluda enne, kui võidakse ette näha tema järeldusi ja mõju tuleviku kohta. Inglismaal ja Prantsusmaal, kes on annud tagatise Poola kaitseks, tuleks seda nüüd lunastada mitte üksi Saksamaa, vaid ka Nõuk. Vene vastu. See tähendaks võitluse laienemist ja uute hädaohtude tekkimist neile endile. Nõuk. Vene jääks Inglismaa ja Prantsusmaa suhtes, nagu kinnitatakse sellekohases noodis, erapooletuks. Eelmainitud riigid peaksid vastutuse suhete muutmisest Nõuk. Venega võtma seega endale.

Mis meie seisukohast omab suurt tähtsust, on meile antud kinnitus, et Nõuk. Vene ja Eesti suhted ei muutu milleski ja et Nõuk. Vene respekteerib vastastikuseid lepingulisi vahekordi. See on ka täiesti loomulik. Nõuk. Vene ja Eesti vahel ei ole ühtki tüliküsimust ega rahuldamata nõuet, ja Eesti neutraliteeti käimasolevas võitluses, olenemata sellest, kes on temast osavõtjad, on deklareeritud ja teostatud ka küllaltki veenvalt. Teadlikkus Nõuk. Vene arusaamisest meie poliitikast, mille eesmärgiks on ainult rahu ja heanaaberlike suhete säilitamine, on lubanud meid ka rahulikult vaadata praegusele küllaltki keerukale olukorrale, ega ole sundinud meid teab-mis kunstlike vahendite leiutamisele. Puhas südametunnistus on väikesele riigile tõhusaimaks kaitserelvaks, ja niisuguse relvaga peaks Eesti oma välispoliitilistes suhetes olema tugevasti varustatud. President K. Päts on otse seadnud meie välispoliitika nurgakiviks, et õige hõlma ei hakka keegi.

Meie teine julgeoleku-garantia on see, et meie iseseisvus ja selle kaudu loodud geograafiline olukord, peale lepinguliste kohustuste selles suhtes, vastab meie naabruse suurriikide endi huvidele. Erapooletute väikeriikide vöö suurriikide vahel on vastupidavam isegi kindlustuste vööst, nagu näitavad praeguse sõja kogemused, ja rahu- nagu sõjaajal on erapooletutel riikidel väärtuslikke ülesandeid vahetalitajatena. Kolmas garantia meie julgeolekule, kaitsevalmidus, ei vaja siinkohal lähemat puudutamist. See on tõestatud.

Nii usume me võivat praegusel muutlikul ja raskustega põimitud ajajärgul siiski märksa suurema rahu ja optimismiga sooritada oma igapäevaseid toiminguid ja teha tulevikukavatsusi, kui mõned teised riigid. Me oleme veendunud, et Eesti kodanikel ei ole ühtki põhjust kaotada oma traditsioonilist külmaverd ka siis, kui sõjaline tegevus peaks võtma senisest suurema ulatuse.

H. T.

Täna algas ſuhkru waruſtuſkaartide wäljaandmine

Igale kodanikule on varustuskaart kindlustatud. — Majaomanikud jälgigu linnaomavalitsuste poolt tehtud korraldusi. — Valdades toimub varustuskaartide väljaandmine kohalikes vallavalitsustes

Suhkru tagavarad on küllaldased

Majandusministri määruse kohaselt toimub esmaspäevast, 18. septembrist, alates suhkru ost ja müük ainult varustuskaartide ja ostulubade alusel. See kord on maksma pandud eesmärgil, et kõik kodanikud oleksid õiglaselt suhkru kui esimese järgu tarbeainega varustatud ja saaksid osta seda kauplustest oma vajaduse kohaselt ning õiglaste hindadega.

Kuigi meil on õigeaegselt hoolitsetud suhkrutagavarade soetamise eest ja need on küllaldased praeguse tarvituse katmiseks, on siiski vaja suhkru tarvitamist normeerida.

Varustuskaardid antakse iga elaniku kohta välja kohalikest linna- või vallavalitsustest elanike asukoha järgi. Varustuskaardi saamiseks tuleb maja või talu omanikul või tema asetäitjal esitada (linnades koos maiaraamatuga) kohalikule linna- või vallavalitsusele maja või talu **elanike nimekiri kahes eksemplaris.** Elanike nimekirja koostamiseks vajalised planketid saadetakse kõigile majadele või taludele esmaspäeval või teisipäeval tasuta koju kätte. Maja või talu omanik (valdaja) või ka tema asetäitja saab elanike nimekirjade vastu kohalikust linna- või vallavalitsusest varustuskaardid, kirjutab kaartidele elanike nimed ja jagab need välja kõigile tema majas või talus elavatele elanikele leibkondade kaupa. Leibkonnaks tuleb lugeda isikuid, kes elavad korteris või talus ühisel toidul.

Varustuskaardid on valmistatud 6 kupongiga ja järjekorras nummerdatud 1—6. Iga kupongi eest saab osta suhkrut majandusministri poolt eraldi määratud kogustes ja tähtaegadel. Nii on nüüd määratud, et kupong nr. 1 järgi saab suhkru kätte septembri lõpu ja terve oktoobri eest . kokku 1200 grammi — kauplustest, kus suhkur on jaotimüügil. Kupong nr. 1 on maksev 1. novembrini k. a., mille möödumisel määratakse eraldi uus norm, mida saab siis kupong nr. 2 vastu jne., kuni kõigi 6 kupongi lõppemiseni. Suhkru ostmisel tuleb kupong esitada koos varustuskaardiga.

Varustuskaartide väljaandmise eeltööd on praegu hoogsalt käsil üle maa. Suuremates linnades toimub varustuskaartide väljaandmine mitmes eriti selleks määratud väljaandmise punktis. Valdades toimub aga varustuskaartide väljaandmine kohalikes vallavalitsustes. Majandusministeerium saatis välja laupäeval kõigile omavalitsustele vastavad materjalid nõnda, et juba esmaspäeval enamikus valdades võidakse elanike nimekirjade planketid laiali kanda ja seejärele kohe varustuskaartide väljaandmist alata.

On soovitav, et suuremates keskustes kodanikud, eriti aga majaomanikud, talitaksid kohalike omavalitsuste poolt antud juhiste järgi ja läheksid õigel ajal varustuskaarte välja võtma. Kellelgi ei tarvitse aga rutata, sest varustuskaartide väljaandmine toimub lähemate päevade kestes ja igale kodaikule on varustuskaardi saamine kindlustatud.

Normeeritud suhkrumüügi korraldus Tallinnas

On kujundatud „Tallinna linna varustustoimkond“

Vastavalt majandusministri määrusele müüakse pealinnas, alates esmaspäevast, 18. septembrist, suhkrut elanikele ainult suhkrumüügi varustuskaartidega. Varustuskaardid annab majaomanikele, majavalitsejaile või nende asetäitjaile linnavalitsus. Majaomanikud, majavaldajad või nende asetäitjad annavad varustuskaardid kõigile nende majades elutsevatele isikutele järgmises korras.

Varustuskaartide saamiseks koostab majavaldaja või tema asetäitja **kõigi majas elutsevate isikute nimestiku** planketil, mis temale linnavalitsuse poolt antakse. Nimestik tuleb koostada kahes eksemplaris, s. o. tuleb valmistada kaks täpselt ühesugust nimekirja. Nimekirjas tuleb märkida: 1) maja asukoht, 2) majavaldaja nimi, 3) elanike järjekorra number, 4) elaniku perekonna- ja eesnimi, 5) korteri nr. ja 6) millal ja kust tulnud. Nimekirjale kirjutab alla majavaldaja või ta asetäitja.

Nimekirja tuleb võtta ainult need majaelanikud, kes alatiselt kohal elavad.

Elanikke, kes pole majaraamatusse sisse kantud, ei tule nimekirja võtta. Nimekirja koostamisel palutakse majavaldajaid või nende asetäitjaid igasuguste raskuste, arusaamatuste või isegi karistuste ärahoidmiseks eriti täpsed olla.

Pühapäeval, 17. septembri, hommikul, läks 220 ametnikku neid elanike nimekirjade plankette kõigile Tallinna majadevaldajaile kätte viima. Sama päeva õhtuks pidid kõigil Tallinna majadevaldajail või nende asetäitjail nimekirja planketid käes olema. Kui siiski mõnes majas need planketid jäid kätte andmata, kas vastuvõtja kohal mitteviibimise tõttu või mõnel muul erakorralisel põhjusel, siis võivad majade valdajad või nende asetäitjad neid plankette saada iga päev vanast pritsimast (Veneturul), kus asetseb Tallinna linnavalitsuse poolt ajutiselt ellu kutsutud **„Tallinna linna varustustoimkond“.**

Eeloleval nädalal on toimkonna kantselei avatud kella 8 hommikul kuni kella 8 õhtul.

Koostatud elanike nimekirjadega ja majaraamatutega lähevad majadevaldajad või nende asetäitjad linnavalitsuse poolt ellu kutsutud suhkruvarustuskaartide väljaandmise punktidesse ja võtavad kaasa raha, mis tuleb maksa varustuskaartide eest, kuna majandusministri poolt antud „Suhkru ostu- ja müügikorra määruse“ § 3 järgi tuleb iga varustuskaardi eest maksa kaks (2) senti.

Kuna Tallinnas on üle 6.700 majaomaniku, siis võimaliku tungi ärahoidmiseks tegutseb Tallinnas 18., 19. ja 20. septembril, s. o. esmaspäeval, teisipäeval ja kesknädalal, alates kella 8 hommikul kuni kella 8-ni õhtul **8 järgmist varustuskaartide väljaandmise punkti:**

1. Vene-Balti teh. asetsevas XXVI linna algkoolis
2. Vabriku tän. 10 asetsevas IX „ „
3. Raua tän. 32 asetsevas XXI „ „
4. Tartu mnt. 44 asetsevas XII „ „
5. Veerenni tän. 2-a asetsevas V „ „
6. Endla tän. 50 asetsevas II „ „
7. Ristiku (Oskari) 69 asets. XVII „ „
8. Vanas pritsimas, Veneturul.

Kuna nimetatud kolme päeva jooksul arvatavasti suudetakse suurem osa varustuskaarte välja anda, siis **alates neljapäevast, 21. septembrist, on avatud ainult pritsimajas asetsev varustuskaartide väljaandmise punkt.**

Ametnikud, kes pühapäeval, 17. septembril, läksid majadesse elanike nimekirjade plankettide kohaletoimetamiseks, andsid ühtlasi ka täpseid teateid, missugusest varustuskaartide väljaandmise punktist majavaldaja või ta asetäitja varustuskaardid saab. Võimaliku tungi ärahoidmiseks on kõik varustuskaartide järele tulijad jaotatud nii, et iga töötunni kohta tuleb mõnikümmend kaartide järgi tulijat. Ametnikud, kes pühapäeval kohale tulid, andsid majavaldajale või ta asetäitjale teada ka kuupäeva ja kellaaja, millal on kõige soovitavam varustuskaartide järele minna.

On tungivalt soovitav, et varustuskaartide järele tulijad ilmuksid neile teada antud kellaajal.

Kavatsuste kohaselt peaksid teisipäeva õhtuks kõik varustuskaardid majaomanikele või nende asetäitjaile välja antud olema. Et aga kõik arvatavasti määratud kellaajal ei saa punkti tulla mõnesuguse olulise takistuse tõttu, siis antakse neile kaarte ka kesknädalal nimetatud 8 punktis ja alates sellest ajast ainult pritsimajas. Kui väga paljud jätavad määratud kellaajal punkti tulemata, siis edaspidi tuleb arvatavasti järjekorras rohkem oodata.

„Kopli Kinnisvara“ a.-s. ligi 140-es majas elutseb ligi 6.000 elanikku. Neile annab kaardid välja „Kopli Kinnisvara“ valitsus ja esitab kokkuleppe kohaselt elanike nimekirjad linnavalitsusele hiljem.

Varustuskaartide väljaandmise punktides kontrollitakse majaraamatute alusel esitatud elanike nimekirju ja tehakse neis vajaduse selgumisel muudatusi. Pärast kontrollimist ja elanike arvu kindlaksmääramist antakse majaraamat tagasi. Kui varustuskaartide hind (2 senti iga kaardi eest) makstud ja tarvilikud allkirjad antud, antakse majavaldajale või tema asetäitjale tarvilik arv (iga elaniku kohta üks) nummerdatud varustuskaarte ühes ühe eksemplari elanike nimekirjaga.

Majavaldaja või tema asetäitja annab kaardid iga tema majas elutsevale leibkonnapeale allkirja vastu, vastavalt leibkonnas olevate isikute arvule. Enne väljaandmist aga peab majavaldaja või tema asetäitja kirjutama varustuskaardile: 1) kaardiomaniku nime, 2) tänava nimetuse, 3) maja ning korteri numbri ja 4) igale varustuskaardi kupongile sama numbri, mis on varustuskaardile trükitud. Samuti tuleb majavaldajal tema käes olevale elanike nimekirjale märkida varustuskaardi number, mis elanikule antakse. Enne väljaandmist võivad majavaldajad muidugi sisse kasseerida ka kaardi hinna, kui nad seda soovivad.

Majavaldajatest või nende asetäitjatest mitteolenevatel põhjustel väljaandmata jäänud või mõnesugusel põhjusel **kasutamata jäänud varustuskaardid peavad majavaldajad või nende asetäitjad hiljemalt kahe nädala jooksul tagasi andma varustuskaartide väljaandmise punkti,** mis asetseb pritsimajas (Vene turul). Elanike nimekirjad, mis majavaldajate või nende asetäitjate kätte jäid ja millele varustuskaartide väljaandmise tõenduseks võeti leibkondade peade allkirjad, tuleb tõendavate dokumentidena alal hoida. Sellele **järgneb linnavalitsuse ametnike poolt kohapealne kontroll,** kas elanike nimekirjad olid õieti koostatud ja kas on nõuete kohaselt igale elanikule üks kaart välja antud. Majaelanike koosseisu muutumise korral tuleb kaartide väljaandmisel käia sama korra järgi.

Varustuskaartidega võib osta igast kauplusest, kus on jaotimüügil suhkrut.

Jaotimüügikohad (kauplused jne.) võtavad müügi puhul varustuskaardi küljest vastava kupongi ja varustades nõutava avaldusega (vt. määrus), esitavad need „Tallinna linna varustustoimkonnale“ (pritsimajas, Vene turul), kust neile antakse vastavas korras ka uusi tagavara täiendamise ostulubasid.

Majandusministri poolt antud „Suhkrumüügi normide ja suhkru hinna määruse“ § 3 tähendatud haiglate, söögi- ja võõrastemajade, kohvikute jne. omanikel või nende asetäitjail tuleb pöörduda avaldustega „Tallinna linna varustustoimkonna“ poole ostulubade saamiseks.

Kuigi käesoleval juhul on tegemist väga laiaulatusliku asja korraldamisega, mille eeltöid oli võimalik teha vaid väga lühikese aja jooksul, peaks varustuskaartide väljajagamine ja edaspidine suhkru müük toimuma eriliste raskusteta ja segadusteta, kui kõik majavaldajad või nende asetäitjad, samuti elanikud ja teised isikud, kes selle asja korraldusega edaspidi peavad tegemist tegema, heatahtlikult täidavad antud juhiseid ja võimalike eksituste või arusaamatuste ilmnemisel ka ise heatahtlikult kaasa aitavad nende kõrvaldamiseks.

Soome impordikeelu põhjusi

Helsingi, 17. 9. (ETA) Vabariigi presidendi poolt eile avaldatud määruse kohta, seada kaupade sissevedu litsentside alusele, on rahaminister Tanner seletanud, et impordikeeld on sündinud väga tarvilikel põhjusil. Sissevedu ja väljadu jäävad üldiselt püsima tasakaalus, kuna ainult ekspordi kaudu saadakse impordi maksmiseks vajalikku välisvaluutat. Kuna on põhjust karta, et eksport vähemalt esialgu väheneb, siis tuleb sissevedu vastaval määral kitsendada, et Soome panga ja erapankade valuutatagavaradest ja ekspordist edaspidi saadavaid välisvaluutasid ei tarvitataks luksustarvete ja muude vähem tarvilike kaupade sisseveoks, vaid võidaks neid hoida vajaliku impordi eest maksmiseks. Seepärast on tarvilik valvata selle üle, mida imporditakse. See valve kuulub äsja määratud litsentside toimkonna ülesanete hulka, kelle poolt antud litsents annab ühtlasi õiguse ka vajaliku valuuta ostmiseks.

Maaväring Venemaal

Sverdlovsk, 17. 9. (ETA) (TASS) Laupäeval kell 4.20 (kohalik aeg) registreeriti Sverdlovskis maavärisemine, mis oli 6—7 punkti tugev. Seismograafilise jaama arvestuse järele pidi maaväringu tsentrum asuma kuskil Türgis.

Egri tähed

Ungari kirjaniku Géza Gárdonyi romaan

51

8.

Kohkudes kuulis Veli beg tagaſiſõidul, mis oli ſalajaſe kõneluſe ſiſu.

— Misſugune narr ſa oled! — hüüdis ta pead wangutades. — Annan pea, et ſind juba täna ööſel wiiakſe Weretorni.

Ja ta haigutas keſkööni õuel: ootas ſultani korraldust.

Korraldus aga ei tulnud ei ſel ööl ega järgmiſil päewil. Ei kirja, ei teadet, ei midagi.

Nädal hiljem wana ſcheik-ül-islam, mis tähendab türklaste ülempiiskoppi, ſuwatſes austada Jedikulat oma armuliſe külaskäiguga, ja mitte ſuure paraadiga, waid üksi, nagu mõni igapäewane waimulik — ning Veli beg langes hämmastunult ta ette kummuli.

— Siin on üks kõrgeſt ſooſt giaur, — ütles ülemmufti, — Török Bálint on ta nimi.

— On, — wastas Veli beg jällegi kummardudes.

— Padiſchahil (Allah pikendagu ta eluiga) oli lahkeks mõtteks ſeda ungari meeſt meie Ungari maa walitſejaks teha, ja ſee uſkmatu koer ei taha uſus pöörda.

— Wilets!

— Paluſin ſiis ſultanit, et ta lubaks minul waadata wangi, waheſt ehk wõin midagi teha. Tead, poeg, olen wana ja paljukogenud mees.

— Oled tarkade tark, kõrgeauline ſcheik, meie aja Saalomon.

— Minagi mõtlen, et igal ſõlmel peab olema ots, kuſt teda ſaab lahti harutada, ainult rahu ja tarkuſt on waja. Wõib-olla pehmendab ſee ta ſüdant, et mina iſe tulen talle tooma prohweti walguſt? Eſiteks ta kuulab mind, ſiis aga ei märka iſegi, kuidas langeb ta ſüdameſſe tõſiſe uſu eſimene ſeeme

— Ta on küllalt tark mees . .

— Ja ſiis, tead, mu poeg, kui pöörame ſelle kurja uſkmatu, walmiſtame ſellega padiſchahile rõõmu.

Ning mõlemad kummardaſid ruttu:

— Allah andku talle pikka iga!

*

Päewa kaheksandal tunnil, wõi meie ajaarwamiſe järele kell kaks lõunal, magas Bálint-iſand oma toas, kui Veli beg korraga awas ukſe ja palus ülemmufti ſiſſe.

Bálint-iſand ajas end aſemel istukile ja hõõrus ſegaſelt ſilmi.

Ta wahtis ainiti ſeda pika habemega piiblilikku kuju, keda ta iial warem polnud näinud, kelles ta aga muſta kaftani ja walge turbani järele kohe tundis ära türgi waimuliku.

— Arka üles, Bálint-iſand, — lauſus Veli beg talle. — Suur au ſaab ſulle oſaks. Tema auwäärſus ſcheik-ül-islam tuli iſe ſind õpetama. Kuula teda tähelepanelikult.

Ta wõttis aſeme tagant ſeinalt waiba ja laotas ſelle toa keſkpaika maha. Siis wõttis ta oma kaftani ſeljaſt, et ka ſeda waibale laotada, aga ſeda wana ei wõtnud wastu. Ta istus maha ja aſetas jalad riſti enda alla. Habe langes talle nüüd ſülle. Wanad targad ſilmad libiſeſid uuriwalt üle Bálint-iſanda. Siis lehitſes ta koraanis, wäikeſes, pakſus, pärgamenti köidetud raamatus.

— Mis te tahate? — uriſes Bálint-iſand. Ütleſin ometi ſelgeſti keiſrile, et mina türgi uſku ei astu.

Beg ei wastanud. Ta waatas ülemmuftile. Ülemmufti tõſtis wastuſe aſemel raamatu ſüdame juure, laubale ja huultele. Siis ſõnas ta:

— Armuliſe ja halastaja Allahi nimel. Abdul Kazem Mohammed, Abdallah poeg, kes oli Abd el Motallebi poeg, kes oli Hazemi poeg, kes oli Abd Menafi poeg, kes oli Kaſſi poeg, kes oli Kalebi poeg, kes oli Morra poeg, kes oli Lova poeg, kes oli Galebi poeg...

Bálint-iſand waatas ükſiſilmi muftile. Tõuſis ſiis ja ajas dolmani ſelga. Istus wanaga wastamiſi toolile. Ootas, mis ſelleſt tuleb.

Wana waimulik aga jatkas rahulikult:

— Kes oli Feri poeg, kes oli Maleki poeg, kes oli Madari poeg, kes oli Kenano poeg, kes oli Kazima poeg...

Bálint-iſand haigutas.

Mufti jatkas:

— Kes oli Modreka poeg, kes oli Eliaſe poeg, kes oli Modari poeg, kes oli Nazari poeg, kes oli Moadi poeg...

Ja ta jatkas lõpmatut nimede loetelu, kuni wiimaks jõudis tagaſi Muhamedini ja tema ſündimiſeni.

Beg ei olnud ſiis enam toas. Ta taganes käratult wälja, et jatkata oma tegewuſt. Koridoris kohtas ta Mayladit, kes oli alles magamaſt tõusnud ja lonkis Bálint-iſanda juure, et teda üles äratada.

Beg pani tal tee kinni.

— Ära ſega neid, — ütles ta hoiatawalt ſõrme tõstes, — preester on tema juures. Selgitab talle õiget uſku.

— Türgi uſku?

— Juſt ſeda.

Ja beg ruttas pooljoostes trepiſt alla.

Maylad jäi tardunult talle järele wahtima.

9.

Pärſia uſukäik ei olnud weel lõppenud, kui Gergö haaras Ewal käeſt kinni ja tõmbas ta edaſi. Nad ſegunesid rahwamurdu. Teel hüüdis Gergö muſtlaſele ja Meckſeyle:

— Tulge ruttu! Hädaoht ähwardab!

Mekcſey aſus ette. Oma laiade õlgadega murdis ta teiſtele teed. Jumurdſchak ja aga ſeiſid rahwahulgaſt piiratult teiſpool tänawat. Nad ei wõinud pühaſt rongkäiguſt läbi tungida. Korda pidawad ſõdurid poleks neid laſknud ſeda teha. Ja kõik need rohked piſtodad, mis uſuhulluſtuſes wälkuſid, oleksid pöördunud nende wastu.

Suuri waewu õnnestus Gergöl oma kaaslastega inimtungiſt läbi ſuruda. Ühes kitſas ja pimedas kõrwaltänawas koguneſid nad jälle kokku.

— Põgeneme! — ſoſiſtas nüüd Gergö. — Ma nägin agat ja Jumurdſchakki! Neil on ſõjamehi kaaſas.

Ja nad hakkaſid jooksma. Jooksid pimedas, teadmata, kuhu nad wälja jõuawad. Kõige ees jooksis muſtlane, kuigi ta ei teadnud kelle eeſt ja miſpäraſt ta põgeneb.

Ühes kohas komistas ta magawale koertekarjale. Üks koerteſt nuukſatas, teiſed jooksid hirmunult laiali.

Peab nimelt teadma, et Konstantinoopol on koerte paradiis. Seal peagu ei ole õueſid, wõi kui on, ſiis majade katuſtel, kuhu koerad ei pääſe. Seetõttu need punaſekarwaliſed rebaſemoodi penid hulguwad ſadadena tänawail. Türklane ei tee neile halba, ta iſegi heidab räbala wõi matitüki ukſe kõrwale, kui näeb, et üks wõi teine koer ſeal walmistub poegima. Need penid puhastawad Konstantinoopoli jätisteſt. Iga türklane tühjendab oma jätistenõu wärawa kõrwale tänawale. Koerad ſööwad jätiſeid. Nad panewad nahka kõik, mis ei ole raud ega klaas. Ja nad ei ole ſugugi metſikud, need koerad. Kui ſilitad ükskõik miſſuguſt neiſt, liputab ta rõõmſasti ſaba.

Muſtlaſe komistuſe peale peatus kogu ſeltskond. Hingeldati. Gergö naeris:

— Mis kurat ſinu ſiſſe on läinud? Mis ſa nii lollilt jookſed?

— Kui taga aetakſe, — ähkis muſtlane maaſt tõustes.

— Ei aja ſiin enam keegi taga. Kuulatame.

Tänaw oli waikne. Ainult kaugelt kostis weel pärslaste oietaw laul.

— Mina enam kaugemale ei jookſe, — pahandas Mekcſey. — Kui keegi mulle kallale tungib, pistan noaga läbi.

Aga ei ilmunud keegi.

— Nad kaotaſid meie jäljed, — arwas Gergö. Noh, ſõber Sarközi, kuſt me ſiis täna öömaja ſaame?

Muſtlane waatas üles taewa poole:

— Kuu tõuſeb kohe. Mul oleks üks tuttaw, kelle juures wõikſime öömaja ſaada. See on aga weel kaugel: Jedikula taga.

Jancſi elawnes:

— Kas me läheme Jedikula juureſt läbi?

— Seda küll, — wastas muſtlane. — Kõrts on ſealt noolelennu kauguſel.

— Ja ſa ütled, et kuu tuleb wälja.

— Tuleb. Kas noorhärra ei näe, kuidas taewaſerw walgeneb? Me peame ruttama. Kõrtſimees on greeklane. Ta wõtab meid oma juure warjule. Hea raha eeſt annab iſegi riideid.

— Kas me ei wõiks Jedikulas ringi waadata? — küſis Jancſi wäriſewal häälel, — wõib-olla...

— Nüüd ööſel?

— Jah, ööſel. Nii wäga tahakſin...

— Wõib, kui juſt ſellega nii wäga kiire on, — ütles muſtlane õlgu kehitades, — kui meid ainult kinni ei püüta.

Ja ta hakkas teiſte ees kõndima. Astus ettewaatlikult üle maas lebawate koerte, ja kui kuu ilmus wälja, kõndis ta ikka ſealpool teed, kuhu langes wari.

Miks ſaadeti N. Wene wäed Poolaſſe

Arvestades Poolas tekkinud olukorda ei võinud Nõukogude Vene enam jääda erapooletuks. Moskva tahab võtta enda kaitse alla Poola vene vähemusi ja vabastada ka poolakaid sõjast. Poola olevat muutunud soodsaks pinnaks igasuguseile üllatusile, mis võivat tekitada ohu N. Venele

N. Vene valitsuse juhi Molotovi seletusi

Moskva, 17. 9. (ETA) (TASS) Molotov esines raadios järgneva kõnega: Seltsimehed, kodanikud ja naiskodanikud meie suurel maal! Sündmused, mis Poola-Saksa sõda esile kutsus, paljastasid Poola riigi sisemise jõuetuse ja ilmse võimetuse. Poola valitsusringkonnad jäid pankrotti. See kõik sündis äärmiselt lühikese aja kestes. Vaevalt kahe nädala jooksul kaotas Poola kõik oma tööstuskeskused ja enamiku suurlinnade kultuurikoldeist. Varssavi lakkab olemast Poola pealinn. Keegi ei teadnud Poola valitsuse asukohta. Poola elanikkond oli oma ebaõnnelike juhtide poolt jäetud enese saatuse hooleks. Poola riik ja tema valitsus lakkasid tegelikult olemast.

Sellise olukorra järeldusena lakkasid kehtimast lepingud, mis sõlmitud N. Vene ja Poola vahel.

Poolas tekkinud olukord, mis N. Vene valitsuselt nõuab erilist hoolt oma riigi kindlustamisel. Poola on muutunud soodsaks pinnaks igasuguseile juhuseile ja üllatusile, mis võivad tekitada ohu N. Venele. N. Vene oli kuni viimase ajani jäänud erapooletuks. Kuid arvestades mainitud olukorda, ta ei või enam jääda erapooletuks tekkinud olukorras. Ei või N. Vene valitsuselt ka nõuda ükskõikset suhtumist vendade ukrainlaste ja valgevenelaste saatusse, kes asuvad Poolas ja kes varemalt olid asetatud täiesti õigusteta rahvaste olukorda ja nüüd jäetud üsna saatuse hoolde. N. Vene valitsus peab enese pühaks kohuseks ulatada abistaja käsi oma Poolas asuvaile vendadele ukrainlastele ja valgevenelastele. Sellest lähtudes andis N. Vene valitsus täna hommikul Poola Moskva saadikule üle noodi, milles ta teatas, et oli teinud punaarmee ülemjuhatusele korralduse — anda väeosadele käsk ületada piir ja võtta enda kaitse alla Lääne-Ukraina ja Lääne-Valge-Vene elanikkonna elu ja varandus. N. Vene valitsus seletas selles noodis ühtlasi, et tal on kavatsus võtta tarvitusele kõik abinõud Poola rahva vabastamiseks õnnetust sõjast, kuhu teda olid lükanud meeletud juhid, ja anda talle võimalus alustada rahulikku elu.

Kui septembri esimesil päevil teostus punaarmee tagavaraväelaste osaline mobilisatsioon Ukrainas, Valge-Venes ja neljas teises sõjaväeringkonnas, ei olnud olukord Poolas veel selge ja mobilisatsioon teostati ettevaatusabinõuna.

Keegi ei võinud arvata, et Poola riik osutub nii võimetuks ja nii ruttu laguneb,

nagu meie seda täna näeme kogu Poolas. Arvestades seda lagunemist, arvestades, et Poola riigimehed on jäänud täieliselt pankrotti ja on võimetud muutma olukorda Poolas, peab meie punaarmee, tunduvalt tugevdatud viimase tagavaraväelaste mobilisatsiooniga, täitama oma austavat ülesannet, mis talle antud.

Valitsus avaldab kindlat veenet, et meie tööliste ja talupoegade punaarmee näitab seekord ka oma võitlusjõudu, kohusetruudust ja distsipliini ning teostab oma suure vabastamise ülesande uue kangelaslikkuse ja kuulsusega. Samal ajal saatis N. Vene valitsus oma noodist, mis adresseeritud Poola suursaadiku nimele, ärakirja kõigile valitsustele, kelledega N. Vene on diplomaatlikus vahekorras, seletades, et

N. Vene järgib erapooletuse poliitikat kõigi nende maadega.

Selline on meie välispoliitika ala viimaste abinõude iseloom. Valitsus pöördub ühtlasi N. Vene kodanike poole järgneva seletusega: Reservväelaste mobilsatsiooni puhul võis meie kodanike keskel märgata kalduvust toiduainete ja teiste kaupade kokkuostmiseks, kuna kardeti tšekisüsteemi sisseseadmist toitlustamise alal. Valitsus peab vajaliseks rõhutada, et valitsusel ei ole kavatsust toiduainete ja tööstuskaupade kohta sisse seada tšekisüsteemi, kuigi riigi abinõud, mida välja kutsusid välised sündmused, kestaksid mõnda aega. Ma kordan, et toiduainete ja kaupade liialdatud ostu all kannatavad ostjad ise, kes kuhjavad asjatuid tagavarasid, mis võivad rikki minna. Meie maa on varustatud kõigega ja võib toitlustamisel loobuda tšekisüsteemist. Meie nüüdne ülesanne, — iga töölise, iga talupoja, iga teenija ja iga haritlase ülesanne on — töötada ausalt ja ennastsalgavalt oma kohal ja seega abistada punaarmeed. Ja mis puutub meie kuulsusrikka punaarmee sõjameestesse, siis olen kindel, et nad täidavad oma kohuse isamaa vastu ausalt ja pühalt. Nõukogude Liidu rahvad, kõik meie suure maa mees- ja naiskodanikud, punaarmee ja sõjalaevastiku sõjamehed, on tihedamini kui iialgi varem koondunud Nõukogude valitsuse ümber, meie enamlise erakonna ümber ja meie suure juhi targa Stalini ümber, et saavutada uusi senitundmatuid töötulemusi tööstuses ja kolhoosides ning uusi kuulsusrikkaid punaarmee võite frondil.

Rooma, 17. 9. (ETA) (Havas) Itaalias sai N. Vene aktsioon teatavaks pärast lõunat agentuur Stefani teadaande kaudu, mis oli dateeritud Berliinist ja anti edasi Itaalia raadio kaudu. See sõnum on ilmselt tekitanud avalikus arvamises väga tugevat muljet. Seni poolametlikud ringkonnad säilitavad absoluutset tagasihoidlikkust. Siiski lastakse kuulda, et N. Vene samm võivat kaasa tuua ettenägematuid tagajärgi.

N. Wene kawatſus olnud ſelge mitme päewa eeſt

Londonis kaalutakse tõsiselt tekkinud olukorda. — Pariisis ei avaldata erilist imestust. — Rumeenia mures oma ukrainlaste pärast

London, 17. 9. (ETA) (Reuter) Londoni ametlikud ringkonnad on arvamisel, et uut olukorda, mille on loonud N. Vene sissetungimine Poolasse, tuleb väga tõsiselt kaaluda, enne kui võidakse ette näha tema järeldusi ja mõju tuleviku kohta, ütleb Reuteri diplomaatlik kirjasaatja. Siiski on selge, et Poola vägede kaela, kes juba nüüd nii rüütellikult on võitlemas kaugelt rohkearvulisema vaenlase vastu, on heidetud uus koorem. Et. N. Vene löök oli kavatsusel, oli juba mitme päeva eest küllaldaselt ilmne.

Pariis, 17. 9. (ETA) (Havas) N. Vene vägede tungimine Poola territooriumile ei ole Pariisis esile kutsunud erilist imestust. Teati juba mõnda päeva, et Moskvas teostati mobilisatsiooni-abinõusid ja et vägesid on koondatud Poola piirile. Üldiselt hästiinformeeritud ringkonnad on äärmiselt tagasihoidlikud. Venelased kinnitavad, et nende aktsiooni eesmärk on piiratud ja et vaatamata oma sõjalisele aktsioonile nad kavatsevad jääda rahvusvahelises konfliktis erapooletuks. Miski ei tõesta seega veel, et N. Vene samm omaks iseloomu, nagu astuks N. Vene sõtta Saksamaa poolel.

Bukarest, 17. 9. (ETA) (DNB) Nagu siin seletatakse, ei tekita N. Vene vägede sissemarssimine Poolasse siin mingit reaktsiooni. Rumeenia olevat küll seotud Poolaga abistamis- ja sõjaväelise paktiga, mis ei astu aga jõusse N. Vene kallaletungi korral Poolale. Rumeenia ei võivat pärast N. Vene põhjendamata teatavaksvõtmist tuletada mingisuguseid kallaletungiteguviise N. Vene poolt kindlast erapooletusest kinnipidamisel ettevõetud sissemarsist Poolasse. Poola valitsust ei olevat enam olemas de faco. Neis tingimusis Rumeenia pidavat kinni oma senisest karmi erapooletuse poliitikast.

*

Bukarest, 17. 9. (ETA) (Havas) Vaatamata sellele, et viimastel päevadel Moskva poolt tarvitusele võetud sõjalised abinõud lasksid vahelesegamist aimata, tekitas see sõnum siiski tunduvat muljet. Märgitakse siiski, et N. Vene poolt on algusest peale täpsustatud, et N. Vene kavatseb jääda konfliktis erapooletuks ja et ta tahab ainult kindlustada oma vähemusrahuvste kaitset. Loodetakse, et see on nii, ent siiski jälgitakse teatava rahutusega seisukorra arenemist, eriti selles osas, mis puutub võimalikku ärevusse Rumeenia ukrainlaste ringkonnis.

Moskva, 17. 9. (ETA) (DNB) Nagu informeeritud poolt kuuldub, ei ole Inglise ja Prantsuse siinsed diplomaatlikud esindajad seni esinenud Moskva valitsuse ees demaršiga punaarmee sissemarssimise puhul Ida-Poolasse. Kuuldavasti nad ootavad juhtnööre Londonist ja Pariisist.

Leedu on valmis

lahendama Vilno küsimust läbirääkimiste teel

Kaunas, 17. 9. (ETA) (Reuter) Vaatamata asjaolule, et N. Vene vägede tungimine Poolasse on loonud uue seisukorra Ida-Euroopas, teatatakse Leedu autoriteetseist poliitilisist ringkonnist, et ei ole oodata mingisugust Leedu sammu Vilno suhtes. Siin seletatakse, et Leedu ei kavatse kasutada Poola praegust meeleheitlikku seisukorda ja et Leedu on valmis lahendama Vilno küsimust läbirääkimise teel. On võetud tarvitusele uusi ettevaatusabinõusid Leedu jõudude tugevdamiseks Poola piiril.

Saksa-Poola sõja pilte. Vasakul: Esimesed haavatud sakslased saabuvad Berliini; paremal: vangilangenud poolakad saadetakse vangilaagrisse.

Seisame põnevate
sündmuste lävel

„Päevaleheta“ ei saa neile minna vastu

Saksa jalgvägi tungimas Varssavi eeslinna.

Viimaseid telegramme täna hommikul

Vene väed Poolas liiguvad kiiresti edasi

Seni vallutatud rida linnu

Moskva, 18. 9. (ETA) (DNB) N. Vene sõjaväe esimene ametlik teadaanne punaarmee operatsioonide kohta Ida-Poolas avaldati täna kõigi N. Vene raadiojaamade kaudu. Selles üteldakse, et N. Vene väeosad on täna hommikul läinud üle Poola piiri kogu selle ulatuses Dvina jõest põhjas kuni Dnjestri jõeni lõunas. Pärast Poola eelpostide nõrga vastupanu murdmist vallutati põhjas Glebockie, Molodetšno ja teised
asulad. Baranowici suunas edas
on mindud üle Neemeni jõe ja on
Miri ja Snowi asulad ja tähtis ra
punkt Baranowic. Lääne-Ukrain
nelaste käes juba Rowno, Dubno
ja Kolomea linnad. Edasitungi
Kolomeale on piir Poola ja Rum
juba suuremalt osalt läbi lõigatud
õhujõudude poolt on alla tulistatu
hävitajat ja kolm Poola pommile

Poola ei kuuluta sõda N. Vene

Chamberlain ja Halifax peavad nõu

London, 18. 9. (ETA) (Reuter) Tänase päeva jooksul oli Chamberlainil ja Halifaxil pikk nõupidamine, kirjutab Reuteri diplomaatlik korrespondent. Samuti toimus tähtis ministrite nõupidamine. Kuuldavasti ei ole tõenäoliselt oodata mingit ametlikku reageerimist viimastele sündmustele enne, kui valitsus on saanud täieliku ülevaate kõigist Nõuk. Vene edasitungi asjaoludest ja kuni tal on olnud võimalus arutada seisukorda Prantsuse ja Poola valitsustega. Praegusel silmapilgul ei ole usaldatavat informatsiooni Poola valitsuse enda käitumise kohta. Poola ringkonnis valitseb arvamine, et Poola ei kuuluta sõda Nõuk. Venele, nagu ta tegi seda Saksamaa suhtes. Samuti paistab olevat mõningaid kahtlusi Poola valitsuse asukoha suhtes. Kui Poola valitsus läheb üle piiri Rumeeniasse, ei või ta ilmselt seal tegutseda või
sinna jääda, olles erapooletu riig
riumil. Kogu probleemi peetaks
seks ja sellest on peagu võrdse
võimalik teha nii pessimistlikke
kui ka asuda mõõdukamale s
Seisukord, mis on arenemas n
peaks peatselt võimaldama näha
perspektiivi.

London, 18. 9. (ETA) (Re
la suursaatkond Londonis on
teadaande, milles üteldakse, et N
väeosade minek üle Poola piiri
vastolus Nõuk. Vene-Poola n
tungipaktiga, mis sõlmiti 1932.
mida 1934. aastal pikendati Mos
kolliga — 1945. aastani. Teada
takse, et Nõuk. Vene väed läksi
kohtades üle Poola piiri täna hom
4, põrgates Poola vägede kohese
vastupanule.

200 Poola lennukit Rumeeni

Poola väeosad põgenevad Rumeenia pinnale

Bukarest, 18. 9. (ETA) (DNB) Cernauti lennuväljal maandus täna ennelõunat umbes 60 Poola eralennukit. Kella 17 paigu saabus siia ka suur hulk sõjalennukeid. Praegu asub Cernauti lennuväljakul umbes 200 Poola lennukit, neist umbes pooled sõjalennukid. Poola sõjalennukite pilootidest on paljud haavatud. Cernauti lennuväljakul töötab praegu Rumeenia sõjaväekomisjon, et üle võtta ja desarmeerida Poola lennukeid. Poola piirilinnast Zaleszczykist, kus viimaseil päevil viibis Poola valitsus, valgub alates täna hommikust üle piiri tohutu põgenikelaine Rumeenia piirilinna
õhtupoolikul saabus Rumeenia pi
kuid Poola väeosi, kellelt võeti re
Snyatini juures põgenike-vool on
on see eriti suur Kuty juures. S
piiri tulnud umbes 400 autot, en
litsusliikmetega, ametnikega ja
kidega. Kõigil Põhja- ja Lään
maanteedel liiguvad pikad autod
autobused sisemaale. Kolm põg
mis moodustati Kolomea lähed
enam jõudnud piirile.

Põhjariikide konverents

Helsingi, 18. 9. (ETA) Peaminister Cajander ja välisminister Erkko asusid täna pärast lõunat lennukil teele Kopenhaagenis toimuvale põhjariikide pea- ja välisministrite konverentsile. Enne lahkumist välisminister Erkko seletas Soome telegraafiagentuuri STT esindajale tänaste sündmuste kohta, et Soomes on suure rahuldusega vastu võetud N. Vene teadaanne erapooletuse-poliitika säilitamise asjus N. Vene suhetes Soomega. See teadaanne on täiesti kooskõlas nende sõbralike ja rahulike läbirääkimiste-vaimuga, mida Soome saatkonnal Moskvas on olnud N. Vene väliskomissariga, ütles Erkko.

Helsingi, 18. 9. (ETA) Nagu Oslost teatatakse, on Norra telegraafiagentuur pöördunud järelepärimisega välisminister Kohti poole nende Berliinist saabunud sõnumite asjus, milledes teatatakse nõudmistest, mida Inglismaa olevat esitanud Oslo-riikidele seoses majandusliku erapooletusega. Minister Koht on seletanud, et Norra ei ole saanud Inglismaalt mingisugust selliseid nõudmisi sisaldavat nooti. Niisugune noot oleks olnud vastolus seletustega, mida meile on varem antud Inglismaa poolt. Ühtlasi Koht rõhutas, et esmaspäeval Kopenhaagenis kokkuastuv põhjariikide pea- ja välisministrite konverents ei ole sugugi kokku kutsutud selliste nõudmiste arutamiseks, mida üldse pole esitatud. Konverentsi pidamise asjus oli juba varem kokku lepitud ja sellest kujuneb põhjariikide erapooletuse heaks teostatav koostöö avaldus.

Poola allveelaev Roo

Stokholm, 18. 9. (ETA) N
holmist teatatakse, on Poola
„Sep“ saabunud pühapäeva var
kell 5.30 vigastatult Rootsi ter
tesse Landsorti lähedal. Allve
saadeti alul Nynashamni, k
Rootsi erapooletusmääruste k
meeskond interneeriti. Laev to
desarmeerimiseks edasi Stavsnä
tatakse siis Vaxholmi.

Tuhandeid poolaka Rumeeniasse

Rooma, 18. 9. (ETA) (DNB
Stefani“ teatab Cernautist, et p
valitsuse tulekut Rumeenia maa
lab üle piiri pidevalt tuhandeid
Samuti olevat paljud Poola le
nanud üle Cernauti Sise-Rumee

Uuriva iseloomuga opera läänerindel

Pariis, 18. 9. (ETA) (Reuter)
vad õhuülesvõtted enne ja pärast po
Siegfried-liini pommitamise tulemuse
huldavad.

Pariisis, 18. 9. (ETA) (Havas
17. septembri. õhtul: Ei ole midagi
jõudude tegevus on soikunud ilmasti
järjel.

London, 18. 9. (ETA) (Reuter
siooniministeerium teatab: Mis puutu
siis on selge, et Prantsuse kindrals
hoolsalt väljatöötatud ja metoodilise
On võib-olla väärt märkida, et seni
ratsioonid on olnud uuriva iseloomu
ei ole peaoperatsioonid veel alanud.

„Juudit"

E. Draamateatri hooaja avamine 16. 9. 39.

Eesti Draamateater on juba kolmas Tallinna teater, mis lavastab Tammsaare „Juuditi". Esilavastuseks oli vana Draamateatri oma — samus ruumes, kus praegugi —, mis toimus täpselt kaheksateist aastat ja kaks nädalat tagasi. Nimiosalist mängis Netty Pinna, Olovernest Albert Lirk. Siis tuli „Estonia" „Juudit" Erna Villmeri ja Ants Lauteriga peaosis. Nüüd aga mängivad neid osi Li Lasner ja Ruut Tarmo.

Tammsaare huvitav, peategelase suhtes aga mitte igati rahuldavalt selge näidend nõuab eriti palju just Juuditi osa täitjalt kasvõi puhtfüüsiliselt. See on igati raske osa, millega selles suhtes näidendi teised rollid ei saa võistelda. See on ka igas suhtes peaosa, isikudraama peaosa, mispärast ei tundunud olevat millegagi õigustatud näitejuhi poolt draama alguses korraldatud nälgijate rongkäik, mis vihjas massi- või rahvadraamale ja mis pealegi venis. Mis puutub lavastusse, siis stiililt näidendi esimene pool ei sobinud ta teise poolega. See paistab eriti silma, kui võrrelda esimest vaatust viimasega. Alguses oli kõik liig raskepärane, tehtud, täis ilmaaegset paatost ja krampi ning liigset pingutust. Viimane vaatus oli küll raske ja masendav, aga mitte raskepärane, ega olnud temas ka seda paatost, millega esimeses vaatuses tragöödiat „tehti" seal, kus teda õieti veel ei olegi. Massistseenides oli kohati üle pakutud, eriti meeste linnast väljajooksus viimases vaatuses, mis läks küll libedasti ja väga hästi distsiplineeritult, aga kestis veidi liiga kaua, nii et tekkis kindel veendumus, et samad mehed jooksevad mitu korda — seda tunnet võrdlemisi kaua ei olnud. Hoolimata suurist käepeist ja tegelaste üldiselt heast seesmisest dünaamikast ettekanne kohati venis.

Muidu ei saaks lavastuse kohta laitvat öelda. Tunnustame meeleldi Ruut Tarmo kui lavastaja ning näitejuhi väga suurt tööd, mis eriti paistis silma massistseenide juures. Need olid meie teatriajaloo parimaid ja osalt ka kastlava kohta suurimaid osavõtjate poolest — kui mitte koguni suurimad. Siin oli elu, asjasse süvenemist, hästi juhitud liikumist ja huvitavaid grupeeringuid, häid „solistegi".

Li Lasner Juuditina oli alguses liig raskepärane. muutus aga pärast vabamaks ja kandis siis väga rasket viimast vaatust suure temperamendi ja täie veenvusega, hoolimata sellest, et hääl kippus üles ütlema.

Ruut Tarmo Olovernesena oli väga inimlik ja seetõttu igati usutav.

E. Korjus oli anduv ja truu ning teiste eest hoolitseja Susanna, Ed. Türk oma tungiva, kuid hästi vaos hoitud temperamentsusega veenev Osias. A. Hõimre oli tarvilisel määral pahasoovlik Kabris. A. Sunne leidis oma vanale Siimeonile ilusaid toone, A. Suurorg andis oma rabile ilmalikku väärikust. M. Karro oli välimuselt ja toonilt väga vastuvõetav Nimetu. M. Orgusaar ja L. Kasumets lapsega naisena ja lihtsalt naisena täitsid oma ülesanded korralikult. Ka R. Kalk, R. Opsola, J. Mürk, O. Liigand, O. Seliaru, O. Eskola ja E. Moks vähemais osis olid innuga asja juures. Aga ei maksa väravavahtidel lasta öelda, et Osias on „silmist ära langenud jne.", ja et „preestrid tudisevad...", kui me pärast nende isikute lavale ilmumisel ei näe midagi säärast.

Pärn Raudvee lavapildid olid suurejoonelised. Natalie Mei kostüümid igati huvitavad ja lavalised. Neiude tuledega tants Juta Arg'iga sooloosas (Gerd Neggo seade) sobis hästi idamaisesse miljöösse.

Kõigile esinejaile (ka dekoraatorile) sai osaks tugev aplaus. Oli ka palju lilli.

Hooaja avaetendusel viibis ka haridusminister A. Jaakson.

Oli hea tunne tulla E. Draamateatri oma majja, mil on nüüd sees hoopis teissugune, hoopis elurõõmsam nägu kui seni.

Jõudu ja rõõmu peremeheksolekuks!

W. Mettus.

Kerge öökülm

Ööl vastu pühapäeva oli kohati, eriti madalamates kohtades, nõmmedel ja sooäärtel, kerge öökülm. Külma all kannatas kõige enam Võru ümbrus, kus temperatuur langes üks kraad alla nulli.

Ööks vastu tänast ilmajaamad külma ei ennustanud, kuna õhtuks kattus taevas pilvedega.

Võrumaa õpetajad pidasid peakoosoleku

Võru, 17. 9. Eile ja täna peeti Võrus maakondlik õpetajate-päev ja Võrumaa õpetajate liidu aastapeakoosolek, kus eile esines kõnega ka koolivalitsuse direktor V. Alttoa, kuna täna refereerisid prof. P. Tarvel ja inspektor J. Lang. Aastapeakoosolekul toimunud valimised andsid järgmisi tulemusi: A. Tiru, V. Härm, A. Vainola, A. Nagel, A. Ivask, O. Puusepp, P. Mitt, A. Petai ja A. Pihlapuu.

Noorhobuste „paraad" Pukas

Sõjaväele remonthobuste pakkumine Pukas kujunes harukordselt suureks. Kokku oli toodud 160 noorhobust. Hobuste eest, mis sobisid, maksti 560—720 kr. tükist.

„Ta näis mulle kaugelt musta vaimuna!"

Olles saanud teada, et viimse ülejäänud kaameera omanik elab maal, Miki ruttab kohe Kaikalinna nimelisse alevikku.

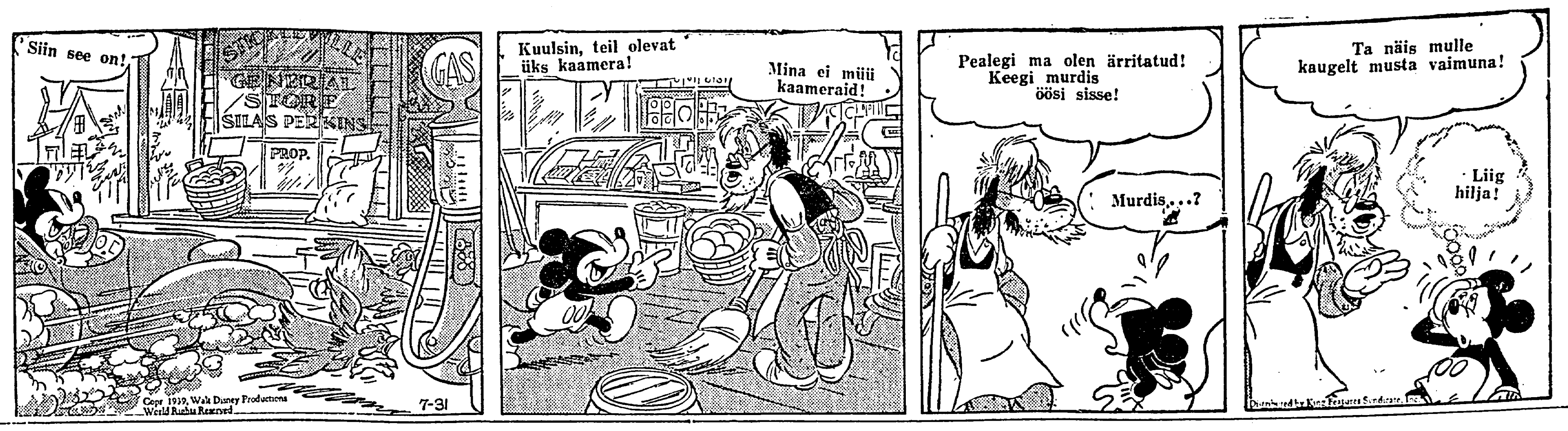
Siin see on!
STICKLEVILLE
GENERAL STORE
SILAS PERKINS
PROP.
GAS
Copr 1939, Walt Disney Productions
World Rights Reserved
7-31
Kuulsin, teil olevat üks kaamera!
Mina ei müü kaameraid!
Pealegi ma olen ärritatud! Keegi murdis öösi sisse!
Murdis...?
Ta näis mulle kaugelt musta vaimuna!
Liig hilja!
Distributed by King Features Syndicate, Inc.

Karskuspidustuste haripunkt Tartus

Meeleolukas juubelikongressi avamine. — Austati Eesti uueaegse karskusliikumise rajajaid ja juhte V. Reimani ja P. Põldu

Peeti töökoosolekuid tähtsate probleemide arutamiseks

Eesti karskusliikumise 50. aasta juubelikongressi pidulik avamine toimus laupäeva õhtul Tartus, ülikooli suures auditooriumis. Avaaktusele oli kogunenud rohkesti karskustegelasi üle maa ning kohalikke avaliku elu tegelasi, nii et suur kuuldesaal oli rahvast täis. Avasõnad lausus Eesti Karskusliidu esimees A. Kuum. Esimees märkis muuseas, et Eesti karskusliikumine on saanud alguse võitluse päevil Vene ajal, kuid iseseisvuspäevilgi pole olnud karskusliikumise seisukord kerge, kuna karskustööd on tulnud teha kogu aeg ainelise kitsikuse all.

Sisuka pidukõne pidas Eesti Karskusliidu auliige, kirjank E. Särgava, kes avaldas muuseas seda, et meie karskusliikumine on tegelikult vanem kui 50 aastat, sest õigupoolest karskusliikumine tekkis meil juba 1800. a. esimesel veerandil ja seda just vennaste koguduse näol.

Pärast pidukõnet järgnesid tervitused. Haridusministeeriumi nimel ütles tervitusi, tänu ja tunnustust nõunik A. Leinjärv sotsiaalministrilt ja -ministeeriumilt nõunik pr. Kirsipuu. Soome karskusväe tervitused andis edasi toimetaja Loikkanen. Harju maavanemalt ja maavalitsuselt tõi tervitusi S. Leitorp, Tallinna tehnikaülikooli üliõpilaskonnalt K. Hint. Tervitused Eesti Õpetajate Liidult ja karskuskasvatuse toimkonnalt andis edasi mag. H. Roos, Eesti haridusliidult E. Särgava, kodumajanduskojalt ja naiskodukaitse keskjuhatuselt pr. A. Kuperjanov, põllutöökojalt ja ülemaalise maanoorte ühenduselt agr. E. Nugis, Eesti Haigekassade Liidult K. Lukk, Noortemeeste Kristliku Ühingute Liidult adv. A. Kasak, Välis-Eesti ühingult dr. H. Lohk, ülemaaliselt Eesti noorsoo ühenduselt E. Vardja ja Tartu Töölisühingute Keskliidult riigivolikogu liige K. Jalak.

Väga rohkesti oli saabunud tervitusi ka kirjateel. Teiste seas tervitasid minister A. Oidermaa, rektor H. Kaho, Tallinna ülemlinnapea J. Soots, piiskop H. B. Rahamägi, Tartu linnapea kindral A. Tõnisson, Tartu maavanem H. Lauri jne. Tervitusi oli ka Soome, Leedu, Läti, Rootsi ja teiste maade karskustegelasilt ja organisatsioonidelt.

Meeleolukat avaaktust kaunistasid väärikalt „Vanemuise" muusikaosakonna segakoori ettekanded R. Ritsingu juhatusel. Aktus lõppes hümniga.

Pärast aktust toimus mälestamiskülaskäik tõrvikutega prof. P. Põllu hauale Pauluse kalmistul. Mälestamisrongkäigust võttis osa väga rohkesti karskustegelasi, teiste seas ka prof. J. Tõnisson. Kadunud tulihingelise karskusjuhi haual pidas süttitava kõne J. Tork. Samuti ütles Soome karsklaste esindaja V. Karpio P. Põllule kui suurele inimesele ja aatelisele karskustegelasele mälestussõnu. Palve pidas õpetaja A. Kuum. Kalm ehiti lilledega. Pühaliku talituse juures viibis kadunu lesk, pr. H. Põld lastega.

Pühapäeva hommikul algasid pidustused kontsertjumalateenistusega ülikooli kirikus, kus jutlustas prof. J. Kõpp ja esines lauluettekannetega Tartu Meeslaulu Seltsi koor E. Tubina juhatusel. Osavõtt jumalateenistusest oli rohke.

Kell ½1 päeval algas kongressi töökoosolek. Kongressi juhatajaks valiti õpetaja A. Kuum Tallinnast, pr. H. Mäelo ja mag. A. Kurvits Tartust. Sekretariaati valiti peasekretär E. Kubjas, ajakirjanik Napp Viljandist ja üliõpilane Tarmo. Pärast kongressi rakendamist asuti referaatide kuulamisele. Esimesena kõneles prof. J. Tõnisson teemal: „Karskusliikumise rahvuskultuuriline ja rahvuspoliitiline tähtsus". Teisena kõneles mag. F. Olup karskuskasvatuse lähtekohtadest ja eesmärkidest".

Õhtupoolikul kell 4 toimus Toomeorus Tartu karskusorganisatsioonide korraldusel rahvakoosolek. Rahvakoosolekul kõnelesid V. Karpio Soomest, pr. Helle Abel Kanepist, M. Adamson Tartust ja liidu esimees A. Kuum Tallinnast.

Pärast rahvakoosolekut koguneti Toomele Villem Reimani mälestussamba juure, et mälestada meie uueaegse karskusliikumise rajajat ja tulihingelisemat edasiviijat. Mälestuskõne pidas siin prof. J. Tõnisson. Mälestussammas ehiti lilledega.

Kell 6 pärast lõunat jatkus töökoosolek Aia tänava ülikoolihoones. Kooskäimiskohtade ja klubilise tegevuse tähtsusest ja rakendamisest karskus- ja haridustöös kõneles instruktor L. Illisson.

Pühapäevane pidustuste sari lõppes sisuka ettekannte-õhtuga ENKS tütarlaste gümnaasiumi saalis Viljandi tänaval.

Kongress lõpeb täna õhtul.

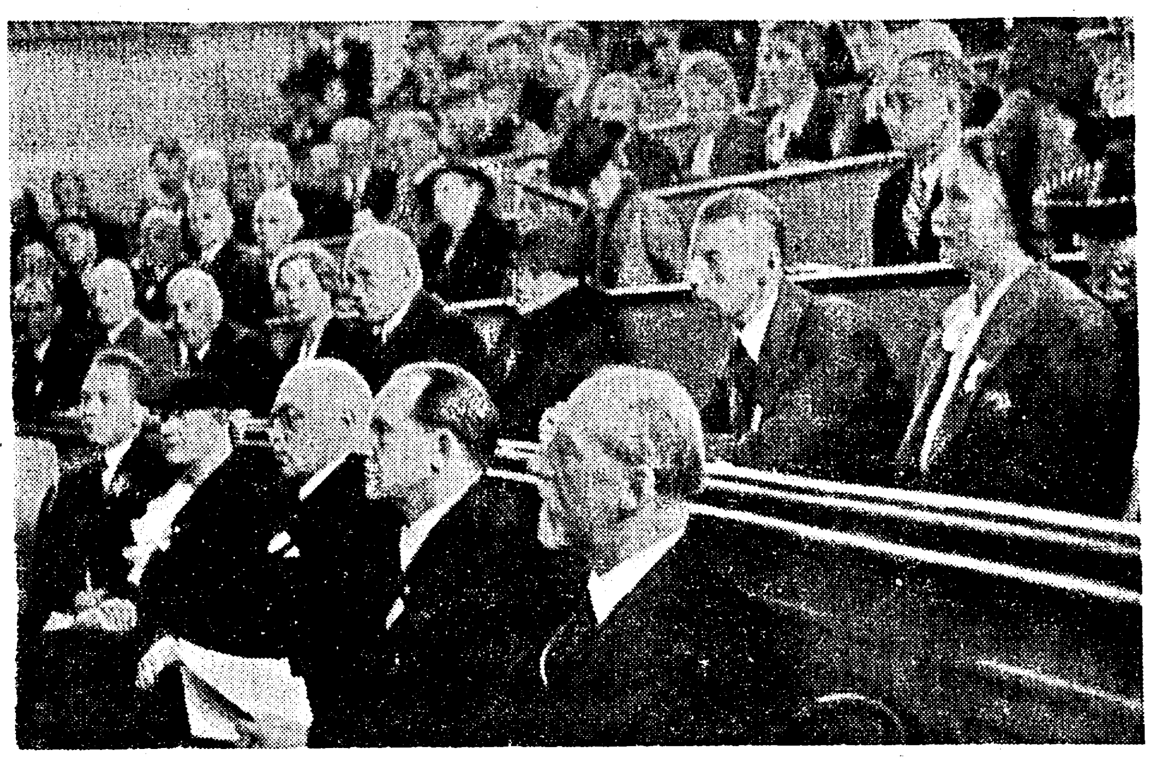

Pildil: töökoosolek Tartu ülikooli suures auditooriumis. Esireas paremalt prof. J. Tõnisson.

Uusi kesktoimkonna liikmeid

Eesti Karskusliidu asemikekogu koosolek laupäeval valis kesktoimkonda ametivanuse järele välja langenud liikmete asemele uuteks liikmeteks: Mart Adamsoni, Elmar Elisto, Fr. Olupi, Juhan Tölpi, Paul Vihalema, Eduard Laugaste (endised) ja Viktor Maimiku (uus).

Revisjonitoimkond valiti endisena tagasi: H. Sarv, A. Tenno ja pr. V. Muld.

Vanadekodu müüakse koolimaja ehituskulude katteks

Valgamaal, Kuigatsi vallavalitsus otsustas enampakkumise teel maha müüa valla vanadekodu, mis ühes maaga on hinnatud 4000 kr.. Saadud raha läheb Puka uue algkoolihoone ehituskulude katteks. Koolimaja kulude katteks on vald varem müünud juba kaks koolitalu.

Kuhu paigutatakse vanadekodu hoolealused, pole teada.

Odava hinnaga
õunamahl,
värskelt pressitud, saadaval ainult lühemat aega.
VELLAMO-TEHAS
Tallinn, Heeringa 21. Tel. 310-30.

„LASTE RÕÕMUS"
kirjutavad kogenud kirjamehed, auhinnatud noorkirjanikud, lootustäratavad algajad, lapsed ise ja mõningad salapärased vaimud, — miks ta ei peaks siis olema HUVITAV?

Liiklusõnnetus Nõo lähedal

Tartu-Valga 1. kl. maanteel, Nõo kalmistu juures sõitis Tartust pärit mootorrattur A. Kaselaid tagant otsa vankrile, kus sõitis Nõo valla, Meose talu elanik Anna Tomson, kuna sõitja pääsis kergemate vigastustega. Õnnetus juhtus hobusõiduki-juhi A. Tomsoni süü läbi.

Autobuseliinide ümberkorraldamine Viljandimaal

Laupäeval peeti Viljandi maavalitsuse ruumi maavalitsuse ja autobuseliinipidajate ühine koosol kus kaaluti võimalike muudatuste läbiviimist V jandimaa autobuseliinide võrgus. Koosolekust v sid osa maavanem, maanõunikud ja kahe liinipi jate koondise esindajad. Liinipidajate ettepanel võiks autobuseliiklemist Viljandimaa liinidel mu järgmiselt:

Olustvere jaama ja Suure-Jaani linna helisel liinil võiks ära jätta üks sõit nädalas ja tobus peaks ühendust senise 6 päeva asemel 5 nädalas. Jõgeva-Sadala vaheline liiniosa tul sulgeda. Viljandi-Taagepera vahelisel li tuleks ära jätta ühendusepidamine Nuia-Taagep vahel. Põltsamaa-Paide-Türi linnade va line autobusliin peaks lõpetama täielik tegevuse, kuna see ringliin pole hädatarviline. V jandi-Väluste-Mustla liinil võiks toimu ühendusepidamine senise 6 korra asemel 3 korda dalas. Viljandi-Tõrva liinil tuleks ära jä ringsõit üle Riidaja.

Maavalitsus võttis need seisukohad teatavaks esitab oma ettepanekud autoliinide ümberkorral mise kohta maanteede talitusele käesoleva näd alul.

Viljandi taksojuhid tahavad vabaneda sõidutariifidest

Viljandi autoklubi pidas oma liikmetele selgi koosoleku, kus arutati päevaprobleeme. Kuna tak juhtidel pole väljavaateid saada bensiini soodusta aktsiisiga, peetakse tarviliseks, et linnavalitsus v kogu kaudu kaotaks maksma pandud sõidutarii Taksojuhid leiavad, et seniste tariifide juures tuleb sõidule juure maksa. Arvatakse, et sõidub edaspidi võiks olla kokkuleppel taksoautode kas jatega.

7000 kr. väärtuses varandusi hävis tules

Kaks tuleõnnetust Tartumaal

Valga, 17. 9. Eile juhtus Tartumaal kaks leõnnetust, mis hävitasid ümmarguselt 7000 kr väärtuses varandusi.

Esimene tulekahju puhkes laupäeva õhtul k 5 ajal Veski vallas, kus süttis Karl Vään kuuluva Kalda talu sealaut, kust tuli levis ühe tuse all olnud karjalaudale ja küünile. Viim hoonel, mis oli kiviehitus, hävisid puuosad, k sealaut põles maani. Koos hoonetega hukkus kogu viljatagavara: 9000 kg rukkeid, nisu ja ka ning üle 1000 kg põhku. Kahju põlemisest on 5 krooni, sellest hoonete arvel 3500 krooni. Hoo olid tule vastu kindlustatud 2850 kr. väärtu Tuli algas karjaköögist, kus tuli oli jäetud jär valveta.

Teise õnnetuse ohvriks langes laupäeva õ kella 10 ajal Nõo vallas Herman Piiri lauat tus. Tuld märgati saekaatrihoone katusel ja v ti oli kogu tööstus tules. Appi tõttasid Nõo, L ja Elva tuletõrjed, kelle kustutustöid pidurdas veepuudus. Tuli hävitas tööstusehoone ja saek ri, samuti rikkus tuli lokomobiili. Kahju on 2 kr. Hoone ja masinad olid kindlustamata. Ol takse kuritahtlikku süütamist.

Küün põles südaööl

Ööl vastu pühapäeva umbes kella ½2 ajal tis Virumaal Aaspere vallas Kihlevere asund R. Kuusikule kuuluv viljaküün, mis koos s olnud vallasvara, põllutööriistade ja põllusaa tega maani maha põles. Küüni väärtus on o niku hindamisel 1000 kr., sissepõlenud rehepe garnituuri väärtus niisama palju, kuna kõik ka koos põlenud heintega, põhkude, haganate, v rite ja muu kraamiga olid kokku 2775 kr. Tule kimise põhjus on selgumata.

Ja ilma [illegible] mesi ma tundsin viimati ka

K. A. HINDREY

41

Miks ei mäleta! See metſawiir ſeal on ſinine ja tuttaw ja ſeal oleme kunagi tuld teinud. Nende ſuurte kiwide tagant on Signe merre joosnud. Sealt ſadamaſt ſõitſime Aldamaale. Neis taludes ſeal, millede korſtnad paistawad, on Signel tuttawaid koeri. Ja Signe tahaks ſeal talude taga näha mu nüüd warsti walmis olewat häärberit, kuid puud on ees.

„Te jääte mulle ju ikka ſõbraks?" küſib Signe. Mida ſellele wastata. Kuſt wõin ma ſeda teada? Wõib-olla hakkan ma põlgama ſeda ebaküpſet ja tahtejõuetut nooruſt, mis on waid lükataw, tõugataw ja mõjutataw. Wõib-olla naeratan kunagi wäikeſe kaastundega. Kuid praegu on ta nõnda liigutaw ja tuge wajaw. Ma ütlen ſiis „jah, Signe." Ta on nõnda noor, et ta ei oskagi märgata ſeda kahtlewat warjundit, mis on mu hääles.

Ja ſiis läheme tagaſi. Siis puristab ja kaabib köögitrepi juures üks hobune. Siis ſagitakſe edaſi-tagaſi, kantakſe mõned kohwrid ja korwid pinkwankrile.

„Mul on aeg minna," ütleb Abiline, „teenistuskohuſed." Ja ta jätab päris-wormilikult jumalaga proua Harmi ja Signe ja Dagmariga.

Ei ole minul kohustuſi, mina ſeiſan ja waatan pealt, kuidas nüüd wadistab ſüdameſt liigutatud prouaſid ja tädiſid ümber Signe. Ma uſun, nad ſoowiwad talle jumala õnnistuſt.

Signe näpib natuke oma wihmamantli warruka kallal, mõtleb hetkeks ſügawalt, nagu tahaks weel midagi ütelda. Kas on tal wäike lootus, et tuleb kuskilt üks käskiw hääl, ilmub kuskilt mõni wõim, kes ütleb: „Ei ſõideta."

Minu poolt ſeda ei tule. Signe ſeiſatab, pea norus, teeb ſiis ruttu paar otſustawat ſammu ja istub pinkwankrile. Ta ei waatagi minu poole.

Aga mul on kindel tunne, et ta nutma hakkaks, kui ta waataks.

Ja ſiis tõmbab maamees ohje, wanker hakkab liikuma. Naispere lehwitab ja kilkab läbiſegi, tüdrukud ſeiſawad, käed põllede all, trepil.

Pinkwanker kaob heki taha.

Tühi koht

Ega meie üksteiſele ju midagi ſelleſt ei ütle, Toone, Abiline ja mina, kuid on tühjaks jäänud meie rannakoht.

Ei tähenda midagi, et augustikuu on wäga ilus ja et ſuwitajaid on ikka weel rohkesti. Kaaſiku nõlwakul käib kiik ja ſellelt kostab käätſumiſt ja laulu. Laulawad noored kooris, wõõrad ja kohapealſed. Ikka on rannaelu weel nõnda kirju nagu ennegi, kuid meil puudub midagi.

Dagmar tuli tagaſi paari päewa päraſt, nagu ma kuulſin. Signe olewat edaſi ſaadetud linna.

Ma kuulen waid ſiit-ſealt midagi, ma panſioni ei lähe, mul pole ſelleks mingit wajaduſt. Mu maja on korras juba, toadki ſiſustatud, ja ma peakſin andma ka ſiſſeõnnistamiſe peo. Nõnda wähemalt ütleb Toone, nõnda oli ka kokku räägitud Signega.

Muidugi pean ma ſeda tegema, kuid ei ole nagu lusti. Lükkan päewaſt-päewa otſuſe edaſi. Ja loen wahetewahel mõnd poſtkaarti, mis on tulnud linnaſt, ja milles mind palutakſe ma waadaku ikka ka järele, kas toidetakſe korralikult kaſſe ja koeri ja kanu ja kõikſugu loomakeſi.

Miks ei toideta? Kus niipalju ſuwitajaid koos, ſeal on rikkalikult kõike, mis kukub laualt. Mul pole mingit tahtmiſt ſinna minna. Proua Renne on mulle nüüd milgil wiiſil wastumeelt kogu oma headuſega ja kogu oma lahkuſe ning wiiſakuſega. Kui ſeejuures wõidakſe teha nii ſuuri rumaluſi, mis on nõnda halastamatud, ſiis ei wõi ma olla erapooletu, ei ſuuda olla ſalliw.

Mõnikord nagu kiſub ſinnapoole, et ſaaks waheſt rohkem teada, mõnikord mõtlen, et Enel Meriwart on weel ſeal ja tema wõiks kõnelda ſeda ja teiſt, mis on lohutaw kuulda. Siis aga meenub, et olen ikkagi mees ja mul polegi waja midagi teada, pole tarwiski lohutuſt. Imelik — wõi lohutuſt olewat mul waja! Läheb ära tütarlaps, kes paratamata kord pidigi minema, ja ſiis nõuakſin ma mingit ſalwi mõnele tuikawale haawale! Naeruwäärt.

Seejuures aga huwitab ſiiski, mida wõiks õige teinud olla mu õnnelikum wõiſtleja ja ſõber Abiline. Kas on ta weelkord katſunud kel oli küllalt nooruſe totruſt ja hoolimatuſt, pehmeks teha proua Harmi ſüdant, kas on ta millegagi ſuutnud üle pakkuda ſeda keemikut, kel oli küllalt nooruſe totruſt ja hoolimatuſt, et köita eneſe külge tütarlaſt, kes weel iſe maaſt ega taewaſt midagi ei tea.

Õige, riiklikuſt ja rahwaarwu tõſtmiſe ſeiſukohaſt on ta talitanud üsna õieti, ſee üsna ſümpaatne noormees, kes waheſt teabki, et pole ſiin midagi tormata taewasteni, waid koſi oma naine ja ela oma korralikku perekonnaelu. Nad pole nõudlikud, neil on oma pikk rida wanaſõnu ja pealeſelle hulk tſitaate kirjanikelt, ja ſee kõik laſeb tuhwlid tõmmata jalga ja ſuitſetada oma piipu päraſt päewatööd. Kui aga on oma naine, kui on lapſi, küll ſiis taewas aitab kuidagiwiiſi ka edaſi ſelles elus, mis on ſulle kohuſeks ja muud mitte midagi.

Ning mille pagana päralt peakſin ſiis mina ennaſt erutama, kui üks wäike wäga ſüdamlik ja ſoe plika tahab elada wõi peab elama nagu kõik teiſed ja leppima ſellega, mida annab taewas ja mida lubawad ſugukond, perekond ja tädid?

Aga ſiiski peab minus elama mõni ſaadan, kes ſiiski parema meelega oleks näinud, kui Abiline oleks jäänud ſelles loos wõitjaks. Ta on küll mu ſüdant ſöönud, ſee Abiline, ſee nii toredasti kaswanud mehine mees, kuid kuidagi ma tahan, et wõidaks wäärtuslikum.

Ja kuidagiwiiſi kuulub ju ka Signe wäärtuslikumate ſekka, kuidagiwiiſi on ta ju erandinimene, wähemalt ſaaks taſt erandinimene, kui talle oleks antud aega kaswamiſeks. Aga waat', puuri panid, oma eelarwamuste köidikuiſſe.

Weidi tige olen ma ka Signele. Kuigi ei tohi nii walmimata lapſelt nõuda ei ſitkuſt ega iſeſeiswuſt, kuigi ta ſeda ei ſaakski näidata, ſeſt et tal puuduwad kõik eelduſed iſeſeiswuſeks, ſiiski pean ma talle olema wihane. See on ju nii ülekohtune, ſee on ka minu poolt halastamatu, kui ma teda tahan ſüüdistada ſelles, et teda on ju nimelt ja teadlikult kaswatatud iſeſeiswuſetuks.

Wõi on ſee meile juba werre kaswanud, et tahame iſeſeiswat inimeſt, niiſuguſt, kes oskab näidata, kelle juure ta kuulub ja kes ſelle kuuluwuſe ka omapoolt jõuab läbi wiia?

Aga kuidas ütles Enel Meriwart? Et niiſugune noor laps ei tea ju iſe weel mitte, kellele ta tahab kuuluda. Et on kena ſee ja on kena teine ja kolmas, ja alles mõne aja päraſt ſelgub, kes on kõige kenam, ja keda ta tah kõige rohkem.

Nad ajaſid jubedat juttu ſeal ſel lahkum pidul, need kaks naisterahwaſt, Enel M wart ja Dagmar.

See ei tähendawat midagi, ütles Enel M wart, kui tütarlaps lööb wäga mõtlikuks elu ettepanekul. See on hoopis teine aſi, ü Enel Meriwart, kas armastatakſe kedagi, ſiis tuleb teine ja tahab tõepooleſt koſida. leb reaalſe, käegakatſutawa ettepanekuga. na ſeni oli waid kõik alles ebamäärane, mastati waid ega mõeldud edaſi. Kui aga k ütleb, et aſutame perekonna, waat' alles lööb ſee tütarlapſe tõſiſeks, ning alles ſiis gab kaalumine, algab tõeline ärewus ja ſüda peksmine.

Ja ſelge olewat, kui kaks teewad korr ettepaneku, ſiis wabal ja mõjutamata wal peab liiſk langema ſellele, kes on armſam. du aga, oh taewas, muidu wõib tütarlaps unistada, et lähen küll mehele ühele, aga t peaks jääma igaweſeks ſõbraks, ikka ol kätteſaadawal, et panna pea tema õlale, kurb on olla wõi kui on igaw, ja kõige par et ärgu olgu üldſe mingit lahuſelamiſt, oldagu kõik koos üksainus harmooniline p kond.

Nende ſõnadega Enel Meriwart ſeda ei ſeletanud, kuid mõte oli ſeeſama. Et ku ſa lähed ühele üksi, kui teinegi on ſulle wanud ſüdamelähedaſeks? Tunde järele o ju tõesti waja jääda ühte, aga ſeadus ja k me ſeiſawad ees ega luba.

Jube jutt, aga kui mõtled... ja wa ringi... ja oled lugenud... polüandreia, ſeaduslik abieluworm nii mõnegi rahwa ju ja ſallitaw nähtus paljude kultuurrahwaste res — kas pole ſelle aluſeks ſeeſama tunne

Poola preſident ja walitſus aſuſid Rumeeniasſe

Piirist mindi üle eile kell 7.30 pärast lõunat. Rumeenia lennuväljal maandus 55 Poola lennukit

Bukarest, 17. 9. (ETA) (DNB) Täna kell 19.30 (Ida-Euroopa aeg) on **Poola president Moscicki ja kogu Poola valitsus läinud Poola piirilinna Kuty juures üle Czeremoszti piirijõe silla Rumeenia territooriumile.** Nad peatuvad esialgu Vishniczis, mis on Kuty vastas Czeremoszi paremal kaldal asetsev Rumeenia piirilinn. Oodatakse iga tund Moscicki ja Poola valitsuse saabumist Cernauti.

Cernauti, 17. 9. (ETA) (Havas) Seni kinnitamata sõnumite järele on kogu Poola välisministeerium põgenenud Rumeenia territooriumile. **55 Poola sõjalennukit maandus täna hommikul Cernauti lennuväljal.** Need lennukid ei toonud kaasa ühtki poliitikameest. Lennukid võeti kohe valve alla. Mõnda neist olevat jälitanud Saksa hävitajad kuni Lujeni külani, mis asetseb 10 kilomeetri kaugusel piirist Rumeenia maa-alal. Teiselt poolt kuuldub, et Zaleszczyki raudteesild on purustatud ühe Saksa lennuki poolt. See sild ühendas Poola maa-ala Nijnitza külaga.

Ultimaatum Varssavile

Nõuti linna alistumist 12 tunni jooksul. — Ultimaatum lükati tagasi

London, 17. 9. (ETA) (Reuter) Sakslased on esitanud 12-tunilise tähtajaga ultimaatumi Varssavile, nõudes linna alistumist, nagu teatas Saksa ringhääling, millise teate märkis üles Reuter. Saksa lennukeilt on pillutud laupäeval kell 15.10 Varssavi kohal alla lendlehti, milles teatati ultimaatumist. Ultimaatumit hakatakse arvestama eelpool mainitud kellaajast. Sakslased lisasid, et kui ultimaatum peaks tagasi lükatama, siis antakse veel 12 tundi aega tsiviilelanike evakueerimiseks, mis võib sündida kahe kindlaksmääratud tee kaudu.

London, 17. 9. (ETA) (Reuter) Varssavi kaitsejõudude ülemjuhataja on keeldunud vastu võtmast Saksa ohvitseri, kes valge lipuga tahtis esitada ultimaatumit, milles nõutakse Varssavi alistumist, nagu teatas Varssavi ringhääling. Seejärele Saksa lennukid pildusid alla lendlehti, milles nõutakse linna alistumist 12 tunni jooksul. Lõpuks Varssavi ringhääling teatas, et ultimaatum on tagasi lükatud.

Zürich, 17. 9. (ETA) (Reuter) Varssavi raadio teatas möödunud ööl, et Saksa lennukid on pildunud laupäeval Varssavile ligi 200 pommi. Kogu päev läbi on teostatud linnale õhurünnakuid, mis on nõudnud palju ohvreid. Pommid on tabanud ka Läti saatkonna hoonet.

Lahingud kestavad

Pariis, 17. 9. (ETA) (Havas) Poola telegraafiagentuur PAT teatas täna Lublinist, et vaatamata Saksamaa määratule ülekaalule, nii arvuliselt — vaenlasel on 70 diviisi — kui ka materjaalselt lennukite ja motoriseeritud üksuste näol, kestavad kõigis frondiosades edasi ägedad võitlused. Poola armee vastupanu ei ole nõrgenenud. Armee moraal, samuti kui valitsuse ja Poola rahva seisukoht ei ole pisemalgi määral muutunud ja saab jääma samasuguseks kuni lõpuni.

Breſt-Litowski kindlus langes

Deblini vallutamisel said sakslased 100 korras Poola lennukit. — Siedlcest kagu pool langes vangi 12.000 poolakat; sakslased said veel 80 kahurit, 6 soomusautot ja 11 lennukit

Kutno kotisuu tõmbub kokku

Berliin, 17. 9. (ETA) Brest-Litovski tsitadell vallutati. Seega on **Brest-Litovski kindlus sakslaste käes.** Tsitadelli vallutamisel saadi 600 vangi.

Berliin, 17. 9. (ETA) (DNB) Saksa vägede ülemjuhatus teatab: Lemberg (Lwow) on kolmest küljest sisse piiratud. Lembergi ja Przemysli vahel asuvaile Poola väeosadele ja taganemistee kagu poole on ära lõigatud. Sani suudmest põhja poole tungivad Saksa väed edasi Lublini suunas. **Deblin vallutati. Siin langes meie kätte sada korras lennukit.** Wlodawa juures, Brestist lõuna pool, on Ida-Preisimaalt, Ülem-Sileesiast ja Slovakkiast tulnud armeede luure eelväed üksteist kohanud. Lahing Kutno all areneb kavakindlalt. Kutno vallutati lääne poolt. Bzura jõgi ületati põhja poole liikudes. **Varssavi on kitsalt sisse piiratud.** Et hoida Poola pealinna elanikkonda raskest kannatusest ja hirmust, tegi Saksa vägede juhatus ühe ohvitseri kaudu katset mõjutada Poola vägede juhatust loobuma Varssavi kui lahtise miljonilise linna otstarbetust vastupanust. Poola vägede juhataja keeldus Saksa ohvitseri vastu võtmast.

Killustatud Poola vägede katse üle Siedlce kagu poole läbi murda, lõppes sellega, et **12.000 meest langes vangi.** Peale selle langes saagiks 80 kahurit, 6 soomusautot ja 11 lennukit. Hea ilmaga sooritas lennuvägi ida pool Wislat korduvaid kallaletunge taganeva vaenlase väeosade kogumispunktidele, marsikolonnidele ja takistas vaenlast oma sidet korraldamast. Wilno ja Baranowici ringhäälingud purustati õhurünnakutega.

Läänes sai vaenlane Zweibrückeni juures mõningate rünnakrühmade kokkupõrgetel raskelt kannatada. Üks vaenlase vaatluspall tulistati alla. Saksa maa-alale õhurünnakuid ei sooritatud.

Varssavi elanikkond evakueeritakse

Poola parlamentäär sakslaste juure

Berliin, 17. 9. (ETA) (DNB) Kuna Varssavi komandant veel laupäeval keeldus vastu võtmast linna saadetud Saksa parlamentääri, on ta pühapäeval ringhäälingu kaudu palunud Saksa vägede ülemjuhatust vastu võtta üht Poola parlamentääri. Saksa poolt anti seepeale Varssavi komandandile teada, et sakslased on valmis vastu võtma Poola esindajat.

Berliin, 17. 9. (ETA) (DNB) Saksa vastus Poola parlamentääri kaudu tehtud ettepanekutele anti Deutschlandsenderi poolt täna õhtul kell 18.06 edasi Varssavi komandandile saksa keeles ja veidi pärast seda ka poola keeles. See vastus on järgmine: „Teie palvele Saksa vägede ülemjuhatusele vastatakse: Teie parlamentääri elanikkonna evakueerimiseks Varssavist, samuti diplomaatliku korpuse esindajat välismaa kolooniate ja diplomaatliku korpuse evakueerimiseks Varssavist, oodatakse kumbagi ühes autos täna kell 23 (meie aeg) Praga-Mazowiecki maanteel Saksa eelpostide kohal. Parlamentääride autod peavad olema varustatud valgete lippudega ja sõitma täistuledega. Poola poolt tuleb muretseda selle eest, et 2.000 meetri kauguseni kohtumispaigast valitseks rahu. Saksa poolt hoolitsetakse selle eest samuti. Selle teadaande kättesaamist tuleb kinnitada Varssavi raadiojaama kaudu. Saksa vägede ülemjuhatus."

Briti peab kinni laevu

London, 18. 9. (ETA) (Reuter) Informatsiooniministeeriumist teatatakse, et Briti kontrollsadamais peeti laupäeval kinni 33 neutraalsete riikide laeva ja pühapäeval 25, seega kokku 58 laeva.

Võitlus elu pärast

Kuidas päästeti soome purjeka meeskond

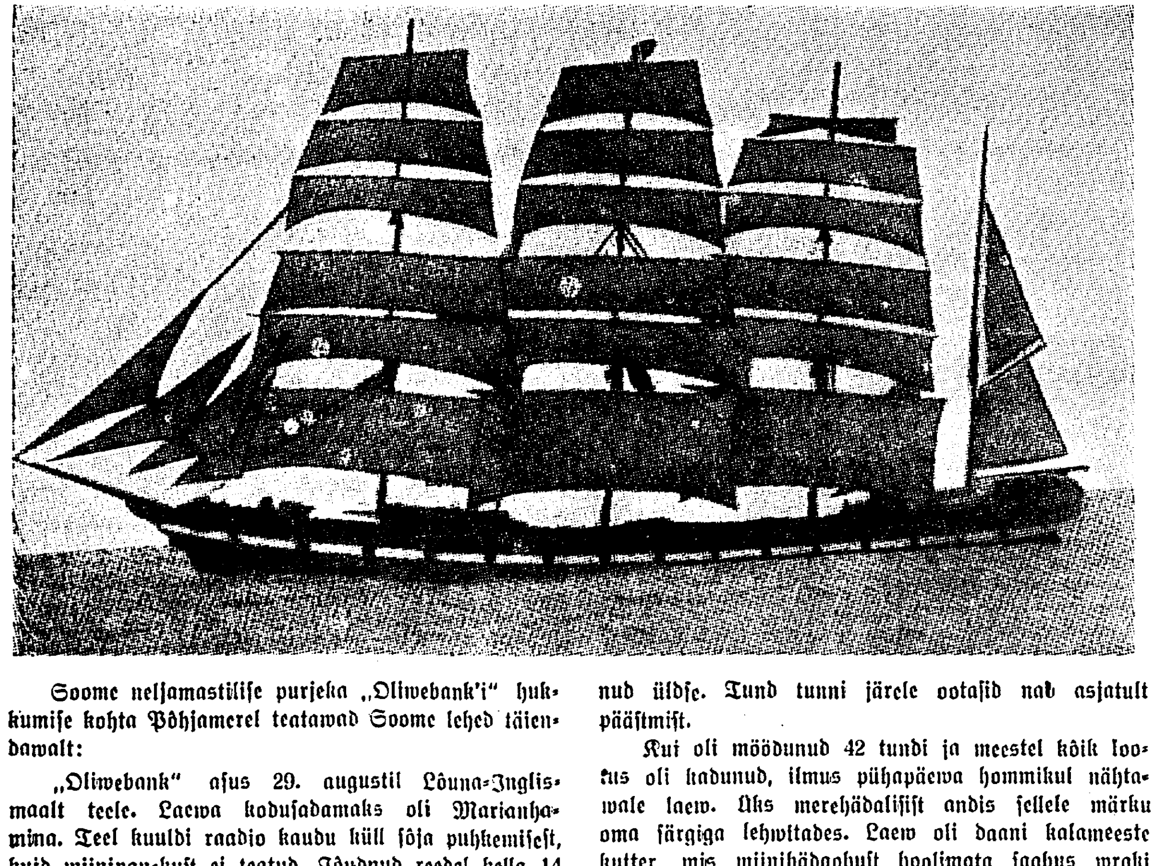

Soome neljamaſtiliſe purjeka „Oliwebank'i" hukkumiſe kohta Põhjamerel teatawad Soome lehed täiendawalt:

„Oliwebank" aſus 29. auguſtil Lõuna-Inglismaalt teele. Laewa koduſadamaks oli Marianhamina. Teel kuuldi raadio kaudu küll ſõja puhkemiſeſt, kuid miinipanekuſt ei teatud. Jõudnud reedel kella 14 paiku Dogger-madalikule, 105 meripenikoorma kauguſel Bowbjergiſt läänepool, „Oliwebank" ſattus miini otſa ja waius nii kiiresti põhja, et päästepaate ei ſuudetud alla laſta, waid kogu 21-hingeline meeskond ſattus wette.

Keſet miiniwälja, kus weeſt ulatus wälja waid hukkunud laewa maſt, algas wõitlus elu ja ſurma peale. Üks mees teiſe järel wajus ſügawusſe, ſuutmata end kaitſta külma wee ja lainetuſe waſtu. Lõpuks jäi maſti ümber pilſima waid ſeitſe meeſt.

Mehed hoidſid üha wähenewa jõuga maſtiſt kinni, kartes ſedagi ainſat päästewõimaluſt iga ſilmapilk wette kaduwat. Toitu ja jooki merehädaliſtel polnud üldſe. Tund tunni järele ootaſid nad aſjatult — päästmiſt.

Kui oli möödunud 42 tundi ja meestel kõik lootus oli kadunud, ilmus pühapäewa hommikul nähtawale laew. Üks merehädaliſiſt andis ſellele märku oma ſärgiga lehwitades. Laew oli daani kalameeste kutter, mis miinihädaohuſt hoolimata ſaabus wraki juure. Pooleldi meelemärkuſeta ja külmaſt kangestunud mehed ſaadi ſuuri waewu tuua daani laewale ning toimetati Esbjergi. Seal anti neile esmaabi wanas meremeestekodus. Enamus meesteſt jäi kohe magama, olles raskeiſt elamuſiſt kurnatud. Järgmiſel päewal ſaadeti päästetud meremehed rongil Kopenhaageni.

Neljamaſtiline purjek „Oliwebank" kuulus Gustaf Erikſonile, Marianhaminas. Laew oli ehitatud Inglismaal, ta kandejõud oli 2426 netto-registertonni. Soome lehed märgiwad muuſeas, et Erikſon on tänapäewal maailma ſuurima purjelaewaſtiku omanik.

Pildil: Hukkunud ſoome purjelaew „Oliwebank".

Ilmus

LASTE RÕÕMU

septembrinumber

Selles numbris jätkub romaan „VENNAKESEST JA ÕEKESEST". Kuuleme veel edasi Jennyst ja tutvume uue tegelasega — Klaara sõbraga. Peeter-Jaan Puuslikult on lõbus lugu. „SÕDA ALGAS" — ühest liig ettevõtlikust poisikesest.

Valter Rõude jutustab palju huvitavat „ESIMESEST PÄEVAST KOOLIS".

H. K-lt on kaks toredat loomalugu, „ANTSUKE" ja „KUKK HANNO" Inger Urm'i sulest on väga ilus muinasjutt „ROHUTIRTSUST JA ROOSIAEDNIKUST"

Pealeselle kena kaastööd lasterõõmlasilt — luuletusi, jutte ning joonistusi; lasterõõmlaste pilte, vahetalituskontor, kirjakast, mõistatusi, lahendusi jne

Palju huvitavaid pilte, nende hulgas haruldane sari „TAKSIKOER GOLDA KÕIEKUNSTNIKUNA". „LASTE RÕÕM" on meie loetavaim lasteajakiri

„LASTE RÕÕM" ilmub kord kuus. „LASTE RÕÕMU" tellimisi võtavad vastu kõik vabariigi postiasutused, „Päevalehe" esindajad ja peagu kõik algkoolide juhatajad

„LASTE RÕÕMU" tellimishind on aastas 3 kr., poolaastas 1 kr. 50 s., veerandaastas 75 senti, üksiknumber 25 senti

Pukas võeti päevas 9 vagunit vilja!

Eriti suureks kujunes viljapakkumine laupäeval Pukas. Viljatoojaist moodustusid pikad sabad ning vilja võeti kahe kaaluga päevas vastu kuni hilisõhtuni kokku 9 vagunit.

Tänavu esineb väga vähe sellist vilja, mida tagasi saadetakse.

Puka-Tõrva vahel jäi suvine bussiühendus ära

Suvine omnibuseühendus Puka-Tõrva vahel, mis toimus kolm korda nädalas, jäi alates 17. sept. liinipidaja korraldusel seisma.

Läänerindel suurema muut

Poola rindelt on saabunud suuremaid üksus

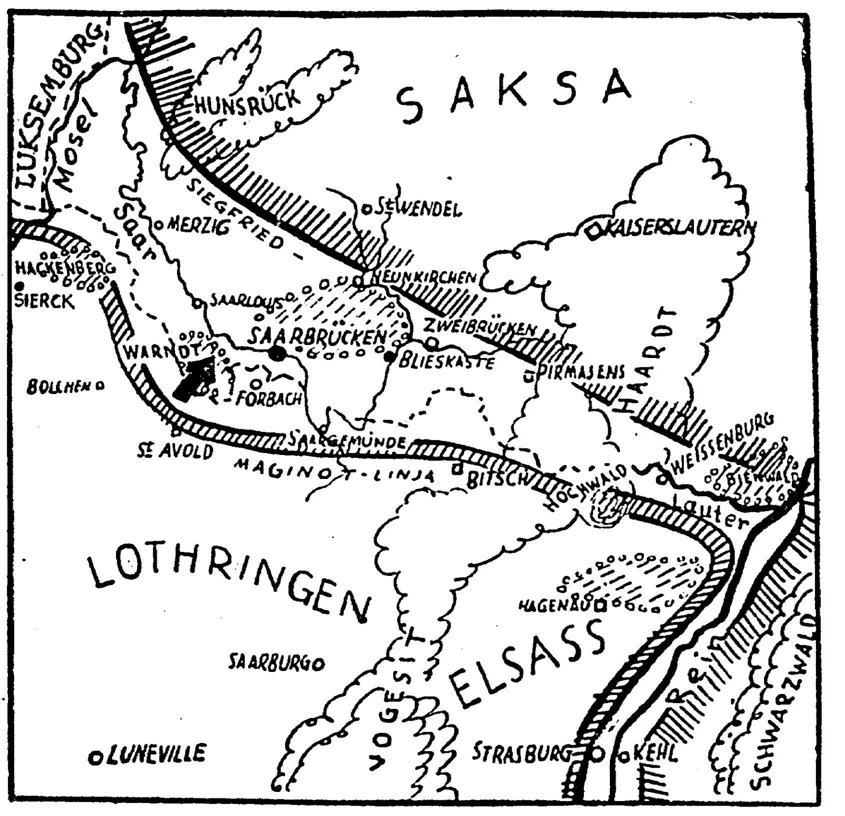

Pariis, 17. 9. (ETA) (Havas) 16. septembri õhtu teadaanne teatab mõlema kahurväe ja vägede suurest aktiivsusest kogu frondil. Vaenlane ei lakka end kindlustamast meie ees. Vaenlane on olnud sunnitud maha jätma hulga kohti ja on taganemisel hävitanud mõned oma külad.

Pariis, 17. 9. (ETA) (Havas) 17.
septembri hommikune
Eile hilisõhtul vaenlane
kahest kohast, nimelt i
ja frondi keskkohta Sa
vahel. Need rünnakud
mased teated kinnitava
bumist Poolast meie f
tud ka lennukid ja suu

Õhusõda oleks väljalül

Mis on õhumiinid ja kuidas neid tarvita

Inglise major H. J. Muir kirjutab „The New Statesman and Nation'i" 22. aprilli numbris järgmist, mis tohiks olla aktuaalne eriti nüüd.

H. G. Wells kirjutas 6. märtsi „News Chronicle'is", et „õhusõja võib peaaegu täiel määral välja lülitada". Siis ta kirjeldab, kuidas seda võib saavutada õhumiinide abil, ning jatkab: „Jääb püsima fakt, et õhu võib välja lülitada." Sellega ta arvab, et õhu, kui olud seda nõuavad, võib teha kõigile õhusõidukeile niihästi kui „võimatuks".

Wells'i artikkel avaldas sääraseid lootusi, et inimesed igal pool näisid uskuvat, et õhumiinide tarvituselevõtt on lähima aja küsimus ja et maailm varsti vabaneb hirmupiinust.

Asjaolud on siiski hoopis teissugused, nii et loen oma kohuseks neid seletada. Võib-olla süüdistatakse mind kui selle plaani leiutajat isiklikes huvides. Seepärast olgu mulle lubatud konstateerida fakti, et ma tegin kirjaga 14. veebruarist kaitseministeeriumile ettepaneku, võtku valitsus minu patenteeritud leiutis tarvitusele, ilma et ma saaksin sellest ainelist kasu. See pakkumine lükati tagasi kirjas 16. veebruarist.

Õhumiinid ei ole midagi muud kui vesinikuga täidetud õhupallid, nagu neid iga päev tarvitavad meteoroloogilised observatooriumid, ja milledest väljuvad peened traadid, millede otsas on väikesi pomme.

Kuid kindlasti on tarvis väga palju sääraseid takistusi, et panna kinni teed lennukeile? Muidugi. Aga tuleb arvestada seda, et lendurid hoolimata kogu oma vahvusest ei lähe meeleldi vastu igale hädaohule. Ainult vähesed ei kardaks hädaohtlikku võimalust sattuda igal hetkel ja igal kõrgusel ühele neist sajust tuhandeist takistusist, mis öösi on nähtamatud ja päevalgi vaevalt nähtavad.

Kui kallis on säärane õhumiin? Viis šillingit (ümmarguselt viis krooni meie rahas) või isegi veel vähem. Õhusõiduministeerium ei luba mingeid katseid teha, aga niipalju on teada, et väga silmapaistvaid autoriteete on öelnud, et üsna väikese plahvatuse tagajärjel, mis tabab lendavat õhusõidukit, tungib hiiglatugevaid õhuvoole vigastatud pealispinda ja lõpetab selle purustamise.

Hoolimata oma surmatoovast võimust lennukid on võrdlemisi õrnad, nii et neid on väga kerge viia tasakaalust. Seepärast loetakse tehnilisil põhjusil, mis on ühenduses kohaste õhupallide valmistamise ja kandejõuga, piiravaks pomm, mis sisaldab umbes sada grammi kergestisüttivat süüteainet. Viie šillingi sisse on kalkuleeritud õhupall, vesinik, pomm, plahvatusaine, traat ja kinnitusosad kui ka süütajaga kombineeritud lõhkekapsel.

**Kergemetallist pommid
kilde nagu õhutõrjemürsud
vad pommide raskusest, na
gusisse, kus nad viimaks l
muud kui ainult kergemeta
nita enam kahju kui lange
lõhkenud õhupall, mis kaa
mi, ja peent traati, mis
mend viis grammi.**

**Kui ruttu võib t
miinid lahti lasta?
aegu ilma kogemusteta mi
kaks miini. 4000 meest
lahti lasta 120.000 tükki.**

**Missuguse kiirus
vad? See kõigub oleneva
tunni jooksul nad võivad
lise kõrguse ja võib asja
jäävad umbes nõutavasse**

**Mis sünnib tugev
Õhupallide kiirus ei vähene
tub — aga seda on kerge**

**Kas õhumiinide laadi
nõuab suurt osavust?
keskmise intelligentsiga sõ
teha.**

**Kas oleks tarvis selleks
idatuule juures Euroopast
tu, tundide või isegi päe
õhumiine? Arvatavasti.
kulud väiksemad kui õhut
te, hävituslennukite ja ta
de omad. Ei tohi unustada
mineerivad tuuled on lää**

**Pealeselle tuleb tähtsa
et koostöös teiste relvade
kasutada iga tuulesuunda,
ähvardava riigi maa-ala koh
ja tarvitada selle riigi õ
Selleks piisaks miinest 15
veel vähemal kõrgusel.**

**Miine võivad lahti last
saatelaevade või ranniku**

**Kas õhumiinid — arve
absoluutselt juhitamatud
pöördumise tõttu ohustada
jõude? Võivad küll. Ne
kohene mõju seisabki selle
välja lülitavad, nagu ütle**

**Tähtsaim ei ole see, k
briti õhujõududele, vaid se
maailma elanikkonna ena**

**Õhumiine võib tarvilis
mõne nädala jooksul. Tar
rahvad annavad teada, et
aga ainult õhujõudude pär**

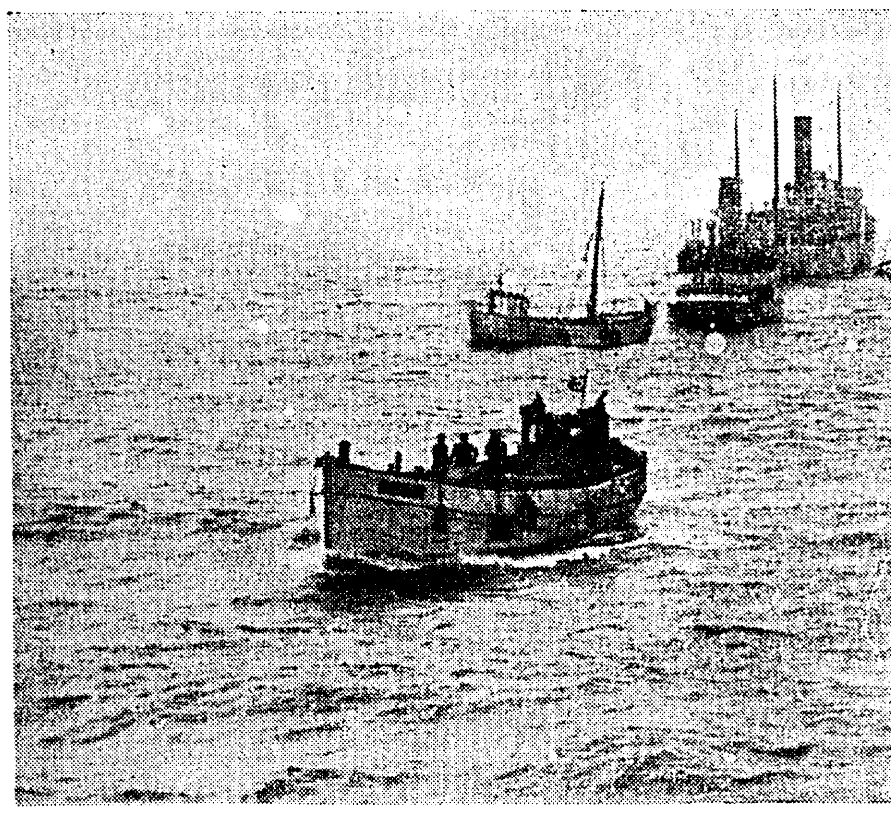

Lootsilaev toimetab kaubaaurikuid üle miiniväljade.

Valgamaal kaotatakse viimne magasiait

Valgamaal oli veel magasiait alles ainult Kuigatsis. Vallavalitsus ei tahtnud sellest vanast pärandusest kuidagi loobuda, kuni nüüd maavalitsus tegi vallavalitsusele ettepaneku — likvideerida magasiait. Viimasel koosolekul vallavalitsus otsustaski k. a. sügisel magasiaida likvideerida, kuna selle järele enam suurt vajadust pole.

Tuletõrje pühitse

Viljandi vabatahtlik
pühapäeval oma 71. aasta
dati rida pidustusi. Ke
platsil tuletõrje rakendus
ka noorliikmete vannuta
väljajagamine. Hoolsusmär
oli rakenduskonna jalutu
saatel, kuna õhtul toimu
tõrjepere omavaheline k

Soomlased võitsid suursõidu

Raine Lampinen oli kiireim sõitja. — O. Veldemann pidi mootoririkke tõttu katkestama. — Uued rajarekordid Lönnforsilt ja Bergströmilt. — Erich Tomson kiireima eestlasena omandas vabariigi presidendi rändauhinna.— Junioride grupis üldvõitjaks tallinlane A. Viidik

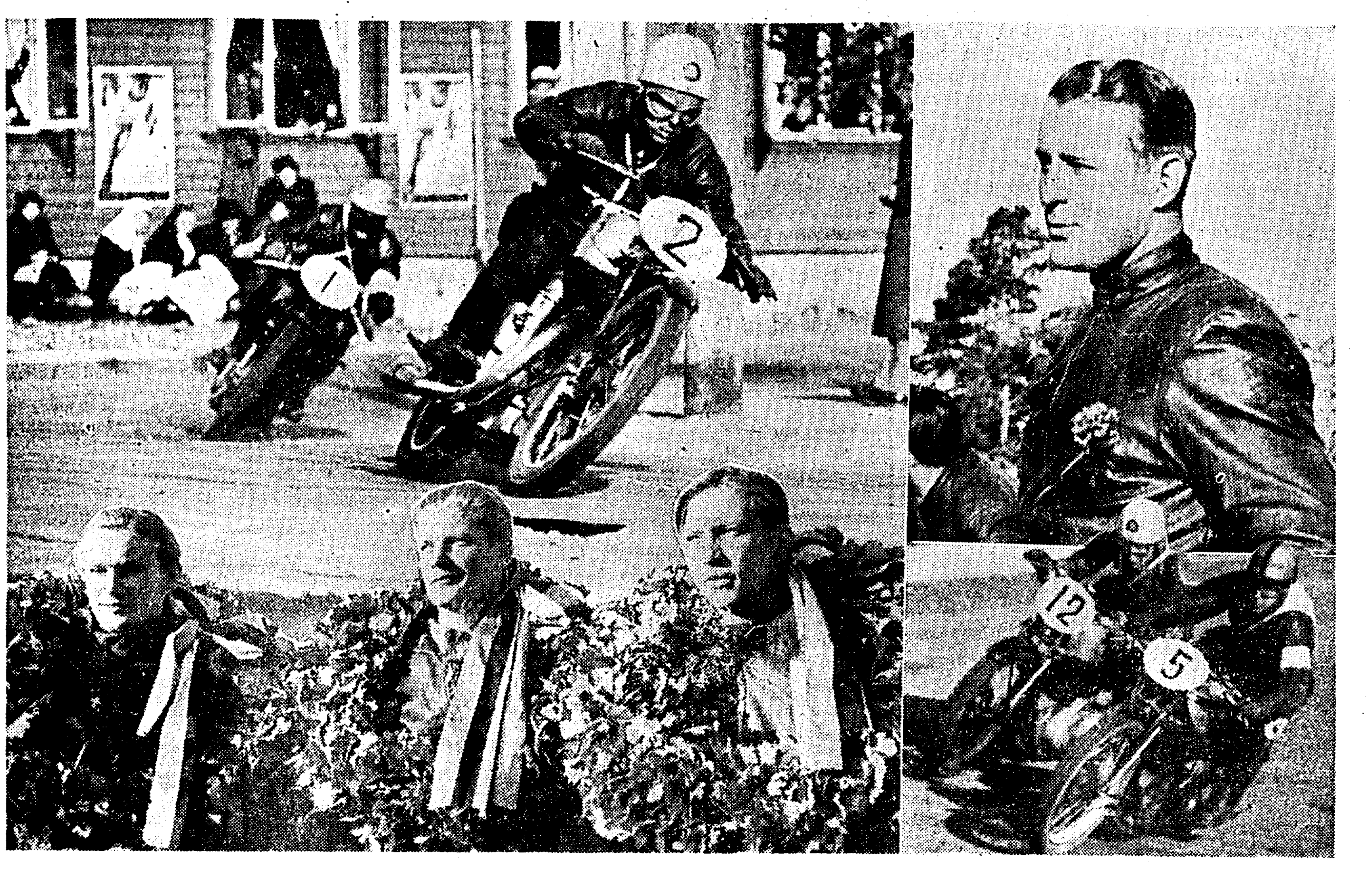

MOOTORSPORTLASTE SUURSÕIDULT. Ülal vasakul — O. Veldemann (nr. 2) veab veel teisel ringil soomlase R. Lampise (nr. 1) ees. Ülal paremal — üldvõitja Raine Lampinen. All vasakul junioride klassivõitjad — vasakult A. Viidik, G. Jugar ja E. Kullerkupp. All paremal — kibe duell kurvil Villiam Hennoki (tuli B klassis teiseks) ja soomlase Bror Dameni (jäi A klassis kuuendaks) vahel.

Seitsmes Eesti Suursõit eile Pirita-Kose-Kloostrimetsa ringteel lõppes soomlaste suure võiduga — esikoht kõigis kolmes klassis langes soomlastele, võidumastidesse heisati kolm Soome lippu hümnihelide saatel, ja Soome omandas ühtlasi parima rahvusena Tallinna ülemlinnapea rändauhinna. Kiireimaks mootorratturiks osutus eilsel suursõidul O. Veldemanni vana rivaal R. Lampinen (Soome), kes C kl. võitjana saavutas keskmiseks tunnikiiruseks 105,82 km. O. Veldemann oli küll kaks esimest ringi esikohal ja edasi püsis 17 ringi R. Lampise järel teisel kohal, kuid pidi siis mootoririkke tõttu katkestama.

Kiireimaks eestlaseks oli eilsel suursõidul Erich Tomson, kes sellena võitis üheks aastaks vabariigi presidendi K. Pä‘si rändauhinna, kuigi pidi C klassis leppima neljanda kohaga. B klassis omandas teise koha küll William Hennok, kuid tema keskmine kiirus oli 96,18 km-t. E.Tomsoni 96,53 km-t. vastu. Eesti rekordid jäid eilsel suursõidul kõik püsima, kuid soomlastelt tulid kahes klassis rajarekordid: B kl. võitja Gösta Lönnfors saavutas 101,04 km-t. (senine rekord oli sakslase R. Kneesi nimel 98,86 km-t., saavutatuna l. a.) ja A kl. võitja Valter Bergström saavutas keskmiseks kiiruseks 91,91 km-t. (senise rekordi 90,86 km-t. püstitas l. a. poolakas L. Baron).

Rohke pealtvaatajaskonna peahuvi koondus loomulikult rahvusvahelisele stardile, kus 10 soomlase vastu oli „tules" 8 eestlast. Ülesantud soomlastest ainsana ei startinud V. Hollming, samuti puudusid ise ja teated ärajäämise kohta kahelt mehelt — sakslaselt R. Kneesilt ja hollandlaselt F. Binderilt. Nii startis üldse 21 võistlejat. Kohe stardilipu langetamise järele õnnestus nr. 2 all startival O. Veldemannil juhtima pääseda. Kolmandal ringil Lampinen möödus Veldemannist. Esigrupi moodustasid Lampinen, Veldeman, Sirkkiä, Lönnfors ja Hennok. Säärane järjestus püsis kuuendast kümnenda ringini. Siis jäi Hennok väikese viperuse tõttu tunduvalt tahapoole ja viiendaks pääsis Lindström.

Vahepeal oli alanud juba katkestamisteseeria — üksteise järele langesid võistlusest välja Laamanen, Suit, Rinaldo, Brandt, Taute. O. Veldemannil masina pidurid ei töötanud hästi — kaks korda käis ta boksis neid kohendamas. Pärast 17. ringi jäi ta kadunuks — selgus, et lisaks pidurite rikkiminekule oli sundinud teda sisselaskeklapi murdumine katkestama. Veldemanni järele langes varsti välja lätlane Skurstens ja ka Saxtorpi võitja soomlane Pentti Sirkkiä, kes oli katkestanud 23. ringil käigukasti rikkimineku ja raami murdumise tõttu. mille tagajärjel ta enda sõnal „kett lendas taevа!“ Nende väljalangemiste järgi kujunes esigrupiks: Lampinen, Lönnfors, Lindström, Schmidt, E. Tomson, Hennok, J. Tomson, Triik, Damen j. t. Samas järjestuses lõppeski suursõit senioride-grupis.

Kiireima sõitjana Raine Lampinen oli jätnud järjest enam võistlejaid seljataha, nii et ta osast võistlejaist oli finiši läbistamisel isegi üheksa ringi ees! Oma kiireimal ringil saavutas ta tunnikiiruseks koguni 112,16 km, kuigi keskmiseks kiiruseks jäi 105,82 km. Teisele kohale üldkiiruselt tuli B kl. võitja Gösta Lönnfors, kelle keskmine kiirus oli 101,04 km ja kiirus kiireimail ringil 103,57 km. A klassis sõitis ainsana lõpuni soomlane V. Bergström, kelle kaks võistlejat juba alul katkestasid.

Junioride start võistlejate arvult oli rekordne. Esimese ringi järgi juhtis G. Jugar, kuid siis asus teistest kindlalt ette K. Liin, vedas 12 ringi — kolmeteistkümnendal oli ta sunnitud katkestama! Vahepeal surus stardist 3-min. hilinemisega väljunud V. Ternel enda viimaselt kohalt juba 12-daks, kuid pidi siis loobuma. Liini katkestamise järgi pääsis vedama A. Viidik, kes lõpetas ka esimesena. Kiireima juniorina jättis ta B kl. võitjana seljataha ka kõik C kl. masinatega mehed. Junioride üldvõitjana omandas A. Viidik August Vilberti-nimelise rändauhinna Suursõidu tehnilisi tulemusi:

Senioride B klass:

1. G. Lönnfors, Soome (DKW) 101,04 km-t. (uus rajarekord); 2. V. Hennok, Eesti (NSU) 96,18 km-t.; 3. R. Triik, Eesti (Velocette) 91,91 km-t.; 4. E. Tobias, Läti (Velocette) 85,09 km-t.

Senioride A klass:

1. Valter Bergström, Soome (DKW) 91,91 km (uus rajarekord).

Junioride grupp:

C klass — 1. G. Jugar (Triumph) 82,1 km-t.; 2. E. Ollik (Excelsior) 82,06 km-t.; 3. Th. Hakkaja (TWN) 79,49 km-t.

B klass — 1. A. Viidik (O. K. Supreme) 84,67 km-t.; 2. E. Ohaka (Velocette) 82,77 km-t.; 3. E. Iise (DKW) 80,63 km-t.

A klass — 1 E. Kullerkupp (O. K. Supreme) 81.19 km-t.; 2. R. Alliksoo (Rudge) 77.63 km-t.; 3. A. Adorf (Puch).

Senioride C klass:

1. R. Lampinen, Soome (Norton) 105,82 km-t.; 2. H. Lindström, Soome (Norton) 99,12 km-t.; 3. B. Schmidt, Rootsi (BMV) 98,94 km-t.; 4. E. Tomson, Eesti (Rudge) 96,53 km-t.; 5. Joh. Tomson, Eesti (BMV) 95,56 km-t.; 6. B. Damen, Soome (Norton) 94,22 km-t.; 7. E. Skurstens, Läti (Norton) 82,99 km-t.

Toimetusele saadetud kirjandus

Uue Testamendi sõnaraamat. Ralf Luther, eestistanud R. Järv. 292 lk., hind broš. 3 kr., kal.-köites 4 kr. „Kristlik Kaitsja“ kirj. Tartu-Tallinn. Eesti keel on vaene Piiblit seletava kirjanduse poolest, millist lünka on püütud täita.

R. Luther ei ole oma raamatut määranud ainult kitsale usuteadlaste ringile, vaid ka haritud võhikuile. Seepärast ei ole raamatus tunda õpetlase kuiva arutlust, vaid kõik räägib seal sisemise kogemuse rikkusest, „mobiliseeritud olekust“, nagu Luther ise ütleb. „Meie tänapäeva inimesed oleme hädas sellega, et me enam ei mõista Uue Testamendi keelt. Juurepääs Uuele Testamendile võib meile avaneda uuesti, kui hakkame mõistma tema põhjapanevaid ütlusi ja sõnu,“ kirjutab R. Luther raamatu eessõnas.

Praost F. Jürgenson ütleb oma saatesõnas: „On tegemist üldiselt haruldaselt väärtusliku ja ka tervikulise tööga, mille taga seisab tõsine kristlik ja Jumala Vaimust pühitsetud iseloom, kes iseennast küll muuks ei tunnista, kui ainult „mõneks vanaks külaoreliks“, millel mängib siiski „surematu suur meister“.

Tõlkimise juures on püütud tarvitada lihtsat ja arusaadavat keelt, et raamat oleks vastuvõetav laiematele hulkadele.

F. M. Dostojevski: Kuritöö ja karistus. I köide. F. M. Dostojevski Kogutud Teosed nr. 4. Tõlkinud A. H. Tammsaare. 408 lk. Hind kr. 3,75, kal.-köites kr. 4,75. K.-ü. „Loodus“, Tartu, Tallinn.

Vähe on maailmakirjanduses teoseid, mis põnevuselt suudaksid ligikaudseltki võistelda F. M. Dostojevski meisterteose „Kuritöö ja karistusega“. Kuid mitte üksnes põnevus ei ole see, mis teeb „Kuritöö ja karistuse“ väärtuse igaveseks. Palju enam põhjustab seda see eriline ja äärmine psühholoogiline sügavus, mis iseloomustab kogu selle teose sisulist arenemist.

„Kuritöö ja karistuse“ keskseks kujuks on üliõpilane Raskolnikov, kes tapab liigkasuvõtja-vanaeide, et röövitud rahaga seada oma elu kindlamale alusele. Ta õigustab oma kavatsust sellega, et tugevale inimesele on idee huvides lubatud üle astuda kõigist moraalinõudeist, kuritöö on keelatud üksnes nõrkadele. Kuid idee, mis mõttekujutuses näis olevat kõigiti põhjendatud, muutub seebimulliks otsekohe pärast mõrva teostamist, kuna Raskolnikov nüüd taipab, et tema pole mingi üliinimene, et tal polnud õigust teostada kuritööd.

Õunap kuuli 14.50 m

Viljandi staadionil peeti Sakala korraldusel omavahelised kergejõustikuvõistlused, kus silmapaistvaid tagajärgi mitmel alal saavutas Toivo Õunap. Kuulitõukes oli tema tulemuseks 14,50 m, missugune tagajärg on tublisti parem Viljandimaa rekordist ning ühtlasi ka mehe enese tippmargiks. Kuna võistlused polnud registreeritud, ei saa Õunapi tagajärge kinnitada uueks maakonna rekordiks. Kettaheites T. Õunap saavutas 40,48 m ja 100 m jooksus tuli ta esikohale tagajärjega 11,8 sek. V Kalam heitis ketast 34,90 m ja H. Koik 32,39 m.

Tarkman Kiviõlis 5446 p.

Kiviõli, 17. 9. Virumaa meistervõistlused kümnevõistluses peeti nädalavahetusel Kiviõlis. Virumaa meistriks tuli Fred Tarkman 5446 punktiga, kuna teiseks tuli üllatuslikult 16-aastane Robert Tõke 3996 p. ja kolmandaks Veemaa 3515 punktiga. Kõik kolm kuuluvad Kiviõli Spordiklubisse. Tarkmani üksiktulemused: 100 m -- 12,1; kaugus — 6.76 m; kuul — 11.59 m; kõrgus — 1.70 m; 400 m — 57,6 sek.; tõkked — 18,7 sek. ketas — 37.47 m; teivas — 2.71 m; oda — 46.95 m; 1500 m — 5.24,2.

Palango Narvas kõrgust 1.76 m

Narva, 17. 9. Narva sõjaväeringkonna meistervõistlustest võttis osa rohkesti sportlasi. Üksikuil aladel tulid võitjaiks: 100 m — K. Brasche 12,3 sek.; kaugus — V. Palango 6,02 m; kõrgus — V. Palango 1.76 m; kuul — A. Tiis 12.66 m; granaadivise — E. Linnas 68.11 m; meesk. kolmevõistlus — 3. pataljon 13.22,8; 1 km takitstusjooks — V. Soodla 4.59,0; orienteeriumisjooks — 1. pataljon 25.41,5; 6×500 m teatejooks — 3. pataljon 9.08 min.

Jalgpallivõistluste finaalis 1. rügement võitis 1. suurtükiväegrupi 6:0 (3:0).

Minister Kekkonen võitis ajakirjanik Kukkose

Helsingi, 17. 9. (ETA) Täna Imatras korraldatud kohaliku spordiseltsi juubelivõistlusel oli võistlejate hulgas ka siseminister U. Kekkonen. Ta jooksis 100 m koos spordiajakirjaniku Kukkosega. Mõlemad polnud võistelnud juba 15 aastat. Viimasel korral Kekkonen oli võitnud Kukkose ajaga 10,9. Tänasel revanšvõistlusel, mis toimus Kukkose väljakutsel, võitis jällegi minister Kekkonen ajaga 12,5, kuna Kukkose aeg oli 13,0.

Noorte võistlusel kõrgust 1.60 m

Tartu, 17. 9. Tamme staadionil peeti Tartumaa noorte meistervõistlused kergejõustikus ligi 100 võistlejaga. Noorte kotkaste malevkondadest tuli võitjaks Elva 138 p., teine Räpina 108 ja kolmas Otepää 72 p. Paremaid tehnilisi tulemusi: kõrgus — Lind 1.60 m; 1500 m — Kont 4.45,0; oda — Aart 56.51 m; ketas — Aart 45.45 m; kuul — Aart 14.67 m; pesapallivise — Saad 70.40 m.

Rakvere ÜENÜ — Tartu Kalev 4:1

Pühapäeval peeti Rakvere staadionil ÜENÜ Rakvere osak. ja Tartu Kalevi vahel jalgpallivõistlus a.-s. Brandmanni rändkarika-sarjas. Mängu võitis Rakvere, suures ülekaalus olles 4:1, poolaeg 0:0. Väravaid lõid Rakvere poolt Simul 2, Nurmik ja Roosma kumbki ühe.

G. Niemann võitis O. Alase

Kalevi Tennisklubi meistervõistlustel meesteüksikmängus tuli liiduklassi-sarjas meistriks G. Niemann. võites pineva matši järele O. Alase 6:4, 6:2, 2:6, 8:6. Meeste-paarismängus võitsid H. Pukk / E. Kree, kuna loobusid O. Alas / G. Lukk viimase haigestumisel.

Pärnu-Viljandi spordisuhted katkemas

Viljandi-Pärnu linnavõistlus kergejõustikus pidi tänavu suvel peetama Viljandis, kuna möödunud aastal toimus see Pärnus. Kuigi määrati mitu tähtaega, jäid võistlused ikkagi pidamata ja nüüd on Pärnu spordijuhid teatanud, et tänavu võistlusest ei saa enam asja. Seetõttu ähvardavad Pärnu-Viljandi spordisuhted katkeda.

Daani—Soome 8:1!

Kopenhaagenis peetud jalgpallimaavõistlusel Daani saavutas Soome üle üllatavalt suure võidu tulemusega 8:1 (2:0)! Pealtvaatajaid oli 20.000.

Oslos peetud maavõistlusel Rootsi võitis Norra tulemusega 3:2 (1:1). Samal ajal Örebrös peetud B maavõistlus lõppes samuti Rootsi võiduga, kuid 4:1 (2:0).

Hokiklubi võitis jäävalt rändkarika

Narva, 17. 9. Pankade poolt annetatud rändkarika-sarjas kohtusid pühapäeval Narvas Hokiklubi ja Võitleja, kusjuures matši võitis Hokiklubi tulemusega 4:2 (1:1). Mäng oli esimesel poolajal täiesti tasavägine, kuid teisel poolajal oli Hokiklubi ühekaalus ja teenis täiesti saavutatud võidu. Hokiklubi heaks lõid väravaid Koso kaks, Kaubiš ja Sarõszni kumbki ühe, Võitleja heaks Teiman ja Mako kumbki ühe. Mängu juhtis kohtunikuna V. Loodla, kuna pealtvaatajaid oli 600 ümber. Võiduga Võitleja üle omandas Hokiklubi rändkarika jäävalt.

Mäki 10.000 m alla 30 minutit!

Jooksis eile uueks maailmarekordiks aja 29.52,6. — Norralane Ström kolmikut 15.82 m. — E. Autonen oda 76.36 m

Soomes eile peetud võistlustel soomlane Taisto Mäki jooksis esimese inimesena maailmas 10.000 meetrit alla 30 minutit! Uueks maailmarekordiks saavutas ta aja 29.52,6. Senine ametlik maailmarekord oli soomlase Ilmari Salmise nimel ajaga 30.05,6, mis saavutatud kaks aastat tagasi. Taisto Mäe senine parim aeg 30.02,0 polnud maailmarekordiks kinnitatud.

*

Göteborgis peetud võistlustel soomlaste teatejooksumeeskond koosseisus P. Salovaara, M. Salovaara, Sarkama ja Hartikka püstitas 4×1500 meetris uue maailmarekordi ajaga 15.54,8. Teise silmapaistva tulemusena saavutas norralane Kaare Ström kolmikhüppes 15.82 m! Uue Belgia rekordi 1000 meetris saavutas Mostest ajaga 2.27,2, teiseks jäi Bertil Andersson ajaga 2.27,4. Lidman võitis tõkkejooksu ajaga 14,5 sek. Sörlie heitis ketast 47.67 m, Veirilä (Soome) vasarat 53.23 m. Kalima hüppas kõrgust 1.94 m. Thoresen tõukas kuuli 15.15 m. Norralane Tranberg võitis 100 m ajaga 10,4 sek., teine rootslane Nilsson 10,8 sek. Kaugust hüppas Jonsson 7.31 m. Järvinen viskas oda 75.67 m, Attervall (Rootsi) 69.30 m, Kalima (Soome) 64.42 m.

*

Soomes Karhulas peetud võistlustel eestlane H. Aumere võitis 200 m jooksu ajaga 23,4 sek. Samadel võistlustel Mikkola viskas oda 71.97 m. Nissilä hüppas kaugust 6.98 m. V. Heino võitis 3000 m ajaga 8.43,2, kuna Pousi jooksis 1000 m ajaga 2.34,8 ja Suvivuo tõkkeid 15,2 sek.

Kokkolas Lähdesmäki saavutas teivashüppes 4.00 m ja Storskrubb jooksis 400 m ajaga 50,2 sek. Imatral Suomela tõukas kuuli 15.04 m.

Tööväeliidu võistlustel E. Autonen saavutas hiigelseeria odaviskes: 75.06 — 73.15 — 74.26 — 75.74 — 76.36 m! V. Lehtonen hüppas kaugust 7.25 m.

V. S. Sport võitis meistri

Kaks jalgpalliüllatust Tallinnas. — Tartu Olümpia suurvõit karikavõitja TJK-i üle

V.-S. SPORT—ESTONIA 3:2

Vanameister V.-S. Spordile hävis eile staadionil viiekordne meister Estonia 2:3! Matš algas üllatavalt, kuna juba 5. min. tuli esimene värav Estonia võrku. Värava autoriks oli Estonia tsh. Parbo, kelle kõrgest tagasisöödust kukkus pall Estonia väravasse. 15. min. vä Brenneri nurgalöögist vv. Miksoni käte kaudu tuli teine värav, ja V.-S. Sport juhtis juba 2:0! 20. min. tsf. Linbergi väravalöögi tõrjus vv. Tipner ja vabaks jäänud palli lükkas pä. Jenseni võrku seisuks 2:1. Esimesel poolajal oli mäng võrdlemisi tasaväigine.

Teise poolaja algul tuli kohe viik. — 47. min. pä. Jenseni löögist vuhises pall kaitsja Jakobsoni jalast võrku. Viigistamise järele sattus Estonia hoogu ja esimene pooltund teisest poolajast möödus V.-S. Spordi mängupoolel. Matši otsustavam hetk tuli 77. min., mil Petersoni fouli järele tsf. Ööbik lõi 25-m karistuslöögist palli püüdmatult 3:2 V.-S. Spordi eduks.

Võiduseisu järele sattus V.-S. Sport omakorda hoogu, kelle edurivi läbimurded jatkusid vahetpidamatult kuni lõpuvileni Matš muutus jõuliseks ja Estonia mängijad tõrjusid palle isegi kätega. 86. min. kõrvaldas vahekohtunik O Koni korduvalt faulitsemise pärast mängust Estonia vh. Piisangi. Matš lõppes publiku ovatsioonide saatel V.-S. Spordi võiduga 3:2

OLÜMPIA—TJK 6:1

Tartu Olümpia tuli eile TJK-i väljal toime toredusvõiduga TJK-i üle 6:1. Olümpia meeskond esitas tubli partii ja eriti silmapaistvalt mängis tartlaste edurivi. Olümpial puudus pealegi tavalisest koosseisust vigastuste tõttu kolm nimekamat mängijat. TJK-i meeskond oli tervikuna nõrk, — ainsana rahuldas tsh. Kanarik, kes pidurdas kogu matši kestel Kuremaad. Viimane ei pääsenud pea üldse löögile!

Esimesel poolajal oli Olümpia ülekaalus ja edurivi sooritas rea teravaid läbimurdeid. Poolaja viimastel minutitel langesid esimesed kaks väravat TJK-i mängijate löökidest, aga seisuks märgiti viik 1:1. 43. min. läks TJK ainukordselt juhtimisele 1:0. Vs. Šmitt lõi 16-meetrilt 1:0. Minut hiljem tuli TJK-i omaväravast viik 1:1. Kaitsja Niinvee tõrjelöögi väravaeelsest suminast Sillak juhtis peaga väravasse.

Teist poolaega alustas Olümpia marulise pealetungiga. 51. min. vs. Kulli toimetatud karistuslöögist ps. Riisik lõi peaga 2:1. Minut hiljem tegi tsf. Kuremaa lähedalt 3:1. Edasi TJK muutus liigselt ükskõikseks. 73. min. vs. Kull viis palli rinnaga väravasse seisuks 4:1. 80. min. tuli ilmsest ofsaidist pä. Kössi lööduna 5:1. 81. min. tegi tsf. Kuremaa lähedalt 6:1

Tartu Olümpia võidukas meeskond: Pool (Liba); Ruuven—Idlane; Kivile—Mals—Siiger; Köss—Riisik—Kuremaa—Lõhmus—Kull. Matši vilistas H. Mikkin.

PÄRNU KALEV—ÜENÜTO 0:0

Pärnu, 17. 9. Pühapäeval peeti liiduklassi meistervõistluste sarjas Pärnus ÜENÜTO ja Pärnu Kalevi vaheline matš. Pärnu Kalev oli kogu matši kestel suures ülekaalus, kuid väravavõimalused luhtusid. Matš lõppes väravateta viigiga 0:0. Võistlust juhtis kohtunikuna E. Lember.

Tabeliseis meistervõistlustel

Liiduklassi meistervõistluste tabel neljanda vooru alguseks, kusjuures pidamata on esimesest voorust Estonia ja Tartu Olümpia vaheline matš. (Järjekorras peetud matšid, võidud, viigid, kaotused, väravatesuhe ja punktid):

1.	V.-s. Sport	3	2	1	—	8:4	5
2.	Esta	3	2	—	1	7:2	4
3.	Tallinna Kalev	3	1	1	1	6:5	3
4.	ÜENÜTO	3	1	1	—	5:7	3
5.	Olümpia	2	1	—	1	6:4	2
6.	Estonia	2	1	—	1	4:4	2
7.	Pärnu Kalev	3	—	2	1	2:4	2
8.	TJK	3	—	1	2	4:10	1

4000 koolinoort staadionil

Koolide teatejooksuvõistlustel riigi tööstuskool võitis 4 rändauhinda

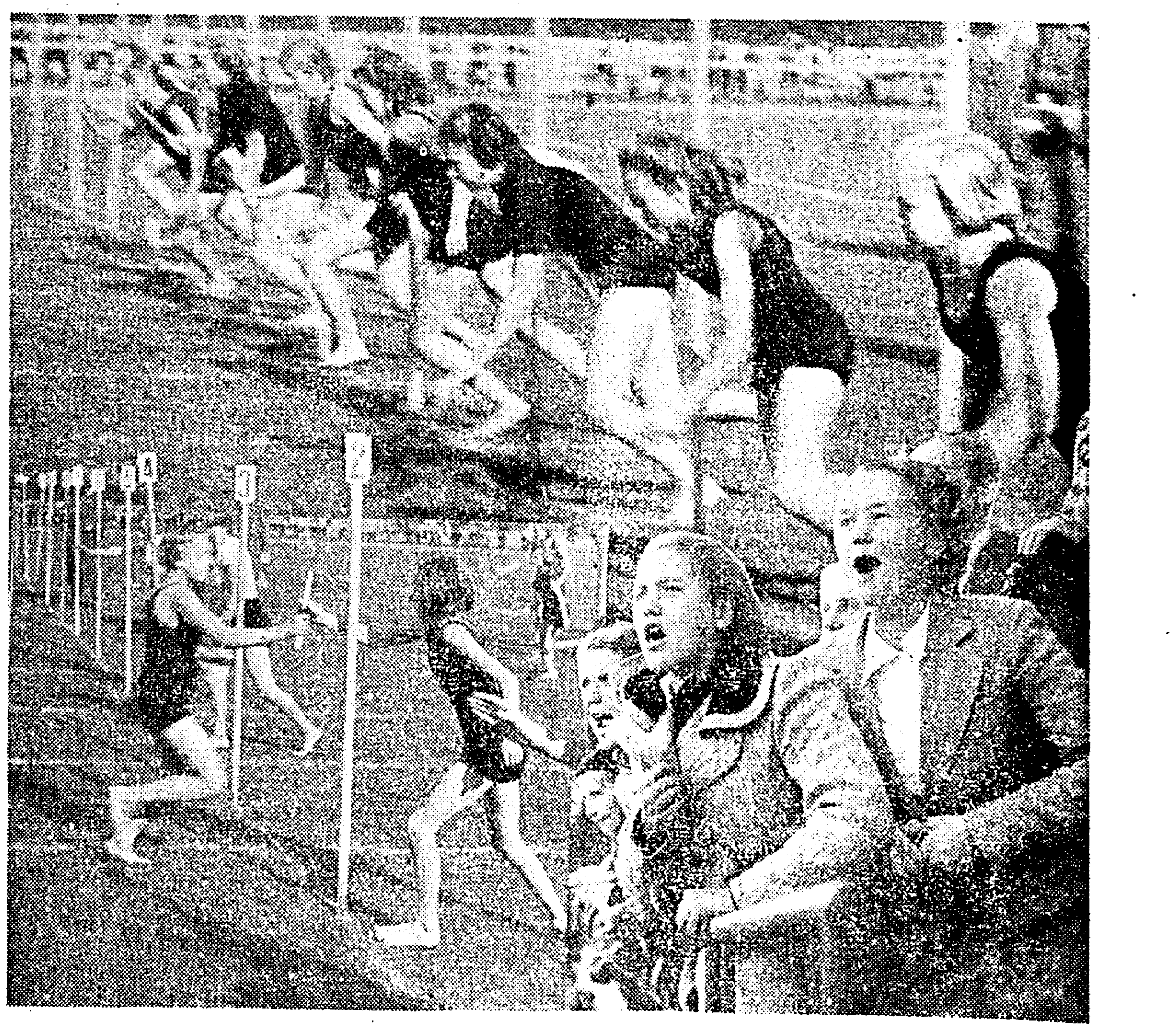

KOOLINOORTE SPORDIPÄEVADELT. Ülal 7.—9. õppeaasta tütarlapsi alustamas 20×60 m teatejooksu; all vasakul — tütarlapsed pendelteatejooksus teateid üle andmas; all paremal — kaasakistud pealtvaatajaid ergutamas oma kaasõpilasi.

Pühapäeval peeti Kadrioru staadionil Tallinna koolide teatejooksuvõistlused, mida jälgis ligi 4000 pealtvaatajat. Teatejooksudest võttis osa 55 meeskonda 1300 osavõtjaga. Riigi tööstuskool oli koolidest võidukaim, võites neli rändauhinda 12-st. Võistluste lõpul Tallinna koolide inspektor A. Kuks jagas võitjaile auhinnad.

Võistluste paremaid tulemusi: 20×100 m gümnaasiumi ja kutsekoolide poeglastele — 1. TRS erakolledž 4.25,0; 2. Tall. tehnikum 4.26,7; 3. Vestholmi gümn. 4.27,8. 20×60 m pendelteatejooks gümn., keskk. ja kutsekoolide tütarlastele — 1. 4. gümnaasium 3.19,5; 2. E. Lenderi gümn. 3.22,4. 10×400 m gümn. ja kutsekoolide poeglastele — 1. riigi tööstuskool 9.44,4; 2. 2. kommertskool 9.48,5; 3. Vestholmi gümn. 9.49,0. 1000 m meeskonnajooks — 1. riigi tööstuskooli ametkool; 2. riigi tööstuskeskkool; 3. TRS erakolledž. Individuaalselt tuli esikohale E. Ülevain (kolledž) 2.50,3; 2. Veidebach (RTK ametkool) 2.54,8; 3. Tammist (kolledž) 2.55,0. Ringteatejooks 5×1000 m gümnaasiumide ja kutsekoolide poeglastele — 1. riigi tööstuskeskkool 14.41,2; 2. Tall. tehnikum 14.49,4; 3. riigi kunsttööstuskool 14.56,2. Võistlusel ei püstitatud ühtki rekordit. Teistes jooksudes omandasid esikohti järgmised koolid — 17. algk., 20. algk., seminari algkool, 9. algk., 7. realkool, Prantsuse lütseumi progümnaasium, TRS erakolledž, riigi tööstuskool.

80 koolinoort Viljandi staadionil.

Viljandi staadionil algasid Viljandi linna algkoolide vahelised kergejõustikuvõistlused. Esimesel võistluspäeval oli staadionil koolide spordiau eest väljas 80 noort . Nii tegi 60 m jooksu kaasa ligi 40 õpilast. Seniste tulemuste kohaselt juhib võistlust linna 2. algkool 103 punktiga 1. algkooli 62 punkti vastu.

Tartu-Viljandi palgpallis 2:0

Tartu, 17. 9. Tartus peetud linnavõistlusel Tartu võitis Viljandi jalgpallis 2:0 (1:0). Väravaid Tartu heaks lõid Laurits ja Kilk. Tartu linnameeskond koosnes Tartu JK ja Raudla mängijaist ja oli kogu matšis ülekaalus.

Kiviõli — Mustvee jalgpallis 9:2

Kiviõlis peetud jalgpallivõistlusel Kiviõli SK võitis Mustvee Vene s.-s. Sokoli tulemusega 9:2 (3:2). Suurimaks väravakütiks oli tsf. Peeneke, kes lõi 3 väravat. Mustvee jalgpallimehed võistlesid veel Küttejõus, kus saavutasid viigi 2:2, vaatamata sellele, et Küttejõu võitis esimese poolaja 2:0.

Täna trükitöölised — ETK jalgpallis

Täna õhtul algusega kell 17.00 võistlevad Kalevi väljal ETK käitise ja trükitööliste jalgpallimeeskonnad käitiste-vahelises karikasarjas. Trükitööliste meeskonnas võistleb liiduklassi mängijaist Kass, Kippar, Jürgens, Karm, Leichner j. t.

Kohalikke teateid

9. valimisringkonnas jääb 3 kandidaati

Kõigi esitamiskirjad valimiste peakomitees

Valimiste peakomiteele esitati laupäeva õhtul riigivolikogu valimiste 9. valimisringkonnas üles seatud kandidaatide Aleksander Jõeääre, Edgar Pau ja Lembit Hellati esitamiskirjad. Kõigil kandidaatidel oli soovitusallkirju üle nõutava normi, mis on teatavasti 150 allkirja.

Täiendavad riigivolikogu valimised tulevad 9. valimisringkonnas 1. ja 2. oktoobril s. a. Kui esitatud kandidaadid jäävad püsima, siis võistleb selles ringkonnas kolm isikut.

Jäi trammi alla

Eile kella 8 paigu õhtul jäi Viru tän. trammipeatuskohal trammi alla Tallinnas, Heeringa 17—15, elutsev Leena Prinkel, umbes 50 a. vana, saades raskekujulise jalavigastuse, mille tagajärjel jalg amputeerida.

Pealtnägijate jutu järele olla L. Prinkel hüpanud Viru tän. trammipeatuskohal aeglaselt liikuvalt trammilt maha. Hüpe olnud niivõrd õnnetu, et P. sattus jalgapidi trammi ja peatuskohasaare vahele. Vigastatu toimetati ühishaigekassa haiglasse ravile.

Apteekide öövalve

esmaspäeval vastu teisipäeva:

G. Gnadebergi ja E Leydeni apteek, S. Karja 4, tel. 445-88; Mikheina pärijate apteek, Tartu mnt. 45, tel. 308-42; A. Puksovi apteek, Koidu 43, tel. 454-97; E. Thubergi apteek, Pärnu mnt. 31. tel. 459-54; R. Vallneri apteek, Narva mnt. 24, tel. 304-27; J. Pilli apteek, Vana Kalamaja 7-a, tel. 440-74.

Arstide öö- ja pühapäevavalve tel. 04.

Nõmmel — Nõmme linnaapteek, Pärnu m. 90—92.

Töö algas Tallinna rahvaülikooli seltsi laulukooris

Äsja algas oma 23. tegevusaastat Tall. rahvaülikooli segakoor.

Talvises koori töökavas on ette nähtud kontsert Tallinnas ja teine kontsert provintsis, kaks kontsert-balli, samuti praegu tõlkida olev ilmalik oratoorium suure orkestri kaastegevusel ja muud esinemised annavad koorile talveks suure töökoorma. Ei saa ka mainimata jätta küllakutset Riia üliõpilassegakoorilt.

Koori koosseisu suurendamiseks võtab koorijuht P. P. Lüdig uusi lauluharrastajaid vastu igal esmaspäeval ja kesknädalal kell 19.30. Klubiõhtud avatakse igal reedel lauljate omavaheliseks kooskäimiseks.

Hipodroomil püstitati 5 uut rekordi

Neljas voor hipodroomil lõppes tehniliselt heade tagajärgedega. Noored traavlid püstitasid 5 uut rekordi ja totalisaator rõõmustas mängijaid kenade väljamaksudega. Pealtvaatajaid oli keskmiselt.

Avamisjooks oli kahe-aastastele täkkudele ja märadele. Distants oli 1100 meetrit, osavõtjaid 7. Jooks algas galoppkäikudega, enne võiduposti jõudmist kõrvaldati võistlustelt 3 osavõtjat. Hra Joh. Asmani täkk Mikumärdi oli ainuke, kes sõitja E. Lillepõllu juhtimisel traavis puhtalt ja võitis suure ülekaaluga. Väljamaksud Kr. 16.75 ja 6.50. Järgmisena jõudis kohale mära Tiiu, kelle aeg oli 4 sekundit nõrgem. Sõitis J. Sarapuu. Tot. Kr. 6.50. Paarismäng Kr. 8.75. Kolmas oli täkk Lembit.

Kolmeaastaste jooks läks 4 osavõtjaga. Ka selles jooksus tuli võitjaks hr. Asmani mära Donna Klaara, kellega sõitis R. Leinberg. Traavel kattis 1615 m ajaga 2:45, mis näitas rekordi parandust 2 sekundi võrra. Tot. Kr. 8.— ja 3.—. Teisele kohale tuli mära Lilo-Reet sõitja A. Lärneri juhtimisel. Tema aeg 1630 m oli 2:45¾. Parandas oma rekordi 1¾ sek. Tot. Kr. 4.25. Paarismäng Kr. 4.50. Ka kolmandale kohale tulnud mära Ramona parandas oma rekordi 3¼ sek. võrra.

5. klassis võistles 7 osavõtjat, kuna Miss Toni ja Aida Watts ei startinud. Siin joosti vahelduva õnnega, kuni viimasel sirgel suutis mära Lubimka vedama jääda ja sõitja P. Pagin tõi ta tugeva ülekaaluga võiduposti. Aeg 1635 m peal 2:46¼. Tot. Kr. 15.75 ja 6.25. Mära Juta tuli küll teiseks võiduposti, kuid oli juba varem kõrvaldatud 4 galoppkäigu eest. Seega langes teine koht täkk Ülele, kes on võitja tallikaaslane. Nii langesid väljamaksud pooleks ja Lubimka sai osa ka itaalia kassast Kr. 5.25. Kolmas oli Grafiene ja neljas Kalev.

4. klassis 5 osavõtjat. Esikoha võttis mära Äike, keda juhtis E. Lillepõld. Aeg 1630 m oli 2:35. Tot. Kr. 8.75 ja 3.50. Poole sekundi võrra nõrgema ajaga jõudis võiduposti täkk Macsan sõitja J. Lehtmaa juhtimisel. Kolmandale kohale tulnud Maie parandas oma rekordi 3¾ sekundi võrra. Itaaliakassa Kr. 5.50, paarismäng Kr. 4.25.

3. klass läks väikehandikapi nime all ja 4 osavõtjaga. Täkk Poiss startis 1590 meetrilt ja lõpetas võitjana, aeg 2:33. Sõitis J. Sarapuu. Totalisaator näitas tõusu — Kr. 26.50 ja 10.50. Sõitja R. Leinberg juhtis täkk Argoni ja tahtis võitjat lüüa, pidi aga galopiga kaotama. Vaevu suutis teda pidurdada mõni meeter enne võiduposti. Tot. Kr. 5.—, paarismäng Kr. 12—25. Kolmas oli Gold-Ilse. Tutti hakkas lonkama ja lahkus enne starti talli.

2. klassi jooksu võitis ootuste kohaselt mära Lyrica, sõitja R. Leinberg. 1625 m ja aeg 2:25½. Väljamaksud napivõitu — Kr. 9.50 ja 3.75. MacMahonit juhtis asjaarmastaja-sõitja R. Villard. Tuli teiseks ja andis tot. Kr. 11.50. Paarismäng kena — Kr. 24.75. Kolmas oli täkk President.

1. klassis joosti kaks otsa ja mõlemad möödusid ägeda võistluse tähe all. Esimese otsa võitis täkk Kroonprints, kes suutis lüüa täkk Guy Stouti veerand sekundi võrra. Kroonprintsi juhtis sõitja J. Lehtmaa, aeg 1600 m peal 2:20½. Guy Stoudil sõitis J. Sarapuu ja aeg 1645 m peal 2:20¾. Väljamaksud Kr. 35.25 ja 14.—, itaaliakassas Kr. 10.— ja paarismängus koguni Kr. 25.25. Calumet Ecton oli kolmas.

Teine jooks lõppes kiirema aja ja rekordiparandusega. Võitis seekord täkk Calumet Ecton, kes sõitja J. Sorgi juhtimisel kattis 1650 meetrit ajaga 2:19½. Tot. Kr. 16.75 ja 6.50. Teiseks tulnud Kroonprints püstitas uue rekordi ajaga 2:19¾. Tot. Kr. 8.50. Guy Stout jäi nüüd kolmandaks, olgugi et temagi aeg oli hea: 1645 m ja 2:20. Paarismäng Kr. 9.50. Kõik jooksid puhtalt.

Suurhandikapiga lõppesid traavivõistlused. Osavõtjaid 8, Leo loobus võistlusest. Võitjaks tuli 15-aastane mära Puppe, keda juhtis J. Pettai. Aeg 1590 m 2:29. Oli aga totalisaatoril ka kinni mängitud — Kr. 8.25 ja 3.25. Mära Kokett sõitja J. Kressiga tuli teiseks, tot. Kr. 14.50, Cyklon kolmandaks ja Lareida neljandaks. Täkk Karske kaotas teise koha takistamata galopiga.

Galopivõistlustel esines seekord üks grupp 5 osavõtjaga. Senine võitja Domnino kihutas kurvil ühes sõitja A. Ruttusega ringist välja plangu ääre. Nüüd polnud täkk Vanapoisil kardetavat võistlejat ja ta tuli võitaks. Aeg 1500 m peal 2:6. Tot. Kr. 12.75 ja 5.—. Sõitis omanik N. Keskküla. Teise koha sai mära Fahnenwacht, tot. Kr. 5.75 ja kolmanda koha mära Senjorita. Paarismäng oli Kr. 4.25.

Tuleval pühapäeval toimuvad kaitseliidu ratsavõistlused.

Miljonite filmisõprade lemmik-iludus saksakeelses auhinnatud superfilmis

DANIELLE DARRIEUX.

Prantsuse filmikunsti tippsaavutus „USALDUSMURD".

Charles Vanel, Valentine Tessier, Pierre Mingaud.

See on film, mis tunnete haarav
inimhinge kõige varjatumaid sop
neil päevil kino „MODERNIS".

Virmaliste mäng

Eile õhtul kella 9 ja 10 vahel võidi nautida haruldast loodusnähet: taevavõlvil põhjakaares vehklesid virmaliste valged ja õrnrohelised valgusvihud. Vanarahvas ennustab varasügiseste virmaliste ilmumisega peatset külma.

Maalide näitus kunstihoones

lõpeb täna. Näitus on avatud kella 9—19-ni.

Mõne reaga

Tallinna Töölismuusika Ühingu tegelaskonna kogunemine on esmaspäeval, 18. sept., kell 7 õhtul ühingu ruumes Pärnu mnt. 41. Uusi tegelasi võetakse vastu sümfoonia-, puhk- ja keelpillideorkestreisse ja segakoori igal õhtul kella 7—9.

õp. Juhkental abiellus

Laupäeva õhtul kell 8 laulatas praost Kapp Kaarli kirikus oma tütre õpetaja Juhkentaliga.

Kohtukoda

Õpetaja Tähevälja raadioaparaat kelmide käes

Õpetaja A. Tähevälja raadioaparaat läks rikki. Ta teatas sellest Krämanile, kes lubas aparaadi parandusele viia. Mõni aeg hiljem kui A. Täheväli ise viibis väljaspool kodu, tuli keegi mees ta korterisse ja teatas, et tema on tulnud raadioaparaadi järele, et seda parandusele viia. Kuna teenija omapead ei teadnud talitada, siis ta helistas A. Täheväljale. Viimane oli arvamisel, et Kräman on saatnud aparaadi järele, ning tegi teenijale korralduse, et ta annaks aparaadi mehele välja.

Mees lahkus raadioaparaadiga.

Mõni aeg hiljem A. Täheväli pöördus Krämani poole ja küsis, kunas siis aparaat korda saab. Siis selgus, et Kräman ei ole aparaadi järele saatnud ning aparaat ei ole ka tema käes.

Kus siis oli raadioaparaat? Kelmid olid selle maha müünud. Aparaat oli 350 krooni väärt, kuid kelmid olid müünud selle maha 35 krooni eest.

A. Täheväljaga ühes majas elas Arnold Rosenthal. Ühel päeval olid tema juures pummeldamas Kirill Jermann, Eduard Ragun ja Johannes Luik. Varsti lõppes raha ja siis peeti aru, kust raha saada, et jatkata pummeldamist. Rosenthal tähendas, et ülemisel korral on rikkis raadioaparaat. Selle võiks rahaks teha.

Ning sellest mõttest haarasid mehed kinni. Varsti läks Jermann A. Tähevälja korterisse ja teatas, et on tulnud aparaati parandusele viima. Ta sai aparaadi kätte. Nüüd sõitsid kõik mehed raadioaparaadiga Raekoja platsile. Aparaat müüdi Raekoja platsil 13 asetsevasse ärisse maha. Äri müüs aparaadi samal päeval edasi.

Saadud rahaga läksid mehed „Marcelle'i", pummeldasid seal veidi ja jagasid raha ära, kusjuures lõviosa sai Jermann

Ringkonnakohus mõistis Jermanni kuueks kuuks, Raguni ja Luiki kaheks kuuks vangi. Rosenthal sai karistuseks viis kuud vangistust tingimisi.

Teater • Muusika

„Estonia" teater

Esmaspäeval, 18. sept., harilike hindadega „Niskamäe leib".

Teisipäeval, 19. sept., alandatud hindadega Beeri operett „Poola pulmad"

Kesknädalal, 20. sept., H. Raudsepa komöödia „Ameerika Kristus".

Neljapäeval, 21. sept., Ida Loo-Talvari 20-a. lavategevuse tähistamiseks Puccini ooper „Turandot".

I sümfooniakontsert toimub

„Estonia" kontsertsaalis kesknädalal, 20. sept. Juhatab teeneline dirigent prof. Raimund Kull. Solist Vladimir Alumäe (viiul).

Töölisteater

Nädala mängukava:

Esmaspäeval „Tagasi patu juure" lõplikult viimast korda. Üldhinnad.

Teisipäeval „Nipernaadi ja aastaajad" 12. korda.

Kolmapäeval „Imeteod sõelas" 5. korda.

Neljapäeval „Ehast koiduni" 15. korda.

Reedel „Caramba!" ehk „Dolores ja teisikud" 33. korda.

Laupäeval „Nipernaadi ja aastaajad" 13. korda.

Pühapäeva päeval „Itaalia õlgkübar" lõplikult viimast korda

Pühapäeva õhtul „Imeteod sõelas" 6. korda.

Sünnipäevalapsi

Kr. Moorma 75-aastane

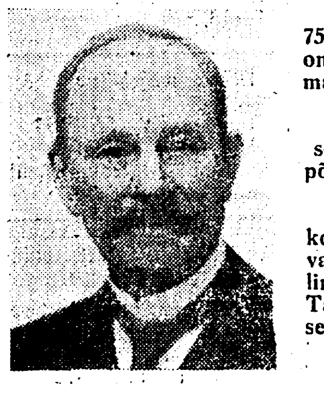

Homme pühitseb oma 75. sünnipäeva majaomanik Kristjan Moorma (Moormann).

Jubilaar sündis 19. sept. 1864. a. Virumaal, põllutöölise pojana.

On võtnud osa seltskondlikust tööst, olles varematel aegadel Tallinna linnavolikogu ja Tallinna Jaani koguduse nõukogu liige.

Pauline Uukareda 50-aastane

Täna pühitseb oma 50. sünnipäeva kodumajandustegelane Pauline Uukareda.

Juubilar sündis 18. septembril 1889. a. Adavere v. Viljandimaal. Alghariduse omandas koduvalla koolides. Olnud Rakvere ümbruskonna riigimõisate kontrollassistent ja karjakasvatusinstruktor. Praegu juhib talumajapidamist kodutalus „Metsatagusel" Maanaiste organiseerija ja kodumajanduskoja juhatuse liige.

Aleksander Arder, ooperilaulja-lauluõpetaja, sünd. 19. septembril 1894 V.-Lähtru v. Läänemaal.

Marie Klein, masseerija, sünd. 19. septembril 1887 Valgas.

Martin Nurk, kaupmees — EKM nõukogu liige, sünd. 20. septembril 1886 Kaarli v. Viljandimaal.

Raadio

Esmaſpäewal, 18. ſeptembril

7.00 äratusmäng. Wõimlemine. 7.20 õige aeg. Ilmateade. Päewauudiſed. 7.50 hommikukontſert (heliplaadid). 8.15 päewauudiſed. 8.35 Tallinn ja Türi turuteated.

17.45 teated ja reklaam. 18.00 päewauudiſed. 18.05 päraſtlõunakontſert. RR orkeſter, juh. Priit Nigula. 19.00 ülewaade ſõjarindelt. 19.20 Noacki helitöid (helipl.). 19.40 raadiowestlus — RR direktor inſ. F. Olbrei. 20.00 noktürne ja ſerenaade. Corjo-trio. 20.40 päewauudiſed ja ſpordikeated. 21.00 õige aeg. Teated. 21.10 wiis minutit termiſele — dr. med. M. Kaſk. (Tartuſt). 21.15 walſſe Wiiniſt (helipl.). 21.40 Imik ja wäikelaps ning puhtus — dr. Ellen Klemmer. (Kodumajanduſkoja loeng). 22.00 ooperi-hooaeg on alanud (helipl.). 22.50 õige aeg Päewauudiſed ja ſpordikeated.

Teiſipäewal, 19. ſeptembril

7.00 äratusmäng. Wõimlemine. 7.20 õige aeg. Ilmateade. Päewauudiſed. 7.50 hommikukontſert (heliplaadid). 8.15 päewauudiſed. 8.35 perenaiſtele. 8.40 turuteated.

17.45 teated ja reklaam. 18.00 päewauudiſed. 18.05 Mäleſtuſi ſuweſt (helipl.). 18.30 „Suweemand annab lahkumiſpeo", Paul Härma kuuldemäng (laſtele). 19.00 laule laiaſt maailmaſt (helipl.). 19.30 Kopſutiiſikushaige töörawi üleſanneteſt — dr. E. Saarſe. (ETM-i loeng, Tartuſt). 19.50 Kui mee ei olnud ſõda.. Helipilte kewadiſeſt Warſſawiſt — Karl Keſa. 20.40 päewauudiſed ja ſpordikeated. 21.00 õige aeg. Teated. 21.10 Dr. Karl Brückneri wiiulikontſert. 21.50 meſinduſe-nõuanne. 22.05 RR orkeſtri kontſert. Juhatab Priit Nigula. 22.50 õige aeg. Päewauudiſed ja ſpordikeated. 23.00—23.10 eſperantokeelne nädalakroonika.

Riigikohus

OTSUSEID:

Tsiviilosakonna kohtuistungil 14. septembril jäeti tagajärjeta: Liisa Põderi kass.-kaebus Amalie-Anette-Jannau pärandustombu ja põllutööministeeriumi vastu; Julius Lille kass.-kaebus raudteevalitsuse ja Johannes Paulneri vastu; Anna Hanseni nõudeasi Juhan Hanseni vastu; Mihail Punni, Riina Punni, Marie Vilbase ja Liidia Ellerbuschi nõudeasi Julie Umala vastu; Eesti ev.-lut.-usu Kõpu koguduse kass.-kaebus Viljandi ajut. maavalitsuse vastu; Olga Schleicheri kass.-kaebus Mart Schleicheri nõudeasjas; kindlustus a.-s. „Turis'e" kass.-kaebus Jaan Eismanni nõudeasjas ja Elisabeth Tilkmanni kaheksateistkümmend kass.-kaebust Ludmilla Beljajevi nõudeasjas.

Kaevatud otsused tühistati: Johan Solo ja Mai Näuki kass.-kaebuse Marie Solo, Juuriku perekonna, Amalie Treifeldti ja Andres Solo pärandustombu vastu; Ella Joonassoni nõudeasjas Peeter Joonassoni vastu ja Aleksander Kruusi nõudeasjas haridusministeeriumi ja Hermann Vooru vastu:

Otsuse kuulutamine lükati edasi: Garwämnes A/B Weibulli ja teiste kass.-kaebuses maksuj. tunn. a.-s. „Diskonto-Panga" likv.-kommisj. ja teiste vastu.

Tsiviilosakonna kohtuistungil 15. septembril jäeti tagajärjeta:

Johan Annusi kass.-kaebus maksuj. tunn. Laiuse Põllumeeste Seltsi vastu; Leena Mõttuse ja Hans Saukase kass.-kaebused Karl Mõttuse ja Hugo Mõttuse pärandustombu vastu; Gabriel Sinjakovi ja Evdokia Kedrovi kass.-kaebused; Liisa Hansmanni kass.-kaebus Jüri Feldmanni ja Karl Selgi vastu; Anna Põderi kass.-kaebus Jüri Seemeni nõudeasjas; Reinhold Hasselblatti kass.-kaebus Tallinna 8. jsk. kohtupristavi tegevuse peale; Meri Helleri kass.-kaebus; Kaubanduse Ühispanga kass.-kaebus Wolfgang Schokoffi nõudeasjas; Paul Hendriksoni kass.-kaebus Johannes Liibuski nõudeasjas; Hilda Pimpernelli kass.-kaebus Karl Raudla vastu; Anna Martinsoni kass.-kaebus Johan Martinsoni nõudeasjas; Frieda Kivikingu kass.-kaebus Oskar Goldbergi nõudeasjas ja Jaan Nõvandi kass.-kaebus Maria Kullmanni nõudeasjas.

Kaevatud otsused tühistati: Sõjaväe majandusühisuse kass.-kaebuses Karl-Aksel Jannsoni vastu ja Edgar Vahti kass.-kaebuses Jakob Johansoni vastu.

Administratiivosakonna kohtuistungil 15. septembril jäeti tagajärjeta:

Rakvere vallavanema rev.-kaebus August Brauni ravikulude asjas; a.-s. „Kütte-Jõud" rev.-kaebus Püssi vallavolikogu otsuse vastu tööstusmaksu pärast; Karl ja Anna Zahkna rev.-kaebus Vastseliina vallavolikogu otsuse vastu; Peeter Vahuri rev.-kaebus tööstusmaksu pärast; Albert Silvere rev.-kaebus veoauto-reklaamimaksuga maksustamise pärast; Hans Lemlochi rev.-kaebus kogukonnamaksu pärast; August Vaheri rev.-kaebus kogukonnamaksu pärast; Narva linnavalitsuse rev.-kaebus Lidia Ojamaa ravikulude pärast; Paistu vallavalitsuse rev.-kaebus Heimtali vallavalitsuse otsuse vastu; Rakvere linnaomavalitsuse rev.-kaebus Leena Petermanni kaebuseasjas; Jaan Käärti rev.-kaebus Viljandi maavalitsuse otsuse vastu.

Kaevatud otsused tühistati: Mustjala vallaomavalitsuse kolmes rev.-kaebuses Boris Tenti, Karl Heinmanni ja Tavi Variku kaebuste asjades; Harju maavalitsuse ja Tallinna linnaomavalitsuse rev.-kaebustes Emilie Poolakese hoolekandekulude tasumise asjas ja Grigori Ralja rev.-kaebuses jõuvankri juhtimisloa äravõtmise küsimuses.

Otsuse kuulutamine lükati edasi: Tartu linnavalitsuse ja Seliste vallavanema rev.-kaebustes.

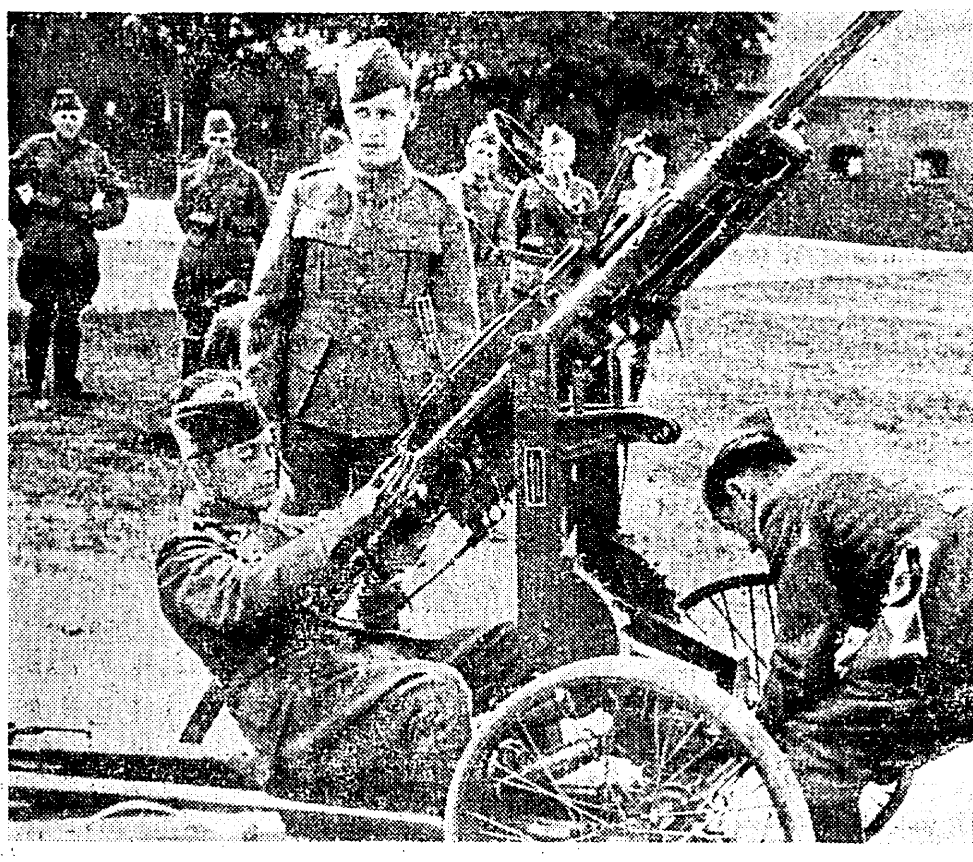

Daani lennukitõrje kuulipilduja laskeharjutusel.

Eesti võitis Brasiilia

Buenos-Aires, 17. 9. (ETA) (DNB) 12. voorus Hamilton-Russel-pokaalile mängis Saksamaa Tšiiliga viiki 2:2. Brasiilia kaotas Eestile ½:3½, Böömi- ja Määrimaa protektoraat võitis Rootsi napilt 2½:1½. Partiid Leedu ja Hollandi ja Läti ja Poola vahel katkestati. Prantsusmaa mängis Kuubaga viiki 2:2. Sama tulemusega lõppes Argentiina-Palestiina kohtumine. Katkestatud partii Argentiina ja Tšiili vahel lõppes Argentiina võiduga 3½:½. Daani oli mänguvaba. Seis pärast 12. vooru on järgmine: 1) Saksamaa 29 punkti, 2) Argentiina 28 p., 3) Rootsi 27 p., 4) Poola 26 p. (üks partii pooleli), 5) Böömi- ja Määrimaa protektoraat 25½ p., 6) Holland 24½ p. (üks partii pooleli). 7) Eesti 24½ p., 8) Prantsusmaa 22 p., 9) Läti 20½ p. (üks partii pooleli), 10) Palestiina 20½ p., 11) Tšiili 18½ p., 12) Kuuba 16½ p., 13) Leedu 15½ p. (üks partii pooleli), 14) ja 15) Brasiilia ja Daani, kummalgi 15 p.

Eesti kuuendal kohal

Buenos-Aires, 17. 9. (ETA) (DNB) Maleturniiril Hamilton Russeli-karikale möödus 13. voorus Poola Saksamaast. Poola võitis Prantsusmaad 4:0, kuna Saksamaa mängis Palestiinaga viiki 2:2. Rootsi võitis Argentiina 3½:½. Eesti võitis Leedu samuti 3½:½, Böömi- ja Määrimaa protektoraat võitis Hollandi sama tulemusega, kuna Daani kaotas Brasiilialε 1½:2½. Läti võitis Tšiili 3½:½. Katkestatud maavõistlused Leedu-Hollandi ja Läti-Poola vahel lõppesid mõlemad viigiga 2:2. 13. voorus oli vaba Kuuba. Seis pärast 13. vooru on järgmine: 1) Poola 32 punkti, 2) Saksa 31 p., 3) Rootsi 30½ p., 4) Böömi- ja Määrimaa protektoraat 29 p., 5) Argentiina 28½ p., 6) Eesti 28 p., 7) Holland 27 p., 8) Läti 26 p., 9) Palestiina 22½ p., 10) Prantsusmaa 22 p., 11) Tšiili 19 p., 12) Leedu 18 p., 13) Brasiilia 17½ p., 14, ja 15) Daani ja Kuuba 16½ p. Poolal ei ole seni ainsa meeskonnana olnud vaba päeva.

Westerplatte oli kindlustatud

Berliin, 17. 9. (ETA) Nagu DNB teatab, on Poola garnisoni äge vastupanu Westerplattes tugenenud arvukaile raskekuulipildujaile, miinipildujale, tankitõrje kahureile ja suurtele kaevikukindlustustele. See asjaolu tõendab, teatab DNB, et Poola on Westerplatte kindlustamisega rikkunud rahvusvahelist õigust, Vastavalt Poola ja Danzigi vahelistele lepetele võib Poola kasutada Westerplattet ainult laskemoonalaona. Tegelikult on Poola Westerplattet tugevasti kindlustanud ja seda relvastanud järgmiste relvadega: miinipilduja, tankitõrje kahurid, kaliibriga 3,7, kahurid, milledega tulistati Neufahrwasserit, raskekuulipildujad, mis olid paigutatud viide peapunkrisse ja monteeritud roobastele, ja suur hulk kergekuulipildujaid. Punkrid olid kaevetud kuni kolme meetri sügavusse maapinna alla, omasid 18 sm paksusi seinu ja olid omavahel ühendatud jooksukraavidega, millede all asusid meeskonnaruumid.

Daani aurik hukkus miinil

London, 17. 9. (ETA) (Reuter) Vlissingenist teatatakse, et Daani aurik „Randa", olles teel Bergenist Antverpeni, sattus läinud kolmapäeval Terschellingi saare lähedal (Hollandi rannikul) miini otsa ja läks põhja. Itaalia aurik „Providenza" päästis 20 isikut, nende hulgas neli ameeriklast, ja viis nad Vlissingeni. Laevalolijaist puudub 17 isikut, nende hulgas kaks ameeriklast.

Rumeenia majandus sõjajalale

Bukarest, 17. 9. (ETA) (Havas) Täna hommikul avaldati dekreet, millega Rumeenia majandus seatakse sõjajalale. Väljavedu peab edaspidi otseselt tasakaalustama sisseveo. Valitsus võib dekreedi alusel suurendada või vähendada sisse- ja väljavedu. Samuti valitsus võib katkestada sisse- ja väljaveo riikidega, kes keelduvad jatkamast Rumeenia varustamist toorainetega, mis on vajalised tema riigikaitsele. Võidakse ka piirata väljavedu riiki, kellega kliiringulepe ei funktsioneeri rahuldavalt. Edasi valitsus võib keelata kõigi saaduste väljaveo, mis on vajalised riigikaitsele, ja võtta tarvitusele kõik abinõud riigikaitse heaks, kui seda ähvardaksid kahjud mingisuguse välisvaluuta puudumise tagajärjel. Alates 1. oktoobrist antakse 30 protsenti summadest, mida saadakse eksportkaupade müügist, Rumeenia riigipanga kasutusse.

„Bremen" Murmanskis

Zürich, 17. 9. (ETA) (Havas) Seni kinnitamata sõnumi järele olevat Saksa ookeaniaurik „Bremen" põgenenud Murmanski sadamasse Põhja-Venes.

Seni uputatud 27 aurikut

New York, 17. 9. (ETA) (Reuter) Sõja algusest saadik tõuseb põhjalastud kaubaaurikute arv 27-ni. Nende hulgas on 18 Briti laeva, üks Prantsuse, neli Saksa ja neli erapooletute riikide laeva — kogutonnaažis 136.000 tonni. „Journal of Commerce" rõhutab, et sõja 12-el päeval on põhja lastud niisama palju aurikuid kui maailmasõja esimese kahe kuu kestes 1914. aastal.

Tulistati alla 2 Briti lennukit

Berliin, 17. 9. (ETA) (DNB) Nagu üks kaubandussõtta rakendatud allveelaev teatab, on ta 14. septembril, otsides vastavalt priisimäärustele Inglise aurikut „Fanadhead'i", alla tulistanud kaks ründavat lennukit Inglise lennukite-emalaevalt „Ark Royal'ilt". Allatulistatud lennukite kaks ellujäänud ohvitseri on allveelaeva poolt päästetud.

Vene-Türgi sõ
kõveneb

Türgi välisminister M

Ankara, 17. 9. (ETA) (R
Türgi valitsuse otsusele sõidab Ti
Saradjoglu niipea kui võimalik Mo
on kutsutud Nõukogude valitsuse
Teiselt poolt on levimas pidev
Türgi kavatseb sõlmida Nõukog
pakti, et tugevdada Türgi-Vene sõ
Ankara, 17. 9. (ETA) (TASS
teadaande puhul Türgi ajaleht „Ta
ministri seletus, et meie vahekor
hea ja jääb heaks, on rahvast rah
nii pineval ajastul on meile hea vah
äärmiselt tähtis, samuti nagu ka k
kidega. Türgi-N. Vene sõprus põhje
sel ja see vana sõprus areneb takist
ja see on meie olukorra parimaks k
Türgi peaministri seletus tõendab,
päevil Türgi poliitika on normaalne
sõtta ainult siis, kui talle tungitaks
tema huvisid ohustatakse.
Ankara, 17. 9. (ETA) (Ha
häälekandja „Ulus" avaldab ilma
teate Türgi välisministri Saradjog
vasse. Informeeritud ringkonnis
sõit on vajalik täpsema informat
N. Vene kavatsuste kohta Türgi s

Plahvatus Berliini

Brüssel, 17. 9. (ETA) (H
legraafiagentuurile Belgale teatat
Laupäeva õhtul tekkis plahvatus
äris, mis asetseb õhuministeerium
poolt seletatakse, et plahvatuse
gistatakse peatselt ja et senikau
selle sündmuse kohta mingisugus
ole võimalik täpselt kindlaks mä
ulatust, sest liiklemine sellel uuli
sei poolt. Teatatakse vaid, et palj
runenud.

Sakslased pommitan
linnu

Bukarest, 17. 9. (ETA)
suursaadik andis USA saadikule
dendi Moscicki poolt Rooseveldile
legrammi, milles Poola president
tähelepanu sellele, et Saksa lennu
tanud lahtisi Poola linnu.

SSSR tunnustas Slo

Bratislava, 17. 9. (ETA)
N. Vene suursaadik Berliinis Škv
Vene väliskomissari Molotovi üles
vakkia saadikule Berliinis, tunnust
vakkia vabariiki de jure ja de f
temaga sõlmida diplomaatlikke su

Politseine

Punase Risti autol oli kokkupõr
Vilmsi tän. nurgal taksoauto A-835
Pugutas pööningul. Erich Mans
tega laskis pikaraualise väikekali
Kunderi 32 maja pööningul. Meh
kandmiseks luba.
Sõitis registreerimismärgita.
elutsev Ternel Voodel sõitis linna
sõidu mootorrattaga, millel puudus
registreerimismärgid.
Rahurikkuja tänaval. Politsei k
Tööstuse 22—5 elutseva Hans Vah
lärmitses Dunkri tänaval.
Joobnud voorimees. S. Raeval
voorimees Hermann Põlts võetakse
nastanud olekus sõitu ilmumises.
Roojastas lifti. Rakveres Maln
kar Tomingas võetakse vastutusele
nr. 9 lifti roojastamises.
Keelatud kohal tarvitati alkoh
elutseva A. Sillisaare ja Tallinnas K
Joh. Prosso võetakse vastutusele,
korraldatud peol einelauaruumis t
kus see oli keelatud.
Joobnuid paigutati arestimajja
Omnibuse ettevaatamata sõit.
omanik Ida Demin teatas, et Kopli
tuskohal riivas linna omnibus A-2
auto esimest tiiba, ratta kapslit ja
nibusejuhti süüdistatakse ettevaata

Löödi haav pähe.

Paldiskis Rae 36 toimus kaklu
diski elanik Jaan Jõesoole 6-s
pähe ja anti mujale hoope.
Vigastatu toimetati Tallinna ra
Jõesoo aju on saanud põrutada V
raskeks.
Vigastuse tekitajaiks osutusid
Aleksis Sarrinen ja Akke Fr

Tööline kukkus red

Nõmmel Männiku tee 85-a uue
kukkus treppredelilt alla puusepp
53 a. vana. Vigastatu toimetati
haiglasse, kus selgus, et vigastus ku
Jõenurm elab Tallinnas, Koidu

Vastutav toimetaja H. T
Väljaandja Tallinna Eesti Kir

Raske haiguse järele lahkus 17. septembril s. a. igavesele rahule meie kallis

HELJA-MARET ANGELUS

sünd. 21. juunil 1934.

Ärasaatmine leinamajast Rahumäe kalmistule 19. septembril kell 16.

Sügavas kurbuses

vanemad ja vend.

Bernhard Leetsi

sünd. 9. dets. 1898, surn. 17. sept. 1939

mälestavad sügavas leinas

abikaasa ja tütar.

Matusetalitus 19. sept. kl. 17 Aleksander Nevski surnuaia kirikus.

Tallinna KNNÜ, Pikk 67. Tel. 437-76.

Avaaktus

on teisip., 19. sept., kell 7 õhtul. Vaimulik osa õp. Saarse ja preester Aleksejev.

II Konservimis- ja keedukursus

pr. Rammo juhatusel algab kolmap., 20. sept., kell 6 õhtul.

Võimlemiskursuse

algus prl. H. Nilbergi juhatusel on neljap., 21. sept., kell ½7 õhtul.

Registreerimine KNNÜ büroos, Pikk 67, kella 10—12 homm. ja 5—8 õhtul.

KUULUTAJAILE TULNUD KIRJAD

16. sept. sisse tulnud kirjad.

1/1101	7	1/8861	3	21/8681	1	21/1161	5
1/8821	8	1/9821	1	21/9041	21	21/9001	4
2/8942	8	2/1022	7	21/1701	1	21/9521	5
2/1262	5	2/9542	1	21/961	3	21/1201	4
2/8742	1	2/942	1	21/9321	1	21/9721	2
2/9302	1	2/9742	1	21/1041	1	22/9562	1
2/9822	2	3/8983	1	22/8962	5	22/9682	1
3/9623	1	3/9063	4	22/122	1	22/1162	2
3/1223	6	3/8943	3	23/8683	2	23/883	1
3/7143	2	3/9663	2	23/9523	1	23/9883	3
3/1023	6	3/1143	3	23/963	2	23/8883	1
3/1183	2	3/9943	2	23/9563	2	23/1123	1
4/9624	1	4/1064	1	24/964	3	24/9804	54
4/8984	1	5/905	6	24/8964	1	24/2724	1
5/9435	1	5/9505	1	24/8724	4	24/9604	1
5/9745	1	5/9945	2	24/9724	2	24/9884	1
5/9065	1	5/1065	1	25/9805	7	25/8685	1
5/1025	1	6/9106	1	25/9405	1	25/9005	1
6/6506	4	6/946	1	25/9845	2	25/9645	1
6/9586	1	6/6056	2	25/9765	2	26/8806	2
6/1026	2	6/8866	1	26/8846	2	26/8966	3
7/907	2	7/7827	1	26/8886	1	26/9566	1
7/8907	1	7/1227	1	26/966	3	26/8726	2
7/9707	1	8/9548	5	26/8646	1	26/1126	1
8/8828	3	8/908	2	26/9366	1	26/9046	1
8/1188	1	8/8948	4	27/9727	2	27/9167	2
8/9268	1	8/9508	1	27/1167	2	27/9647	1
8/1068	1	8/9428	1	27/8727	1	27/9847	1
8/9388	1	9/8549	2	27/1087	1	27/1007	1
9/8749	5	9/9869	10	28/9288	1	28/9728	2
9/949	2	9/6749	1	28/9848	1	28/9128	2
9/909	1	9/1029	2	28/888	2	28/9688	2
9/9909	3	9/8989	1	28/8848	2	28/8648	1
9/1229	1	10/1270	55	28/1208	4	28/9448	2
10/9630	1	10/8790	2	28/1168	1	28/9008	1
10/9550	3	10/910	1	28/9928	1	28/1167	1
10/8830	1	10/990	1	28/9808	1	28/7848	1
10/950	1	10/9590	1	29/8729	2	29/9849	7
10/8990	1	11/9351	5	29/9889	1	29/9049	1
11/991	6	11/951	1	29/1249	1	29/9729	1
11/8751	3	11/9951	1	30/8890	16	30/9650	1
11/9071	1	11/1231	1	30/8930	1	30/7210	1
11/1111	1	11/1071	1	30/1090	1	30/9730	1
12/9672	6	12/952	11	31/971	4	31/9371	5
12/8762	1	12/992	3	31/8931	1	31/1211	2
12/8752	2	12/8792	1	31/8891	1	31/9931	1
12/9512	1	12/1113	1	32/1132	1	32/8972	3
12/9792	2	12/1270	1	32/8692	1	32/1092	6
13/8673	1	13/953	2	32/1012	1	33/9173	4
13/913	3	13/9113	1	33/933	9	33/973	1
13/9833	4	13/1113	4	33/9495	2	33/8933	2
13/1073	1	13/933	1	33/9453	1	33/9893	2
13/1033	1	13/8993	2	33/9013	1	33/1093	1
14/1034	3	14/1154	3	33/1013	1	33/1173	1
14/9634	2	14/754	1	34/8814	3	34/9774	17
14/8994	3	14/1194	1	34/9894	4	34/1134	4
14/9834	3	14/9274	1	34/9054	6	34/8854	2
15/9955	1	15/9755	1	34/9454	1	34/9734	3
15/995	2	15/9915	3	34/1174	1	34/9814	1
15/1115	8	15/8955	13	35/9575	3	35/1135	11
15/9435	1	15/955	1	35/9935	4	35/1215	3
15/8915	2	15/9875	3	35/1255	2	36/8536	1
15/9075	1	15/1155	1	36/1016	10	36/1216	4
16/9636	3	16/9796	1	36/9096	3	36/9256	1
16/956	7	16/9036	2	36/9456	3	36/1176	1
16/8876	2	16/1116	4	37/9493	1	37/9097	11
16/1156	2	16/8836	1	37/9017	1	37/9417	2
17/1037	1	17/8997	5	37/8777	1	37/9371	1
17/7157	1	17/917	8	37/9497	1	37/8857	1
17/8917	1	17/8837	1	37/9897	1	37/9057	1
17/9757	1	17/9037	6	38/9898	3	38/8698	1
17/1237	3	17/1197	2	38/1138	4	38/978	3
18/958	4	18/918	3	38/938	1	38/9818	1
18/1198	1	18/8878	3	39/8739	4	39/9579	4
18/9678	1	18/8998	1	39/8859	4	39/8819	1
18/1038	3	18/9078	1	39/979	3	39/9659	3
18/9918	1	18/9878	1	39/939	1	39/1059	1
19/9399	2	19/8759	5	39/9779	2	39/1139	1
19/999	3	19/9159	1	40/9700	20	40/940	2
19/9879	8	19/959	1	40/1140	6	40/1060	1
19/919	1	19/1039	1	40/111	1	40/9500	2
20/9800	1	20/1040	2	40/1100	1	A. 7719	1
20/7240	1	20/1200	2	A. 7737	3	A. 7750	2
20/9960	4	20/960	3	B. 7108	2	K. 8	1
20/920	2	20/9320	2	M. 9086	1	M. 9114	1
20/8680	4	20/8800	1	R. 9126	1	Ljeva	1
20/8840	2	20/9680	2				
20/8879	1	21/7081	2				

Kokku 955 kirja.

Pidud

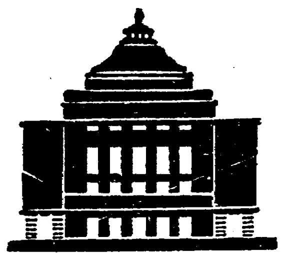

ESTONIA TEATER

Esmaspäewal, 18. ſept., kell ½8 õhtul
19. korda
harilike hindadega
„Niskamäe leib"
Hella Wuolijoe näidend.
Niskamäe naiſte II oſa
3 waatuſes (4 pildis)
Pääsmed Kr. 2 kuni 20 ſ.

Teiſipäewal, 19. ſeptembril
kell ½8 õhtul
31. korda
alandatud hindadega
„Poola pulmad"
Joſeph Beeri operett 3 waatuſes.
Pääsmed Kr. 2,25 — 20 ſ.

Keſknädalal, 20. ſeptembr.,
4. korda
kell ½8 õhtul
harilike hindadega
„Ameerika Kristus"
Hugo Raudſepa komöödia
3 waatuſes.
Pääsmed Kr. 2.— kuni 20 ſ.

Neljapäewal, 21. ſeptembr.
kell ½8 õhtul
Ida Loo-Talvari
20-a. lawategewuſe tähiſtamiſeks
„Turandot"
Giacomo Puccini ooper
3 waatuſes ja 5 pildis.
harilike hindadega
Pääsmed Kr. 3 kuni 40 ſ.

Teatri kaſſad awatud kl. 12—4 p. l. ja õht. kella 6 kuni ½9.

EESTI DRAAMA TEATER TALLINNAS

Neljapäewal, 21. ſept.,
kell ½8 õhtul
2. korda
„Juudit"
A H Tammſaare draama
4 waatuſes.
Lawastus — Ruut Tarmo
Lawapildid — P. Raudwee
Koſtüümid — Nat. Me
Muuſikajuht — Walfr. Jakobſon.
Tantſud — Gerd Neggo.

Laupäewal, 23. ſeptembril
kell ½8 õhtul
37. korda
„Kuues majakord"
Alfred Gehr'i näidend
3 waat. (9 pildis)
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapilt — P. Raudwee.

Pühapäewal, 24. ſept.,
kell ½8 õhtul
3. korda
„Juudit".

Kaſſa awatud kella 12—4 päewal ja 6—8 õhtul.

Arstid

Dr.
F. W. Etzold,
naistehaigused.
Hariduse 11—8.
Waſtuw. 12—1, õht. 7—8
Tel. 471-22.

Üle kolinud
Narva m. 30—16
(ſiſſekäik Reimani t.)
Hambaarst
D. Pikarevitš.
W.-w 10—1; 4—7.
Tel. 310-15.
Kunſthambad.

Hambaarst
R. Gurevitš.
Tatari 6. Telef. 464-77.
V.-v. 10—1 ja 4—7.
Kunsthambad.

TÖÖLISTEATER

Esmasp., 18. ſeptembril,
kell ½8 õhtul
lõplikult wiimaſt korda
üldhindadega
„Tagasi patu juure"
St. Kiedrzinski armastuſekomöödia 3 waatuſes.
Pääsmed 25 ja 50 ſ.

Teiſipäewal, 19. ſeptembril,
kell ½8 õhtul
12. korda
harilike hindadega
„Nipernaadi ja aastaajad"
Andres Särewi dramatiſeering Aug. Gailiti romaani järgi.
Pääsmed 20—125 ſentt.

Kolmapäewal, 20. ſept.,
kell ½8 õhtul
5. korda
harilike hindadega
„Imeteod sõelas"
A. Tolſtoi komöödia 4 waatuſes. Lawastus P. Põldrooſilt. Lawapildid H. Tammelt. Riietus Aino Pedaka.
Pääsmed 20—125 ſenti.

Neljapäewal, 21. ſept.,
kell ½8 õhtul
16. korda
harilike hindadega
„Ehast koiduni"
H. Ohlſoni rahwatükk lauludega, 3 waatuſes proloogiga.
Pääsmed 20—125 ſenti

Reedel, 22. ſeptembril
kell ½8 õhtul
33. korda
üldhindadega
„Caramba!"
ehk
„Dolores ja teisikud"
M. Seca ja P. Fernadezi operett takiſtuſega 3 waatuſes. Pääsmed 25 ja 50 ſenti.

Kaſſa awatud iga päew kl. 12—4 päewal ja 6—½9 õhtul.

Ämmaemandad

Ämmaemand
P. Kukk.
Elan nüüd Tartu m. 17—1.
Telef. 809-09.

Tunnid

Kiirkirja-tunnid

(eeſti, ſakſa, ingliſe ja wene keeles). Õpilaſte waſtuwõtt igal teiſipäewal ja reedel kella 5—6 p. l. Pärnu mnt. 16—5

Matemaatika-
ja füüſikatunnid igas ulatuſes. Järeleaitamine koolitöis.
Harju 35—1.

Wilunud
keelte õpetajanna
annab täiseealistele ja õpilaſtele tunde prantſuſe, ſakſa, ingliſe ja wene keeles. Aitab hoolſ. järele keſkk. ja gümn. kawa ulat. walmistab kool. ſiſſeastumiſele. Gonſiori tän. 10—2 (üleal). Rääkida kl. 10—12 ja 7—8 p. l.

Inglise, prantsuse, saksa, hispaania, itaalia, vene keelt õpet. vilun. kõrgema har. meesõp. (ka väik. grup.) **Berlitzi ja Mertneri** meet. kiiresti ja põhjal. rääkima. Pärnu mnt. 16—9. Telef. 410-93.

ESTONIA KONTSERTSAAL.
Kesknädalal, 20. septembril 1939. a.,

I sümfooniakontsert

Estonia ja Riigi Ringhäälingu ühendatud sümfooniaorkestrit juhatab teeneline dirigent prof. Raimund Kull. Solist: Vladimir Alumäe (viiul). Kavas: 1) Liszt — „Faust"-sümfoonia, 2) Mozart — viiulikontsert D-duur, 3) J. Aavik — sümf. poeem „Püha hiis", op. 37. Algus kell 8 õhtul. Päämed Kr. 2.50 kuni 40 s. eelmüügil Estonia teatri kassas nr. 2. Kassa avatud: kella 12—4 p. l. ja õhtul 6-st kuni ½9-ni.

„Estonia" kontsertbüroo.

6-kuised keelte kursused

(asut. 1925 a.) Eesti, vene, saksa, inglise, soome, rootsi ja prantsuse keele rühmad (algaj. ja edasij.). Lektoreiks kõrgema ja eriharid. kutsega õpetajad. Õpet. algus 21.—28. sept. Õppemaks 5 kr. semestris igas rühmas. Rühmade moodustamiseks (m. a. õppis kursustel 434 inim.) palutakse kõiki uusi ja vanu õpilasi aegsasti registr. kurs. büroos, Lühikejalg 6—4, kella 17—19, tel. 472-72. Samas ka MASINAKIRJAKURSUSED ja masinakirjatööd

Kursuste juhataja J. KIVISILLA.

IRMA EIER.

LAULUTUNNID

TÖÖSTUSE TÄN. 8—11. TELEF. 440-36.

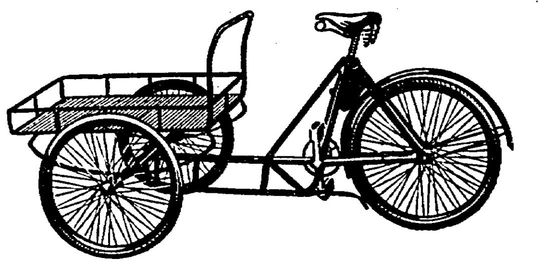

Bensiin on kallis. Veel on odav transportvahend kaubaveoks KAUBAVEO-JALGRATAS. Jalgrattatööstus ja kauplus Tartu mnt. 42, tel. 311-96. Vold. Laanberg.

Kas eaks aastaid 5 või 3×5,
kas taskus kroon või senti 25,
kuid
„Laste Rõõm"
saab ostet.

Perekondlikke teateid

Jaani kogudus.

Ristitud: Tiit Murre, Rein Mällo, Milvi Krünler, Uuno Lillepea, Igo Seppam, Helve Liin, Tiiu Tuisk, Tiia Laager, Arvo Aumere, Virve Miido.

Kihlatud: Heinrich Koppelmann ja Amanda Päets, Hendrik Annuk ja Marta Reitag, Arved Niemann ja Olinde Elbrei, Heinrich Miilen ja Aita Kuuselaas, Ants Lahtvee ja Armilde Pukk.

Laulatatud: Nikolai Savin ja Laidi Maidla, Otto Grünberg ja Linda Mandlep, Rudolf Truve ja Ljubov Tandorf, Hugo Puks ja Evi Viilas.

Maetud: Jaan Tõnni 89 a., Johannes Erle 67 a., Emilie Nortmann 86 a., Herbert Luha 40 a., Vaike Brenner 13 a., Kai Kool 78 a., Paul-Eduard Mägraken 60 a., Josephine Peiker 34 a., Elvine Nael 59 a., Nikolai Romann 23 a., Otto Tõnsil 67 a., Karl Adelbert 62 a.

Laulu-tunnid.

Hääleseadmine ja lauluõpetus. Algus 18. sept. s. a.

Magda Pirker
dipl. helikunstnik.
Suurtüki 25—6. end. Kotsebue t.

Matemaatika,
ſakſa ja wene keele (konw., gramm.) tunde annab wilunud dipl. õpetajanna. Wäike Ameerika 43—10 (hoowimajas).

Tööotsimised

Aus püüdlik tubli tütarlaps palub
äri- või juuksuri-opilaseks,
ſoowitaw oleks perekond, kes wõimaldaks korwaliſe majatöö eeſt alguſes priiülalpidamiſt. Räägib ka ſakſa keelt ja on nõus meeleldi töötama ka pühapäewadel. Kirj. ſlt. „34/1454".

Karjamees-talitaja
palub kohta tallu. Palk rahas ja moonas. Omab tunniſtuſe. Kirj. ſlt. „15/9995".

Kodumajanduskooli haridusega neiu
soovib kohta
kas aedniku juure, waibatööſtuſſe, telgedel kuduma wõi mingit muud tööd. Teat. pal. kirj. ſlt. „20/1440".

Saarenoormees
wajab kraawi- wõi metſajuurimistööd. Harjun. ſelles töös. Kirjad ſlt. „3/1423".

Keskkoolis käinud tütarlaps palub
mingit kohta
ükskõik kuhu, kas või lapsehoidjaks. Kirj. slt. „16/9996".

Haritud neiu soovib hommikupooliti mingit
teenistust.
Lähem. teateid Imanta 24—2. Telef. 462-86.

Tööpakkumised

Kristl. N. Naisühingu kohakuulamise büroo Pikk 67, av. 10—2. Tel. 437-76.

Teenistust leiavad üksiteenijad, perenaiseabid, lastekasvatajad, passijad, maateenijad jne.

Требуется нѣсколько настоящихъ
КАМЕНЬЩИКОВЪ
на кирпичную работу. Придти съ инструментами на работу въ 7ч утра на уголъ Pärnu ja Kuhlbarsi.

Vajatakse kohe noort
perenaiseabilist-teenijat
väiks. perekonda Tulla Allika tän. 12—2.

Otsitakse esmaklassilisi iseseisvaid
õmblejannasid kui ka õpilasi
(tütarl.) Moeateljee „Looming" Pärnu mnt. 29/4.

Kingsepa-töölisi
vaja Lennuki 56.

Wajatakſe wilunud
ettekandjaid
ſöögiſaali Keſk-Kalamaja 6

Teenijat-perenaist
tarwis Keila ligidale tallu. Kaubelda ſ kl. 8—10 homm. Tallinn, Kopli t. 4, kojamehe juures.

Linna ligidale maale
teenijat ja karjast
tarwis ajakohaſe palga eeſt. Kaubelda 18. ſeptembril Koidu tän. 59, poes.

Rätsepa-abilist
ja koolipoiste pükſitegijat tarwis. Liiwalaia 98—3.

Nõudepesijat
tarwis oma korteriſt käies. Tulla Tartu m. 64, einelauda.

Teenijat
waja. Tulla Pärnu mnt. 94 jalanõudekauplusſe, Nõmmel.

Wajatakſe
mullatöölisi
ja 2 packiwimüüriſeppa. Tulla Pärnu mnt. 71.

Wajatakſe korralikku ja wilunud
lapsehoidjat
1-a. ja 2½-a. lapſe juure. Tulla kella ¼4—½5 p. l. Suna 14—15.

O.-ü. Raadio Elektrotehnika Tehas „RET" vajab vilunud
poleerijaid ja noormehi,
mitte alla 20 a. Ilmuda tehase kontorisse Reimani tän. 9, kl. 9—16.

Juuksureid
tarvis mees- ja naistöödele Paldiski mnt. 14-a—1.

Wajatakſe äraſõiduks I-järgu reſtorani
ettekandjaid.
Teatada kirj. ſlt. „23/1443"

Õmbleja ſoowib
õpilast või käealust,
noort korralikku tütarlaſt, kes oma korteriſt käib. Imanta 21—4.

Tallu tarwis
teenijat
üksiku meesterahwa juure. Kaubelda 18. ſept. päew läbi Tſemendi 10—9.

Korralikku
autojuhti
waja weoautole. Tulla Riſtiku (Oskari) 56—6 kella 6—8.

Korteripakkumised

Tallinnas

Kaasüüriliseks
wõib tulla karske korralik kindla teeniſtuſega meesterahwas. Waatama wõib tulla päraſt kella 3 Wiſlardi 19—5.

Välja üürida
korter
— 4 tuba, köök, eſik, wann. Põhja pſt. 15 — Mine nurk. Järele küſida majahoidjalt.

Korteriotsimised

Arst vajab
5—6-toalist
korterit
keskküttega majja. Teat. slt. „4/9984".

3-liikmeline perek., täpne makſja, otſib 1-toaliſt pliidiga
korterit
wõi tuba köögi tarwituſega. Kirj. ſlt. „16/1436".

Noor ametiskäija abielupaar ſoowib
korterit
— tuba köögiga wõi möbleeritud tuba. Kirj. ſlt. „14/1434".

Wäikeſe imikuga kohuſetruu abielupaar wajab kohe
korterit
— tuba köögiga wõi köögi tarwituſega, wõi tuba pliidiga. Kirj. ſlt. „15/1435".

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse

trükikoda

LITOGRAAFIA TSINKOGRAAFIA
KÖITEKODA / OFFSET-TRUKK

valmistab kiiremalt ja maitserikkamalt igasuguseid aktsitents-, raamatu-, kivi-, offset- ja rotatsioonitrükitöid, klischeid ja mitmesuguseid raamatuköitetöid

Tallinn, Pikk t. 2, oma telef.-keskjaam, telef. äripäevil kl. 9—15 428-83, pärast seda 428-86

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus

Korteripakkumised

NÕMMEL JA MUJAL

Wäike puhas
tuba
ära anda 1 wõi 2 iſikule — 13 kr. kuus. Nõmme, Pärnu mnt. 5—5 Silikaadi autob.-peat. 1 min.

Müüakse

Sisustage oma kodud moodsate ja väärtuslikkude
mööblitega
mida ostate ja tellite kõige odavamini
K-ü.
„Sisustus'e"
mööbliärist
Raekojapl. 5 (AEG kõrval).

Nõmmelased!
Tapeete, meeste ja poiste jalanõuſid, raudwoodeid, madratſeid, alumiiniumnõuſid, nuge ja kahwleid, reiſikohwreid, elektritarbeid, kardinaliiſte, wahariiet j. m. ſoowitab E. Pilderi uniwerſaalkauplus, Jaama tän. nr. 1, Nõmmel. Telefon 518-48.

Müüa wähesõitnud hästi hoitud
auto D. K. W.
K. Pätſi 5 (end. Kentmani), tel. 473-96.

Pääsküla-Kiwimäel müüa
ehituskrundid.
Teateid annab wandeadwokaat A. Saar, Tallinn, Pärnu mnt. 16—5, telef. 473-35 kl. 11½—13.

Parimat
mööblit
ostate ja tellite mööblitööstuse
„Modern'i"
mööbliärist, Viru 13, II korral.

Haruldaſi
raamatuid
juures walikus müüa Harju 26, „Raamatukelder".

Juhuslikult müüa
kabinett- ja türgi diivan ja lai magamiskušett, armatuur, raamatuid ja pil'e. Näha Rüütli 12-a—1.

Müüa
saapatiku-tegemise masinad
ja igaſugu puutööſtuſe maſinad. Endla 23, tel. 454-95.

Pühendage
oma waba aeg eneſearendamiſele, lugedes
kirjandust
Soodus ostukoht
„Päewalehe"
raamatukpl.
S. Karja tän. 28, kõnetraat 446-11 ja 479-25. Pikk tän. 2 kõnetr. 429-8

Tallinna-Pärnu I kl. maantee ehitustööde Harjumaa osas vajatakse

kiviklompijaid ja mullatöölisi.

Lähemaid teateid saab Harjumaa osa kontoris Saue-Jõgisuul. Lähem jaam Saue või Valingu peatuskoht. Aadress: Saue-Jõgisuu p.-ag., tel.: Keila 73-b.

Tööde juhataja.

Elumuutuſe tõttu edaſi anda hästi ſiſſetöötatud, I auhindadega krooniitud, moodſalt wäljatöötatud, kunſtkarweſt ukſeſiltide walmistuswiis, ühes tööproowidega ja materj.; p. ſ. õpetan täieliſelt töö ja ſiſſeſõitmiſe ſelgeks kuu aja jookſul. Ala on huwitaw, mitmekeſine ning kerge töö ja tuluſoow tulewikuala. Teat. kirj. ſlt. „2/1422".

Odawasti müüa
diivaneid,
tugitoole, kuſchette jne. Toompuieſtee 17-a, telef. 476-61. Uute tellimine ja wanade parandus

Müüa suur
diivan
Paldiski mnt. 37—13.

D. K. W.
4-ſiil., 1932. a. mudel, heas korras, juhuslikult müüa. Konst Pätſi 5, tel. 473-96.

Majad, krundid, talud,
veskid ärid ja tööstused kõigis kohtades ja igas suuruses headel maksutingimustel odavasti müüa. Teated J. Kühle kontorist Vanaturg 6, kella 11—1 ja 5—6.

Hea talu
(mõiſaſüda) linna juures, jõe kaldal, 3 elumajaga ja ſuwekohwik-reſtoraniga, (rent kaaſatöötamiſeta 2400 kr. aastas), teiſed talud, majad, krundid müüa. Kom. „Wahendus", Harju 17, kl. 10—12 ja 2—¼4.

Müüa tarvitatud
kuld-laulatussõrmused.
Soov. kirj. slt. „8/9988"

Juhuslikult müüa
diivan ja laud.
Koidu t. 69—3-b; kella 16—20.

Ostetakse

Kuld-, hõbe-, antiikasju, vanu rahasid, jumalakujusid (ikona), õlimaale, portselan- ja pronksasju ostab kõrge hinnaga
ED. MUUGA.
Üle viidud Vana Posti 2

Ostan wõi halkan oſanikuks äris, ettewõttes wõi tööſtuſes
Kr. 5000.—
kapitaliga. Pakk. kirj. ſlt. „31/1451".

Ostan kõrgeima hinnaga **kulda, hõbedat ja valgeid pandipileteid.**
V. Erlang
Kuninga 6 ja Narva 17.

Briljante,
kuld-, hõbe- antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
telef 431-59
Äri on üle viidud
Kullasepa t. 8.

Vanaasjade ostja
oſtab kõike wana kraami, mida kellelgi on müüa, ka raamatuid, riideid, waikaſju ja kõike kolu. Kirjad jätta ſlt. „8/1428".

Soovin osta
kiiktooli.
Kirjutada Olevimägi 6—2, tel. 455-89.

Ostja Kuressaarest
makſab nädal aega õige kõrget hinda igaſugu mööbli, kööginõude, riiete, õmbluſmaſinate ja kõikſugu kolu eeſt, mis kellelgi müüa on. Kirjad ſlt. „26/1446".

Krundi
ſoowin oſta ühes wana majaga. Soowitaw Pärnu mnt. rajoon. Pakkum. ſlt. „12/9992".

Mitmesugust

Lutikatele
ja pruſſakatele kindel ſurm ainult Pikk tän. 43—1. Trõkow.

Ärakirjad ja kursused
kirjutusmasinatel asjatundlikult ja odavasti ja igasugu kohakuulamine on J. Kühle kontoris Vanaturg 6, tel. 436-05.

Veoauto
4,5 t., ſaada igaſugu weodudeks. Tartu mnt. 60—1-a, telef. 322-13.

Kaks riigiteenistuses noormeest soovivad tõsist
tutvust
väiksemat kasvu, sümpaatsete neidudega, van. mitte üle 24 a. Kirjad slt. „9/9989".

Tõtt ja õigust leiate ev.-luteriusu ajakirjas
„Äratajas".

Seda jalgrattal sõitvat prouat,
kellega kohtaſin juulikuu keſkpaigu Tallinn-Narwa mnt, ja hiljem weoautoga edaſi ſõitſime (peatudes Jägala jõel) kuni Leeſi tee peale, kuſt ſiis jälle jalgrattal edaſi ſõitſite palun wõimaluſe korral teatada endaſt kirj. ſlt. „39/1459".

Vajan laenu
kuni Kr 1000. Laenaja wõib ſoowi korral kaubanduſes kaaſa töötada. Pakkum. kirj. ſlt. „35/1455".

Soowin
tutvuda
nooiema daamiga, kes ſuudaks kaaſa aidata tööſtuſe laiendamiſel umbes 1000 kr. ulatuſes. Meeldiwuſe abielu. Kirj. ſlt. „40/1460".

„Päevalehe"
ja „Laste Rõõmu"
üksiknumbreid müüb
Tartus
ajakirjanduse keskladu
„PRESSA"
Rüütli tän. 11.
Samas võetakse vastu ka „Päevalehe" kuulutusi ja tellimisi.

EKSPEDITSIOONI- JA TRANSPORTÄRI
ALBERT TOMSON
TALLINN, UUS TÄN. 23, TEL. 442-50
Speditsioon ja tollitalitus. Inkasso ja kinnitamine
ASJAAJAMINE KIIRE, KORRALIK JA SOODNE

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk